قرائت فنیه

اوچنجی قسم

علم حیوانات

مجلس معارف عسکریه‌نك قراریله عموم مکاتب رشدیه
عسکریه‌ده تدریس اولنور

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله ـ اوچنجی دفعه اوله‌رق ـ طبع اولنمشدر

استانبول

(قره‌بت) مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده

{ حیوانلرک باشلیجه نوعلری اوزرینه معلومات }

۱ — (حیوانلرک صنفلره آیرلمسی و تقسیمات جغرافیسی)
حیوانلر دویوب و کندی کندیلرینه قیملدانمق خاصه‌لری اولان جانلی و اعضالی مخلوقلر اولوب کندیلرندن بحث ایدن علمه دخی (علم حیوانات) دینلور حیوانلرک سیکیرلرینک مرکزلری کمیکدن بر محفظه ایچنده بولنوب بولنمامسنه کوره ذوالفقرات یعنی اومورغه کمیکی بولنان (ویاخود کمیکلی) ومعدوم الفقرات یعنی اومورغه کمیکی بولنمیان (ویاخود کمیکسز) حیوانلر نامیله ایکی یه آیریلوب مذکور کمیکدن محفظه دخی ایچنده بین بولنان قفا طاسیله اومورغه کمیکلرینک تسبیح واری دیزلمسندن حاصل اولوب ایچنده مردار ایلیکک بولندیغی بل کمیکندن عبارتدر کمیکسز حیوانلر ناعمه یعنی یوموشاق وجودلی حیوانلرله (استریدیه سموکلی بوجک اخاپوطلر) حلقویه (هوام یعنی بوجکلر اوروموجك دیدان یعنی صوغوجانلر) وشعاعیه یاخود حیوان نباتی (سونکرلر دکز کستانه‌سی) صنفلرینه آیریلورلر زمرهٔ حیوانینک بوصوك اوچ بیوك شعبه‌لرندن آنجق ایپك قوردی بال آریسی وقارنجه کبی ایچلرنده بزلره فائده‌لری

طوقونه‌جق اولان بعض نوعلری بولنان هوام صنفنی سویلیه‌جکز کیکلی حیوانلره کلنجه بالعکس بونلردن پك چوغنك بجملریله خویلری وتربیه اولندرق پك چوق ایشلرده قوللا- نیله بیلملری سببندن مطالعه اولنمغه شایاندرلر زمرهٔ حیوانینك کیکلی حیوانلری حاوی اولان بویوك صنفنده بربرلرندن تماماً فرقلی برچوق مخلوقات بولندیغندن بوده تکراراً بش قسمه آیریلورکه بونلرده ممه‌لی حیوانلر قوشلر یرده سورونن حیوانلر قوربغه‌لر وبالقلردن عبارتدر اشبو قسملرك هربری دخی نباتاتده اولدیغی کبی طائفه‌لره وصکره طائفه‌لر فامیلیالره وفامیلیالر جنسلره وجنسلرده نوعلره آیریلورلر ممه‌لی حیوانلر یاورولرینی دیری اوله‌رق طوغروب ویاورلری کوچك ایکن کندی سودلری ایله بسلرلر درتایاقلی دینلن بوحیوانلرك ایچلرندن مثلا بالینا وبونس بالقلری کبی بعضیلرینك اطراف یعنی ایاقلری بالق قنادلرینه بکزه‌دیکنندن بالقلری اکدیروب یاراصه کبی بعضیلرینده آزچوق دواملی اوله‌رق اوچه‌بیلدکلرندن قوشلره بکزرلر ویرده سورونن حیوانلردن بر چوغنکده یورومك ایچون درت ایاغی اولدیغندن بوحالده بوحیوانلرك هپسنه بردن درت ایاقلی حیوانلر یرینه ممه‌لی حیوانلر دیمك دها مناسبدر* قوشلر یمورطه‌دن چیقوب پیدا اولدیغی کبی قوربغه‌لرله یرده سورونن حیوانلر وبالقلرده یومورطه‌دن پیدا اولورلرسه‌ده انجق قوشلرك قانی ممه‌لی حیوانلرك قانی کبی صیجاق اولوب وجودلرینده تویلرله اورتولیدر واوك

اياقلرنده يعنى قنـادلرنده اوچنجى مخصـوص اولەرق اوزون وقوتلى تويلر واردر قوربغـەلرله يرده سـورونن حيوانلر وبالقـلر ايسه صـوغوق قانلى حيوانلردر بالقلر صو ايچنـده ياشـايوب وصوده قاريشق بولنـان هوايى غلصمه يعنى بالق قولاغى دينلن اعضالريله آلوب ويررلر اياقلرى مسجـه يعنى بالـق قنـادلرى بچمنده ياپلش وقلچـق دينلن كميكلريده بزم كميكلريمزدن چوق يوموشاق اولوب بوقا بالغى كبى بعضلرينك كميكلرى ايسه بسبتون يوموشاقدر يرده سورونن حيوانلردن چوغنك اياقلرى اولميوب انجق بل كميكلرينى اويناتەرق يوررلر و آق جـكرلريله نفس الوب ويررلر بر چوق زمان يرده سـورونن حيوانلردن آييرد ايديلەمين قوربغەلر كنديلرينـك تدريجاً بيودكلرى اثناده شكللرينى دكشدرمەلرى سببندن يرده سـورونن حيـوانلردن اسـاسـاً فرقلرى واردر. چـونكه قوربغەلر طوغدقلرى وقت بالقلركبى غلصمەلريله صوده تنفس ايدن وصـو ايچنده ياشـايان حيوانلردن اولوب قويروقلرى يوقدر اق جـكرلرى صـكرەدن پيـدا اولوب عينى زماندەده اياقلرى چيقـار آق جكرلرى ايچـه بيـوديكنده غلصمەلرى قورويوب دوشر وبو آندن اعتبـاراً قوربغه هواده ياشـايان حيوانلردن اولوب قاره قوربغه ياورو ايكن اشته بو وجهله بيويەرك قره قوربغه حالنه كلير قوربغەلردن بعضـلرينك آق جـكرلريله برابر غلصـمەلريده دوشميـوب قاليـر نبـاتلر كبى حيوانلرده بلا فرق هربر اقليمده ياشـايەميوب اشته بووجهله

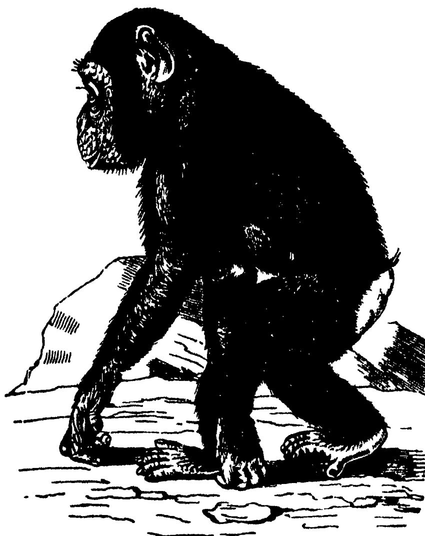
قانغورو اوپوسوم واورنيتورينك كبی بعض حيوانلر خاصةً قلمنك جديد اورمانلرنده بولنوب ظرافايه‌ده انجق افريقـاده تصادف اولنور و امريقاده اصلا فيل بولنميوب ارسـلانلرله قپلانلرده منطقهٔ حاره چوللرنده ياشـادقلری كبی غايت كوزل اولان قوشلرله نادر اولان بوجكلرده اشـبو ياقار درجـه‌ده صيجاق اولان يرلرده بولنورلر بالعكس پوستلرندن كورك ياپيلن حيوانلرده قطبلره الك زياده يقين اولان صـوغوق مملكتلرده بولنوب مثلا قاقيم و سـمور ايله قوندوز كبی حيوانلره انجق شمالِ امريقانك شمال طرفلريله سبرياده تصادف اولنور.

{ درت الی اولان حيوانلر : اورانغوتان }

٣ — ممه‌لی حيوانلردن وجودلرينك انچلريله طيشلرينك

(١) حيوان نصل تعريف اولنور ؟ علم حيوانات نه‌در ؟ كميكلی حيوانلر ديمكله نه آكلاشيلور؟ كميكسز حيوانلر نصل تقسيم اولنور ؟ حيوانات ناعمه‌يه مثال نه‌در ؟ حلقويه‌يه مثال نه‌در ؟ شعاعيه‌يه مثال نه‌در؟ كميكلی حيوانلر نصل تقسيم اولنور؟ ممه‌لی حيوانلردن بچملری بالقلری اكديران يوقيدر ؟ قوشلرك اوصافی نه‌در ؟ قوشلر نه‌جهتله يرده سورونن حيوانلرله بالقلره ياقلاشيرلر ؟ بالقلرله يرده سورونن حيوانلرك صفت عموميه‌سی نه‌در ؟ بونلرك تنفس ايتدكلری اعضايه نه‌ديرلر؟ اياقلرينك بچمی نصلدر ؟ يرده سورونن حيوانلرك هيسنك آياقلری وارميدر ؟ نصل تنفس ايدرلر ؟ يرده سـورونن حيوانلر قوربغه‌لردن نه ايله آييرد ايديليرلر ؟ حيوانلرك هر نوعی هربر اقليمده ياشايه بيليرمی ؟

یاپیلشلری وخصوصیله اللرینك باش پارمغنك دیكر پارمقلرك قارشوسنده بولنمه‌سی‌كی بروضعیتده بولنمه‌سندن ناشی انسانه الك یقین بكزه‌ین حیوانلره درت اللی حیوانلر دینلوب بوحیوانلره بواسمك ویرلمسی دخی بونلرك آرقه آیاقلریده اوك آیاقلری كبی ال بچمنده بولنمسندندر هر نه قدر بعضلرینك اوك ایاقلری ال بچمنده دكلسه‌ده فقط آرقه آیاقلری. دائما ال هیئتنده اولوب (كنون) (ماندریل) (شیمپانزه) و(اورانغوتان) كبی درلو

(شكل ٦٤)

درلو میمونلر اشبو درت اللی حیوانلر صنفندندرلر اورانغوتان (ش ٦٤) اسكی دنیاده بولنان برمیمون اولوب اصلا یكی دنیاده

بولنماز وانجق (بورنو) و(سوماطرا) اطه‌لرنده بولنوب اسکی دنیانك همان تکمیل میمونلری کبی بونکده قویروغی یوقدر اورانغوتان یاورو ایکن انسانه زیاده بکزرسه‌ده بیودکجه دکیشوب بوبکزه‌یش آزالیر. بورنی یك یاصی اولوب اغزی غایت بیوك وآلنیده کیری‌یه‌طوغرو قاچیق اولدیغی کبی کوزلری بربرینه یقین واوست دوداغی یوقاری قالقیق چکه‌لریده زیاده چیقندیلی اولوب قارنیده غایت بیوکدر ایاقلری اینجه اولوب انسان کبی ایکی ایاق اوستنده طوردیغی وقتده دخی خصوصیله اوك ایاقلری یره سورونور بویی ایکی متره قدر اوله‌بیلوب قوتی‌دخی یك زیاده‌در وحتی بعضاً اك قوتلی انسانی‌بیله یکوب یره ییقدیغی کورلمشدر کندیسی میوه‌لر وکوکلر ومدیه واستریدیه کبی حیوانلر وحتی غایت اوستدلقله اولادیغی بالقلری ییه‌رك بسلنوب چنونور بو حیوانك انسانه آلشمغه قابلیتی واردر و دادخدا اولوب کندی صنفنده بولنان بالجمله حیوانلری یعنی میمونلری بشقه حیوانلردن ایرد ایدن هربرشئی تقلید ایتمك طبیعتی سایه‌سنده بعض‌او خدمتلرینه الشدیریله‌رق قوللانیله‌بیلور ومثلا برطاقم اورانغوتان میمونلرینی رساملر کندی بویالرینی ازمکه الشدیروب قوللاندقلری کبی بر طاقملریده سفره خدمتلرنده قوللاندقلری کورلمشدر. اورانغوتاندن دها زیاده تربیه‌یه استعدادی اولان «شیمپانزه» وقوت ووحشیلیکیله میمونلرك اك زیاده قورقولوسی‌اولان غوریل افریقاده مدارین اراسنده بولنان میمونلردر. کوپك باشلی ویاخود بابوئن دنیلن

میمونلر افریقانك شمال طرفنده بولنوب اسکی مصر بنالرینك اوستنده حالا بونلرك رسملری واردر . یکی دنیا میمونلرینك هپسنك قویروقلری اولوب بعضیلری اشبو قویروقلریله اغاجلره آصیلوب صاللانه بیلیرلرسه‌ده برطاقملریده بونی یاپه‌مزلر و (آلو آت) یعنی اولو ییجی میمونلرله ساجو ساپاجو واوویستیتس دنیلن میمونلر یکی دنیا میمونلرینك باشلیجه نوعلرندندر بوحیوانلر اوروپاده وخصوصیله شمال طرفلرنده کوجلکله بیویوب یاشارلر وهمان هپسی از بر زمانده کوکس خسته‌لقلرندن تلف اولورلر .

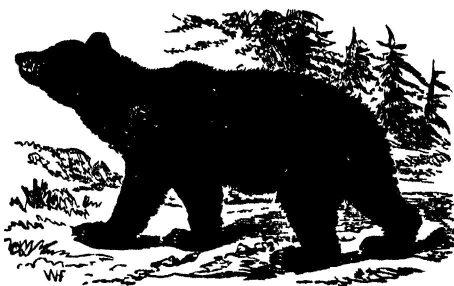
{ ات ییین حیوانلر : آیو }

۳ — ات ییین حیوانلردن بر طاقملری تکمیل طبانلریله یره باصه‌رق وبرطاقملریده طبانلرینی قالدیروب یالکز پارمقلریله

---

(۲) درت اللی حیوانلر نه دیمکدر؟ بوحیوانلرك هپسنك درت اللری وارمیدر؟ درت اللی صنفنده بولنان حیوانلر هانکیلریدر ؟ اورانغوتان نره‌ده بولنور ؟ قویروق بولنمامق یالکز اورانغوتانه‌می مخصوصدر ؟ اورانغوتانك اوصافی نه‌در ؟ بویی نه‌قدر اوله‌بیلیر ؟ تربیه‌یه استعدادی وارمیدر ؟ اوروپاده بیویوب یاشایه‌بیلیرمی؟ شیمپانزه نره‌ده بولنور ؟ غوریل نره‌ده بولنور ؟ یکی دنیا میمونلریله اسکی دنیا میمونلرینك آراسنده نه فرق واردر ؟

باصه‌رق یورورلرکه آیوایله یورصوق برنجی طاقمدن وکوپکله کدی وتلکی ایکنجی طاقمدندرلر آیو(ش ٦٥) طقناز وجودلی وایاقلری قوتلی بیوك بر حیوان اولوب قالین اولان پوستیده صیجاق ومرکرده بولنان مملکتلرده اسمر ویا سیاه وشمال طرفلرنده‌ده بیاضدر وفرانسه‌ده پیره‌نه وآلپ طاغلرنده دخی بولنور . آیو قیزدیرلمسه انسانه نادراً هجوم ایدر. وفقط

(شکل ٦٥)

یارالندیغی وقت ارقه‌ایاقلری اوزرینه قالقه‌رق طوغری‌اوجینك اوزرینه هجوم ایدر وآوجی‌یی اوك ایاقلری اراسنده بوغمق استر قوت وشدتی اولان بردشمنله ایدیلن عوغانك مخاطره‌سیله برابر آیو آوجیلری قیزغین حیوانی اللرنده یاالکز بربچاق ویا برقارغی اولدیغی حالده بکلمه‌دن قورقمزلر وحیوان ایکی ایاق اوستنه قالقوبده‌بونلرك اوزرینه‌هجوم ایده‌جکی اثناده‌اللرنده‌کی بچاق ویا قارغی‌یی حیوانك بوغاز ویا قارننه صاپلارلر .

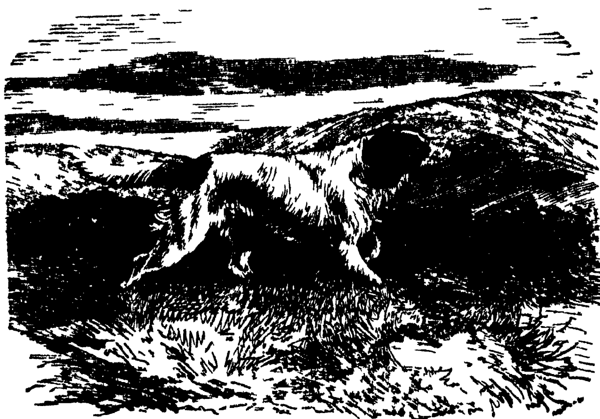
آیولرك پوستی عسكر غوجوقلری یاپمق ایچون پك مقبول اولوب یاغلری دخی كندیلرینه پك زیاده مبالغه‌لی خاصیتلر اسناد اولنان پوماده‌لر یاپمق ایچون عطرجیلكده قوللانیلور . آیولرك بعض نوعلری اتدن زیاده یمشلر ایله گچوب بالیده غایت چوق سورلر ومثلا امریقاده مال آریلری اوجیلرینك قورقولی رقیبی اولان كوچك اسمر آیو بر آری قوغانه راست كلدیكی وقت قالین اولان پوستی سایه‌سنده صوقمه‌لرینی هیچه صایه‌رق آریلرك اورته‌سنده جسورانه آتیلیر وبونلرك هپسنی قاچیردقدن صكره قوغانده بولنان بالی راحتجه بر پورصوق كوپك بوینده ایسه‌ده كوپكدن دها الچقدر ایجه واپك‌كی اولان تویلرندن البسه ورسم فورچه‌لریله تراش اولورکن صابونی یوزه سورمك ایچون فورچه‌لر یاپیلور .

{ كوپك قورد چقال }

٤ - بتون انسانه آلشمش اولان حیوانلرك ایچنده اك صادق اك یواش خویلی و اطاعتلیسی واك حقیقتلیسی هیچ

(٣) آیونك یوریمه‌سیله كوپكك یوریمسنك آراسنده نه فرق واردر؟ آیونك اشكالی نصلدر ؟ قطبلر طرفلرینك آیولرینك صیجاق مملكتلرك آیولرندن فرقی نه‌در؟ آیو اوجی‌یه قارشو كندیسنی نصل مدافعه ایدر؟ آیو نصل آولانور؟ اوروملش آیودن نه استفاده اولنور؟ آیولر بسیتون ات یین حیوانلردنمیدر؟ پورصوغك اوصافی نه‌دن عبارتدر ؟

شبهه‌سز اوله‌رق كوپكدركه صاحبك دوستلرى كنديسنك دخى دوستى اوله‌رق بونلرى طانيوب يالتاقلانور بشقه آدملرك هپسى كنديسيچون اهميتسز وياخود دشمندرلر سوكيسنده ثباتلى اولوب صاحبى براقسه وياخود دوكسه كنديسنده ايديلان حقارتى اونوده‌رق ويالكز ايولكلرينى خاطرينه كتيره‌رك دائما صاحبنه دونوب كلير وتواضع وطاتليلقله صاحبك حدتنى كچيرمك ايچون كنديسنه اوران الني يالار كوپكلرك مثلا چوبان كوپكى ويو اسپانيول كوپكى (ش ٦٦) چومار قيصه

(شكل ٦٦)

تويلى آو كوپكى طازى وصامسون كبى پك چوق صويى واردر. كوپكلر يكرمى ياشدن زياده ياشاميوب ايكى سنه‌ده‌ده بيومه‌سى كمالنه ايرر . كوپكله كدى (قودورمه) دينلوب كندى كنديسنه

ویاخود اکثریا قودورمش بشقه حیوانلرك ایصرمسیله حاصل
اولان دهشلی برخستەلغه اوغرار . قودورمه ایصرمه ایله
پك چوق حیوانلره وحتی انسانه بیله کچوب قودورمش بر
حیوان طرفندن ایصیریلان اەلرەدە یارەیی ایوجه بیوتوب
صکرەدە اشبو یارەیی آتشـدە قیزدیرلمش بر دمیر ایله دریجه
داغلامەیی تنبیه ایتملیدر. اسکیدن بری برباطل اعتقاد واردر
اودە قودورمش اولان کوپکك صودن قورقوب قاچدیغی
اولوب وبر کوپك صوایچرکن کورلدیکی حالده قودورمامش
اولمسی لازم کلەجکدرکه بو تماماً یاکلشدر . زیرا قودورمش
کوپك صوك نفسـنه قدر ایچمك ایچون صو آرار شـول
درجەدەکه قودوز علتنك تأثیریله آرتق چکه کمیکلرینی قپایه.
میەجق برحاله کلان کوپك برصویه راست کلیر کلمز همانایچنه
باشنی صوقوب طالدیریر. میدانه اوریمش قودوز علتنی ایو
ایتمك ایچون بر چارە یوقسەدە فقط بو یقینلردە فرانسەدە
(پاستور) نام عالم ذات اکر کوپکك قودوزی اطه طاوشانته
وصکره بو اطه طاوشانکدندە بشقه برطاقم اطه طاوشـانلرینه
بولاشدیریلور وبواطه طاوشانلرینك قفالرینی دلەرك کوچوك
بینلرندن چیقاریلان پارچەلر فوری هوادە صاقلانور ایسـه
قوتی آزالمش بر طاقم (ویروس) لر (ویروس ساری یعنی
بولاشان خستەلقلری پیدا ایدن زهردر) وجودە کلدیکنی
برچوق تجربەلرله اثبات ایتمشـدرکه بو پارچەلر قودوز بر
کوپك وحتی قودوز برقوردك ایصردیغی برادمك دریسنك

التنه برقاچ کره‌لر قوندیغی حالده برنوع اشلامه ایله بو ادمده قودوز علتی ظهور ایتمسنك اوکنی آلوب منع ایدرلر . ایشته (پاستور) پارسده (اولم) سوقاغنده‌کی عملیاتخانه‌سنه دنیانك هر طرفندن قوشوب کلان یوزلرجه انسانلری همان محقق بر اولومدن بووجهله قورتاره‌بیلمشدر .

قورد (ش ٦٧) ك بچمی اولدقجه چوبان کوپکنه بکز-

(شکل ٦٧)

رسه‌ده فقط دها بیوك وخصوصیله دها قوتلیدر و اوروپاده

لهستانله روسیه‌نك بعض یرلرنده اهالی ایچون پك زیاده تهلکه‌لی بر صورتده چوغالوب بونك عکسنه اوله‌رق انکلتره‌ده‌ده هیچ قالمامشدر. قورد انسانه انجق آج قالدیغی ویاخود قودوردیغی وقت صالوب بشقه وقتلرده حتی چوجقدن بیله قاچار. فقط قیشین قار طوپراغی اورتوبده هروقتکی شکارلری اولان حیوانلرده صاقلانیر واللرندن قورتیلورلرسه اولوقت قوردلر سوریلرله برلشوب چفتلك و کویلره کوندوزلری بیله کیره‌رك پك چوق ضرر وفنالق یاپارلر وبوحالده قورد زیاده تهلکه‌لی اولور.

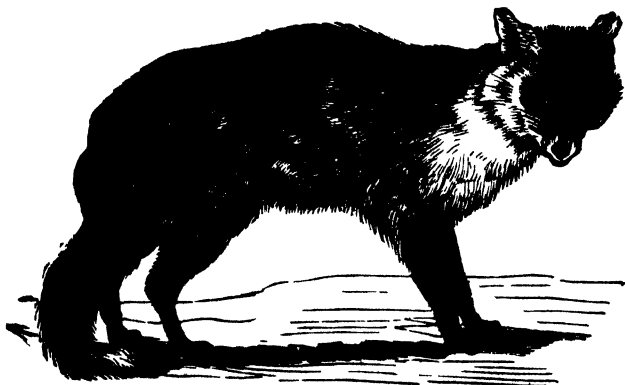
چقال قورددن دها کوچك اولوب بورنی دها سیوری وقولاقلریده دها اوزوندر واسیا ایله افریقانك پك چوق یرلرنده سوریلرله بولنوب کوچك حیوانلری شایان دقت بر مهارت ودسیسه ایله آولار. چقال براز قورقاق اولدیغندن بشقه اکر یاورو ایکن طوتیلورسه انسانه‌ده آلشه‌بیلوب حتی آو طوتمغی بیله اوکره‌نیر.

---

(٤) کوپکی انسان عندنده پك مقبول قیلان اوصافی نه‌در؟ کوپکك باشلیجه صویلری هانکیلریدر؟ کوپك قاچ سنه قدر یاشایه‌بیلیر؟ بیومسی قاچ سنه‌ده تمام اولور؟ هریرده یاشایه‌بیلیرمی؟ قودوز برکوپکك ایصرمسیله حصوله کله‌جك تهلکه‌لرك اوکنی آلمق ایچون نه یاپملیدر؟ قورد اك زیاده هانکی حیوانه بکزر؟ قوردلر اك زیاده اوروپانك هانکی مملکتلرنده چوغالمشدرلر؟ قورد قورقیله‌جق بر حیوانمیدر؟ قورددن اك زیاده نه وقت قورقیلور؟ چقال نصل حیواندر؟ ونره‌ده بولنور؟ کندیسندن قورقیله‌جق برحیوانمیدر؟

{ تلکی }

٥ - تلکی (ش ٦٨) قورددن وحتیٰ عادی آوکوپکندن بیله چوق کوچوك اولوب بویی یتمش سکسان سانتیمترو قدر انجق واردر وحیله‌کارلقلریله پك مشهور اولوب بوخصوصده

(شکل ٦٨)

اولان شهرتنده پك لایقدر . یواسنی اکثریا براورمان کناری ویابرچفتلك جوارنده باپار وچالیلرك اراسنه کیزلنوب کومسه کیرمك ایچون برفرصت بولنجه‌یه قدر نتاشیله‌جق برصبر ایله اورادە بکلر . اول وقت کومسده نه قدر حیوان بولور ایسه هپسنی بوغوب وصکره بوغدیغی حیوانلری برر برر طاشیوب قووق وچقورلرله یاپراق التلرینه کوتورور صاقلار

وهر دفعه‌سنده‌ده صاقلادیغی یرلری دکشدیریر طاوشانلرا
اطه طاوشانلرینی آب اکسز یوالرنده یاقالایوب ککلیکلرا
بیلدیرجینلری یومورطه‌لری اوزرنده قولوچقه یاتارکن قاپار
وطوزاغه طوتلمش کوچوك حیوانلری ایسه طوزاقدن طوتوب
آلیر طاوشانله اطه طاوشانلرینی ارقه‌لرندن قوغالیوب طوتمق
ایچون ایکی اوچ تلکی برلشوب بونلردن بعضلری کوپك کبی
باغیره‌رق طاوشانی قوغالیوب حالبوکه بردانه‌سی ایسه طاوشانك
کچه‌جکی یرده بکلیوب طاوشان کندوسنه یقین کلدیکی کبی
بردنبره اوزرینه اتیله‌رق یاقالار. تلکی اوی قورد اوندن ده‌
قولای ودها اکلنجه‌لی اولوب تهلکه‌سیده ازدر. تلکی هرنه
قدر کوپکلره‌یك زیاده مقاومت ایدر وبعضاً صوپه التنده
اولدیغی حالده دخی ینه کوپکلری براقمیه‌جق درجه‌ده قوت
وعناد ایله ایصیریرسه‌ده ینه کوپکلر تلکی اوینه یك قولای
آلشورلر تلکی کندیسنی کوپکلرك قوغالدیغنی کوردیکی کبی یواسنه
قاچوب بونك ارقه‌سندنده‌آوجیلر قیصه ایاقلی برجنس کوچك
کوپکلری یوانك ایچنه صوقارلرکه بوکوپکلر جسورجه‌سنه
تلکینك اوزرینه صالدیره‌رق تلکی‌یی یوادن طیشاری چیقاریر-
لرسه‌ده انجق بعض دفعه یوایه توتسی ویروب دومانلته‌رق
طیشاری چیقاریله‌سلور وبو اثناده قاچارکن اوجی طرفندن
تفنکله‌اوریلور بعضاًده بالعکس تلکینك اوزرینه‌تازیلری ویاخود
ایوقوشان کوپکلری صالدیروب وبارکیرله ارقه‌سندن قوغالیه‌رق
اووه‌ده صیقشدیریلورکه تلکی اولوقت کوپکلری الداتمق

ایچون برچوق حیلەلر یاپار و کرك صاقلاندرق کرك اولکی ایزی اوزرینده برقاچ دفعه کلەرك بویلەلکله اکثریا کوپکلرك الندن یاقاینی قورتاردیغی واردر. تلکی طوزاغه طوتلدیغی وقت قورتولمق ایچون اك چوق چبالیوب و حتی بعض دفعه طوزاغه طوتلمش اولان ایاغنی کندی دیشلریله کسدیکنی روایت ایدرلر فقط کندینی قورتارەمدیغی وقتده قورد کبی هیچ قیپرانمیوب واولدیرلدیکی زمان دخی نه باغیرمەده کندیسنی مدافعه ایدر .

{ کدی ارسلان }

٦ --- قورد ایله تلکی جنسلرینك منسوب اولدیغی فاملیانك نمونەسی کوپك اولدیغی کبی ارسلان قپلان پارس وشاق وژاغار دنیلن امریقا قپلانیله اثوپاردنیان برنوع پارسك منسوب اولدقلری فاملیانك نمونەسی دخی کدیدر. ارسلانك قوتیله جسارتی اسکی زماندنبری بتون ملتلر اراسنده کندیسنه حیوانلر پادشاهی دیدرتمشدر. آرسلان یالکز اسیا و افریقا قطعەلرنده بولنوب بر چوق عصر دنبرو اوروپا قطعەسنده کورلمدیکی کبی نه امریقا ونەده اوسترالیاده اصلا تصادف اولنمامشدر . ارسلانك بویی (ش ٦٩) قویروغی داخل

---

(٥) تلکینك طبیعت واوصافی نەدن عبارتدر؟ تلکی اولارینی نصل طوتار ؟ کندیسی نصل اولانور؟

(شکل ٦٩)

اولمیه‌رق ایکی متروه‌دن زیاده اولوب قویروغنك اوزونلیغنده

كندی بویی قدردر و بوقویروغك اوجنده‌ده بردمت سیاه‌مسی قیللر ایله چنکل واری برنوع طرناق واردر . ارسلانده اولان هیبتلی طور هیچ برحیوانده بولنمیوب قیزدیرلمدیغی حالده ساكن ووقارلی ایسه‌ده قیزدیغی وقت دخی پك قورقونج برحال كسب ایدر .

اركلی اولان باشی صاری قومرال رنكنده اولان طونی یعنی توینك رنكنده دها قویو بررنكده صیق بریله ایله قاپلیدر . دیلی سرت اولوب اوزرنده كدینك دیلنده بولنان بوینوز كبی قاتی برطاقم كوچك چقندیلر واردر وكدی كبی استدیكی وقتده طرناقلرینی بوزه‌رق پنچه‌سنی هیچ برشیء طرماله‌میه‌جق برحاله كتیریر . عمودی بریاریق شكلنده‌بكی اولان كوزی قرانلقده غایت زیاده پارلایوب هم قوتلی وهمده درینده‌ن كلن حایقرمسی اوزاقدن ایشیدنلره دهشت ویردیكی كبی حتی الك جسور ادملری بیله تتره‌دیر ارسلان كوپك كبی قوشمیوب كدی كبی خفیف ونازك آدیملر آته‌رق یورور ویاخود بش التی متره‌لق یری صیچرایوب آتلایه‌رق قوشار آوینی قوغالادیغی نادر اولوب اكثریا برصو منبعنه یقین بریرده پوصویه كیروصوایچمكه‌كان جیلان اوكوز وسائر حیوانلر اوزرینه یلدیرم كبی آتیله‌رق پارچه‌لر ارسلانك حدتی وآجلغی یله‌سنك اوینامه‌سیله قویروغنی اوته‌یه برویه چارپمه‌سندن اكلاشیلوب اشته اولوقت اصلا ترددد ایتمیه‌رك انسانه هجوم ایدر آتشلی سلاحلرك سسی ارسلانی قورقوتمق شویله طورسون بالعكس قیزدیریر ارسلانه اسناد اولنان مردلك

وعالیجنابلق قپلانده اولمدیغی کی بونده دخی بولنمیوب بونلرك هرایکیسیده غایت قورقولی حیوانلردر دیشی ارسلان ارککندن براز کوچك اولوب یله‌سیده یوقدر و خصوصیله یاورولری بولندیغی زمان دیشی ارسلانده ارککی قدر جسور و برتیجیدر .

{ قپلان لئوپار پارس وشاق }

٧ — قاپلان باشلیجه اسیا قطعه سنك اووه واورمانلرنده ساکن اولوب هندستانك (ژونغل) دینلن بطاقلقلی چایرلرنده دخی پك چوق بولنور قاپلان ارسلاندن دها اوزون ایسه‌ده فقط دها الچق اولوب باشنده‌ده یله‌سی یوقدر صاری قومرال رنکنده اولوب اکثنه طوغرو برطاقم اسمر جیزکیلری اولان پوستی معلوم اولان پوستلرك اك کوزلیدر قاپلان ارسلان اوزرینه هجوم ایتمکدن چکنمیوب اکثریاده ایتدیکی غوغاده ارسلانه غالب کلیر وهمان ارسلاندن زیاده برتیجی برجنوار اولوب آوی اوزرنه ارسلانکی آپ آنسزین هجوم ایدر و

(٦) کدی جنسندن اولان حیوانلر هانکیلریدر؟ ارسلان نره‌لرده بولنور ؟ اوروپاده ارسلان وارمیدر ؟ امریقاده وارمیدر؟ اك بیوك ارسلانك بویی نه قدردر ؟ ارسلانك قویروغنك کندینه مخصوص بر شکلی وارمیدر ؟ ارسلانك اشکالی نه‌در ؟ یورویشی نصلدر؟ ارسلانه اسناد اولنان عالیجنابلق حقیقة کندوسنده وارمیدر ؟ دیشی ارسلانله ارکك ارسلانك ارەسنده نه فرق واردر ؟

ایتدیکی هجومده بوشه چیقار ویاخود مأمول ایتدیکی برمانعه
راست کلیرسه تکرار هجوم ایتمکسزین قاپلانك چکیلوب
کیتدیکی ادعا اولنمقدهدر لئوپارارسلان وقاپلاندن کوچوك
اولوب پوستیده قاپلانککی کبی سیاه چیزیکلی دکل سیاه بنکلیدر
وکندیسی قیزدیرلمز ویاخود بشقه برچید بولهمزسه انسانه
اولوقت هجوم ایدر . (ژاغار) دینلن امریقا قاپلانی پوستنك
آلاجه اولمسندن ناشی لئوپاره بکزهیوب بیوکلکی همان قاپلان
قدر واودرجهده قورقونج برحیواندر (کپار) دنیلن حیوان
بونلره نسبتاً چوق کوچوك برحیوان اولوب وانسانهده
الشدیریلهرق آو اولامق ایچون قوللانیلهبیلور اسیاده بولنان
(پارس) ك پوستی (ژاغار) ك پوستی کبی بنکلی اولوب و
برتیجیلقده ژاغاردن اشاغی قالمز و(جاوا) اطهسنده بولنان سیاه
پارس هرنهقدر اسیا پارسندن کوچوك ایسهده فقط عینی انك
کبی زیاده برتیجیدر وشاق دنیلن حیوان مثلا امریقای روسی
وسیبریا کبی اوروپا اسیا وامریقا قطعهلرینك شمال طرفلرنده
ساکن اولوب بویی تخمیناً برمتره قدردر وقوریوغنك اوزونلغی
ایسه انجق اون بش ویاخود یکرمی سانتیمتره اولوب باشلیجه
طوشان طه طوشانی وقویون کبی حیوانلری آولار . معلوم
اولدیغی اوزره بوحیوانك باقیشنك کسکین اولمسی ضرب مثل
حکمنه کچوب وحتی بردیوارك اوبرطرفنده بولنان شیلری
کوردیکی بیله ادعا ایدلمش ایسهده حقیقت حال دخی ات یین
حیوانلرك مثلا قاپلان ارسلان پارس وسائره کدی جنسندن

اولانلرینك اکثریسیله بو حیوانك اراسنده کوزلرینك قوتلرنجه هیچ برفرق اولمدیغندن عبارتدر یعنی وشاق بو حیوانلردن نه یك ایو نه‌ده یك‌فنا کورور .

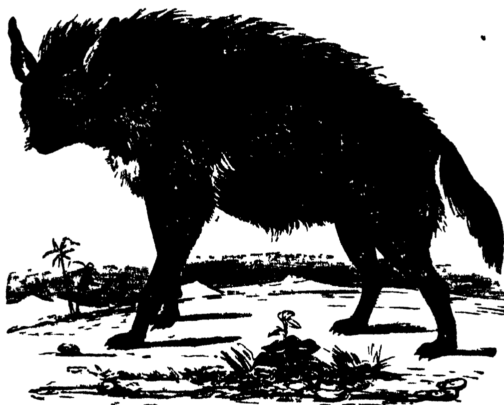
{ صرتلان مسك کدیسی قوقارجه کلنجك }

{ طاغ کلنجکی زردوا قاقم }

۸ — صرتلانك (ش ۷۰) بام بشقه برپایپلیشی واردر شویله که بو حیوانك آرقه طرفیله آرقه آیاقلری اوك طرفنه نسبتله پك آلچق وقفاسنکده قیصه واکلی اولمسی کندوسنه غایت‌چرکین ووحشی برمنظره ویریر. صرتلان یالکز اوله‌رق قایا اویوقلرنده ویا طوپراق ایچنده قازدیغی چامورلی اینلرده یاشایوب باشلیجه افریقاده بولنورسه‌ده اسیاده دخی تصادف اولنور. طبیعتی پك وحشی اولوب وبرتیجیلقله مشهوراولدیغی حالده انسان وحتی کوپکلردن بیله قورقوب قاچار وفقط

(۷) قاپلان نره‌ده بولنور ؟ هندستانك قاپلان بولنان چایرلقلرینه نه دیرلر؟ قاپلانك اشکالی نصلدر؟ ارسلانله اوعراشه‌جق قدرقوتلیدر؟ آوینی نصل طوتار؟ لئوپارك قاپلاندن نه فرقی واردر ؟ زاغار بوایکی حیوانلرك هانکیسنه بکزر؟ کپاردن نه استفاده ایدیلور ؟ اسیا پارسیله (جاوا) پارسنك آره‌سنده نه فرق واردر ؟ وشاق نره‌لرده بولنور ؟ وشاقك باقیشنك غایت کسکین اولمسی صحیحمیدر ؟

اوزرینه کوپکلر هجوم ایدوبده کندوسنی تهلکه‌ده کوردیکی
وقت کوپکلره قارشو پك زیاده شدت وجسارت کوسترر .
صرتلان خصوصیله کیجه وتی قیون وکچی کبی حیوانلری
آولایوب اکر جانلی آو بولهمازسه یاقلریله طوپراغی اشه‌رك

(شکل ۷۰)

طوپراق التندن چیقاردیغی انسان نعشلریله حیوان اشلرینی یر .
صرتلان همان بر ایری چوبان کوپکی بیوکلکنده‌در . ات
ییین حیوانلردن برصنف تشکیل ایدن مسك کدیسی قوقارجه
کلنجك طاغ کلنجکی (ش ۷۱) زردوا وقاقم دنیان حیوانلر
طوشان اطه طوشانلریله اوده بسلنن قنادلی حیوانلر وقوشلری
غایت زیاده آولایوب حتی بعض دفعه آوجیلر اطه طوشانی
اولامق ایچون طاغ کلنجکلرینی قوللانیرلرکه بونلر اطه

طوشانلريني كيدوب يوولرنده بوغازلر زردوا ايله قاقمك پوستلريدن غايت بولی كورككلر ياپيلوب قوقارجه‌لك پوستندن ياپيلن كورك اولقدر مقبول دكلدر .

افريقانك مركزنده بولنوب صوغوقدن محافظه ايدلديكی حالده افريقادن زياده صوغوق مملكتلرده دخی بسلنمسی ممكن

(شكل ٧٠)

اولان مسك كديسی مقعدينه يقين بر كيسه‌لك ايچنده اولوب وغايت كسكين كوزل برقوقوسی اولان ياغلی برماده ويرمكله مشهوردر بوكوزل قوقولی ماده فلمنكليلر ايچون بيوك بر واسطهٔ تجارت اولوب وحتی فلمنكليلر وحيوانی برنج وكوچوك قوشلر وفيلمش اتله ياغ بديرهرك قفسلر ايچنده بسليوب يتشديريرلر وندرت بش كونده بركره كوزل قوقولی ماده‌يی

چیقارمق ایچون بومادەنك بولندیغی کیسەیی صیقارلر . زباد دنیلن بومادەنك قوقوسی مسکلك قوقوسنەبکزەیوب وا کثریادە بهالی ویك نادر اولان مسك ایله قاریشدیرەرق حیله یاپارلر .

{ آیو بالغی دکز آیغیری }

۹ — آیو بالقلریله دکز آیغیرلری ات ییین حیوانلرك ذو المعیشتین صنفندن یعنی عمرلرینك چوغنی دکز اوستنده یوزەرك کچیروب وقت وقت دخی یاورولرینه سود ویرمك وکونشده استراحت ایتمك ایچون دکز کنارینه چیقوب بورادەدە بیك زحتله یوررلر :

بوحیوانلرك بالقلرکبی دائما صو ایچنده قالەمزلر چونکه تکمیل دیکر ممەلی حیوانلرکبی بونلردە آچیق هوادە تنفس ایدوب واکر معین برزماندن زیادە صو ایچندە قالسەلر (انقطاع تنفس ایله) بوغولەرق تلف اولورلر. اشبو حیوانلر قارەدە یوریمکدن زیادە دکزدە یاشامغە ویوزمکە مخصوص اولەرق خلق اولندقلرندن ایاقلریدە بووظیفەیی ایفا ایدەجك

---

(۸) صرتلانك بیوکلکی نه قدردر ؟ صرتلانك یاپیلیشندە کندینه مخصوص اولان فرق نەدر ؟ نرەدە ساکن اولور؟ سورو ایلەمی یاشار؟ طاغ کلنجکندن نەاستفادە اولنور؟ زردوادن نه استفادە اولنور؟ قاقدن نه استفادە اولنور ؟ قوقارجەدن نه استفادە اولنور ؟ مسك کدیسی نرەدە بولنور ؟ مراق ایدیلەجك نەکبی خصوصیتی واردر ؟

طرزده یارادلمشدر یعنی اوك ایاقلری دیرسکلرینه قدر دریسنك التنده بولنوب مذکور ایاقلرك یالکز دیرسکدن آشاغی اولان قسمیله اللری سربست اوله‌رق اوینار والینك پاومقلرینك آرالری دخی برذری ایله بربرلرینه یاپشق اولدقلرندن اکثری برکورك بچمنده‌درلو آرقه ایاقلری یان یانه اوله‌رق وجودینك اوزونلغی طرفنه طوغری اوزانوب وآرالرنده دریسی ایله برلشوب طوتولدیغندن بونلرکده انجق اوجلری سربست بولنور وبوحالده بالقلرك شکلنی اکدیریرلرسه‌ده بکزه‌یشلری یالکز بو قدر اولوب بتون بشقه اعضالرینك یاپیلیشی ممه‌لی حیوانلرکی کیبدر .

ایو بالغنك باشی بك کوچوك اولان قولاقلری مستثنا اوله‌رق کوپکك باشنه بکزر بورننك اوستنده دخی سرت وکدینككی کبی دیکنه بیقلری واردرکندیسی بالقلرله استریدیه کبی قبوقلی ویوموشاق وجودلی حیوانلری ییه‌رك بسلنور . بواش خویلی واولدقجه ذکاوتلی اولوب انسانه دخی بك قولای الیشیرسه‌ده فقط بیوك برخدمت کوره‌مز .

آیو بالغنك دکز دانه‌سی ودکز ارسلانی دکز ایوسی ودکز فیلی کبی اسملر ویریلن برچوق درلوسی واردر عادی آیو بالغی بحر محیط وحتی آق دکز قییلرنده دخی بولنورسه‌ده فقط شمدیکی حالده بوقییلرده آز تصادف اولنور. بوحیوانك شکل وهیئتی احتمالکه اسکیدن مثاللرده سویلنن دکز پریلری فکرینی ویرمش ایسه‌ده فقط بونك سسی دکز پریسنك اسکی ادملرك

اسناد ایتدکلری لطیف اولان صداسنه بکزه‌مکدن دها زیاده برکوپکك حولامسنه بکزر . عادی آیو بالغنك بویی بر بچق متره ایسه‌ده خورطوملی آیو بالغی ویاخود دکز فیلی دنیلوب بحر محیط کبیرك جنوب قیبلرنده بولنان آیو بالقلری‌پك بیوکدر. زیرا بوجنسدن اولان ایو بالقلرینك بویلری یدی ویا سکز متره اوزونلغنده اولانلری کورلمشدر . دکز ایغیرلرینك (شکل ۷۲) یاپیلیشی آیو بالقلرینه بکزرسه‌ده دکز ایغیرلرینك اوست

(شکل ۷۲)

چکه‌لرنده فضله اوله‌رق یوقاردن اشاغی‌یه طوغرو اوزانمش ایکی دانه بیوك دیش ویاخود آلت مدافعه واردرکه حیوان بودیشلریله قیالره طوتونه‌رق کندیسنی قویوویروب طورور وبونلر کندیسنی مدافعه ایتمك ایچون غایت تهلکه‌لی آلتلریدر.

بو دیشلردن چیقاریلان فیل دیشی غایت ایو اولدیغندن فیللرك دیشلرندن چیقاریلان فیل دیشندن بیله مقبولدر. دکز آیغیرلرینك اتی پك چوق یاغ ویروب کندیسی دخی شمال دکزلرینك پك زیاده یوقاری طرفلرنده بولنور وبوییده تخمیناً بش ویا آلتی متره قدردر .

{ بالنا عنبر بالغی بالق نفسی }

۱۰ — بالنا (ش ۷۳) دکز حیوانلرینك اك بیوکی اولوب بویی اوتوز متره قدر اوله‌بیلیر وقطب دکزلرینك بوزلی یرلرینه یقین اوله‌رق یاشایوب کندیسی پك زیاده آولندیغی جهتله کیت کیده دها زیاده قطب دکزلرینه طوغرو چکلمکده‌در بالنالر ممه‌لی حیوانلرك ات ییجی جنسندن ایسه‌ده بچملری آیو بالقلریله دکز آیغیرلرندن دها زیاده بالقلره بکزر .

شویله‌که بونلرك ارقه ایاقلری اولمدیغی کبی حتی قالچه کمیکلری بیله یوقدر ووجودلرینك آرقه طرفی بالقلر کبی

(۹) آیو بالقلریله دکز آیغیرلری نه‌کبی حیوانلردر ؟ ذوالمعشین نه دیمکدر ؟ بونلر نصل تنفس ایدرلر ؟ بونارك اوك آیاقلرینك بچمی نصلدر ؟ ارقه ایاقلرینك بچمی نصلدر ؟ آیو بالغی نه ییه‌رك بسلنور؟ نره‌ده بولنور ؟ عادی آیو بالغنك بویی نه قدردر ؟ دکز آیغیری ایو بالغندن نه ایله اییرد ایدیلیر ؟ دکز ایغیرلرندن یالکز فیل دیشمی چیقار؟ دکز ایغیرلری نره‌لرده بولنور ؟

(شکل ٧٣)

اینجه‌لنوب طارله‌رق نهایتنده‌ده ایکی‌یه آیرلمش قوتلی بر
قویروق واردر .

غایت بیوك و بویلرینك اوچده بری قدر اولان قفالوی وجودلرنده دها اینجه‌رك بر بوینله آیرلمش اولمیوب پك بیوك اولان اغزلرنده دخی دیش یرینه (قانون) لر واردر (قانون) دیه بالنانك اغزنده بولنوب برطاغك دیشلری کبی تقسیم اولنمش بوینوز طبیعتنده برطاقم دکنکلره دیرلرکه بونلرچکه‌لری تجدید ایدوب وهمان تکمل اغزك ایچینیده قاپلامشلردر اشبو قانونلره هرکس بالنا دکنکی دیرکه قادین قورسه‌لریله قاپچی وباستون یاپمق ایچون قوللانیلور بالنانك بوغازی اغزینك بیوکلکنه نسبتاً غایت طار اولدیغندن انجق صاردالیا رینغا واسقومرو کبی اوفاق بالقلرله بسلنور بالنا بالقلری یوتدقدن صکره اغزنی قپایوب بالقلرله برابر اغزینه کیرن صوبی اغزینك طواننده بولنان ایکی دانه دلیکدن طیشاری‌یه فیشقیریر بوحالده سوزگجدن سوزولور کبی صوقانونلرك اراسندن سوزولورسه‌ده بالقلر کچه‌میوب بونلر بالنانك بوغازینه طوغری کیدر بالنانك آولانمسی مایس آیندن تموزویاخود اغستوس آینه قدرسورر وبوزلر سببندن حیوانك بولندیغی یرلره یاقلاشمق قابل اولمدیغندن بالنا آوینه نه‌بووقندن دهایرکن باشلامق‌ویاخود نه‌ده دها کیج بتورمك اولەمز بالنا آوجیلرینك کمیلرنده بر چوق صندالر بولنوب بوصندالرك هربرینك ایچنده‌ده درت کورکجی برزپقنجی برقلاغوز وبرده صندالی اداره ایدن آدم واردر صندال بالنایه یقین کلدیکی کبی زپقنجی زپقنی فرلادوب بوحالده یاره‌لنمش اولان بالناخارق العاده برسرعتله دکزه طالار

وبو ارالق زيقينه باغلى اولان ايپ اوزاديلوب فقط صندالك
كنارينه سورتونمسيله آتش آلمامق ايچون طورمقسزين اشبو
ايپ ايصلادیلور آنجق بوتدبيرلرك هپسى ياپلديغى حالده بيله
اكثريا ايپ غايت قيصه كلديكندن بالنانك اغرلغيله صندال يانه
ياتوب دوريلير وبوحالده بيچاره اوجيلرده دكزه دوكيلورلر
زيقنله يارهلنان بالنا دكزك يوزينه تكرار چيقديغنده يكيدن بر
دها زيقنله اوريلوب والحاصل حيوان قانى ضايع ايدرك قوتى
كسيلوبده آرتق كندى اختياريله اوجيلرك النده قالنجه يه قدر
زيقين صاپلامغه دوام اولنور كه بو حالده اوجيلر طرفندن
پارچه لنوب دريسنك التنده بولنان غايت قالين ياغ طبقه سى
آلنور اشبو ياغك مقدارى شول درجه ده دركه بيوك بر
بالنادن التمش قوچيدن زياده چيقاريله بيلوب قيمتيده تخميناً
يكرمى بيك فرانق قدردر عنبر بالقلرينك اغزلرنده قانونلر
يرينه ديش اولديغندن بالنالردن فرقلى اولوب بونك ايچونده
بالقلرى بالنالردن دها بشقه درلو ودهشتلى برصورتده اولارلر
وحتى بالنالره هجوم ايتمكدن بيله قورقمزلر عنبر بالقلرى سورى
ايله كزوب وتكميل دكزلره طاغيليرلر بالنالر ايسه بالعكس
چكلدكلرى بوزلى دكزلرده آيرى آيرى دولاشوب وآقينتيلره
طيانه ميه جق درجه ده چوق كنج وياخود چوق ضعيف
اولمدقجه بولندقلرى يرلرى براقمزلر بالنا كبى عنبر بالغندن دخى
ياغ چيقاريليرسه ده مقدارى غايت از اولوب بوكا بدل قفاسنك
غايت بيوك اولان بوشلغنده بالق نفسى دينلن بياض بر ماده

بولنورکه بعضکره هکیملکده قوللانیلورسه‌ده فقط بو ماده‌دن اك چوق کوزل موملر یاپیلوب بونکله برابر اشبو موملرك چابوق اریملری وبالمومندن دها بهالی اوللری جهتندن بیوك محذورلری‌واردر بالنالوله عنبربالقلرینك هپسنه‌بردن (قیطیسیه) دینلوب یونس بالغی دخی بوطائفه‌دندر.

{ کمیریجی حیوانلر }

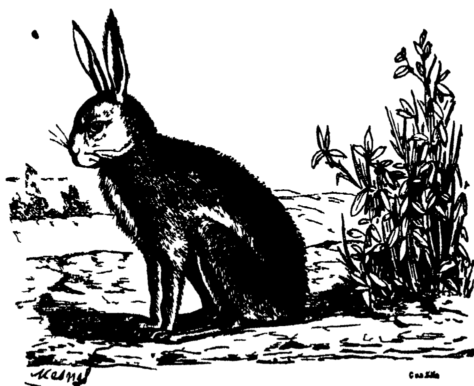
فاره ، طوشان ، اطه طوشانی

۱۱ — کمیریجی ، حیوانلرك اوك دیشلری بیوك‌اولوب کوپك دیشلریده یوقدر وهپسنك اوك ایاقلری ارقه ایاقلرندن دهـا قیصه اوله‌رق سنجـاب ویربوغ کبی بعض نوعلرنده بو نسبتسزلك پك زیاده‌در سنجاب‌کوستبك فاره یرصیچانی طوشان اطه طوشانی قوندوز کبی بوفرقه‌ده بولنـان حیوانلرك هپسی

(۱۰) بالنا نره‌ده بولنور ؟ بویو بالقمیدر ؟ ایاقلری وارمیدر ؟ وجودینك قیچ طرفی نصل یاپلمشدر ؟ باشنك یاپیلیشی نصلدر؟ فانونلر نه‌در ؟ نره‌ده قوللانیلور ؟ بالنا نه ایله بسلنور ؟ بالنا اوینك زمانی نه وقتدر ؟ بالنا نصل اولانور ؟ بالنا نه مقصدله اولانیر ؟ عنبر بالقلری نصل حیوانلردر ؟ بالنادن اولان فرقلری نه در ؟ بونلرك صنایعه نه مدارلری واردر؟ بالنا وعنبر بالقلریله یونس بالغنك منسوب اولدقلری فرقه‌یه نه اسم ویریلور ؟

حبوبات دانه لریله کوك وقبوقلری ییه‌رك کچوب ایچلرندن
مثلا برصیچانی وتارلا فاره‌سی کبی بعضیلری اکینلری کوکلری
اوزرنده خراب ایده‌رك وفاره ایله فندق صیچانی کبی بعضیلریده
ذخیره انبارلرینی داوب ایچنده بولنان دانه‌لری ییه‌رك بووجهله
اکثریا اکینلره پك چوق ضررلری طوقنور چفتلکلرینك
یقیننده بولنان بایقوشلرك اولدیرلمامسی چفتجیلره قویاً توصیه
اولنمليدر چونکه بوحیوانلر برصیچانلریله کوستبکلرك اك بیوك
دشمنلری اولوب کدینك کوردیکی ایشی کدیدن دها زیاده
موافقیتله کورورلر . فرانسه‌ده ظهور ایده‌لی بر عصر
قدر اولان نوروج فاره‌سی ایله علی الخصوص پارس کبی
بیوك شهرلرنده قورقوله‌جق برصورتده چوغالوب ولغملره
یایلمسیده اورالرده پك چوق ییه‌جك بولمسندندر اشبو فاره
کدیلردن قورقیوب بونلره جسورجه‌سنه قارشو قویار وبو
فاره‌لرك اولانمسیچون مخصوصا بر طاقم فاره طوتان کوپکلر
الشدیریلوب بسلنورکه بو فاره‌لره غایت دشمن اولدقلرندن پك
چوق آولارلر ویالکز بردفعه آولامه‌ده بوفاره‌لردن یوز اللی
بیك دانه‌یه قدر اولدیرلمشدر . قولاقلری اوزون واوجلر-
نده‌ده بردمت سیاه قیل بولنوب طونك دخی بوزاولمسیله اطه
طوشانندن فرقلی اولان عادی طوشان (ش ۷٤) اطه طوشانی
کبی طوپراق التنده‌کی دلیکلره صوقولمز وتویندن یاپیلن کچه‌دن
دخی ارکك شاپقه‌لری یاپیلور واتیده اطه طوشانك اتندن

دهاالذتليدر اطـه طوشـانی عادی طوشـاندن دها كوچوك اولوب علبه‌لقله ياشار وطوپراق‌التنده خيليجه درين وكيروب چيقمق ايچون برقاچ دليكی بولوب طوشـان يواسی دينـلن بريوا قازار وكـنديسـيده تفنك وياطاغ كلنجـكی ايله آولانور وياخود طوشان كبی طوزاقله طوتيلور اطه‌طوشـانی اولرده ابسلنه‌بيلورسه‌ده فقط بوحالده اتی لذتسز اولوب يبـانی اطه طوشانك اتی قدر مقبول اولمديغی كبی عادی طوشـانك اتندن

(شكل ٧٤)

دخی هرجهتله اشاغيدر انكوری اطه‌طوشانی دينلوب بيـاض وايپك كبی اوزون تويلی برنوع اطه‌طوشـانی واردركه بونك تويندن يوموشاق وچوق صيجاق طوتان قوماشلر ياپلديغی كبی شاپقه‌جيلر دخی استفاده ايدرلر .

{قوندوز}

۱۲ — قوندوز (ش ۷۵) کول ونهر کنارلرنده کندینه مخصوص اوله‌رق یاپدیغی یوالردنطولایی مشهور اولوب باشلیجه شمال امریقاده قناده ایله اسیانك شمال طرفنده برچوق سورولرله طوپلانمشلر وکرچکدن کویلر وجوده کتیرمشلردر شویله‌که بوحیوانلر دیشلریله تازه فدانلری کسوب کندیلرینه ییه‌جك اولان داللریله قبوقلرینی صویدقدنصکره بونلری نهرك چامورلی ورطوبتلی اولان مجراسنه صوقارلر وصکره ماله خدمتنی کورن اکلی قویرقلریله قارشدیردقلری یالپچقلی چاموری اشبو اخشابدن چاتی اوزرینه صیوارلر وبویله‌جه اغاج قبوقلریله تازه داللردن عبارت اولان ییه‌جکلرینی صاقلامق ایچون اشاغیده برمخزن وکندیلرینك اوطورملری ایچونده برده

(۱۱) کمیریجی اولان حیوانلرك جکه کمیکلرنده امرلاس وضعیت مخصوصه نه‌در؟ اوك وارقه ایاقلرینك یوکسکلکلری برمیدر ؟ کمیریجی حیوانلرك ییه‌جکلری نه‌دن عبارتدر ؟ بایقوشلری اولدرمامکده نه‌منفعت واردر ؟ کمیریجی اولان حیوانلرك باشلیجه جنسلری هانکیلریدر ؟ لغم فاره‌لری نصل الانور؟ بوفاره‌لری اولایان کوپکلره نه‌دیرلر عادی طوشانله اطه طوشاننك اراه‌سنده اولان فرق نه‌در ؟ عادی طوشانك دریسندن نه یاپیلیر ؟ اطه طوشاننك دریسیده عادی طوشاننکی کبی قوللانیلابیلیرمی ؟

اوست قاتدن یعنی جمعاً ایکی قاتدن مرکب اولەرق ایکی یاخود
اوچ متره یوکسکلکنده قولبەلر یاپار وهر قولبەده اوچ یاخود
درت چفت قوندوز اوطوروب یوزقدر قولبەلی قوندوز

(شکل ۷۵)

کویلری کورولدیکی دخی نادر دکلدر قوندوزلر قولبەلرینه
برآقار صوکنارینه یپاجق اولدقلری حالده اولا قازیقلردن بر

سدیاپوب بونیده دیوار اورر کبی طوپراقله غایت محکم ایشلرلر وصکره کلبه‌لرینی بوسدك کنارینه یاپارلرکه بوسدك اوزونلغی بعضاً اوتوزدن قرق متره‌یه قدردر وهرکلبه‌نك ایکی قپوسی واردرکه بریسی صوایچنده کیزلی اولدیغندن قوندوز بورادن صویه طالەرق قاچوب اوبر قپوسیده قاره طرفنه اچیلور تفنكك سسی قوندوزلرك هپسنی قاچیروب طاغتدیغندن قوندوز تفنکله نادر اولەرق آولنوب اکثریا طوزاق ویاقپانله طوتیلور وقوندوز اوجیلرینه بو سببدن طوزاقجی دینلور اشبو طوزاقلر صویه طالدیرلمش واوزرلرنده‌ده قوندوزك پك زیاده سودیکی ضمغلی برماده صیوالی اولان یشیل بردالدن عبارت یم‌واردرکه قوندوز بویمی یمك ایچون کلوب دالی ایصیردیغی وقت طوزاغك یایی‌اوینا تدیغندن طوزاغه‌طوتیلور وطوزاغك زورلامسیله صویه باتار واکرطوزاقدن قورتیله‌مز ویاخود طوزاغیده کندیسیله برابر سوروکلیوب قاچیره‌مزسه بوغیلور واوجیلرك بووجهله قورمش اولدقلری طوزاقلردن اوچده بری ضایع اولور .

کذلك قیشین بعض دفعه‌ده کوللر بوز طوتدیغی زمان اوجیلر بوزوك اوطه‌سنده بیوك بردلیك آچوب واورایه برآغ یرلشدیردکدنصکره قوندوزی قاچیره‌مق ایچون یواسنه اوروررلر وحیوان دخی صویه صیچرارسه‌ده فقط نفس المق ایچون دلیکه طوغرو کلدیکی وقت آغك ایچریسنه کیروب طوتیلور قوندوزك بویی تخمیناً سکسان سانتیمترو اولوب دوز

اسمر اولان پوستیده شاپقه یاپمق ایچون پك مقبولدر قوندوزلر پك چوق اولاندیغندن شمدیکی حالده قنادا قطعه‌سنك یوقاری طرفلرنده قوندوز همان قالمامش کبیدر واولامق ایچون عرضی دها یوکسك اولان محلله طوغرو گیتمك لازمدر فقط قوندوز آوی بر نظام التنه النمیوبده هرسنه بوندن صکره ایدیله‌جك قوندوز اولرینه ضرری اولان نافله یره قوندوز تلفنه دوام ایدیلیرسه بوحیوانك کوکی کسیله‌بیلمسی مأمولدر بعضاً اوروپا نهرلرنده دخی قوندوز بولنورسه‌ده فقط بونلر آیری آیری یاشایوب وکندیلرینه قولبه دخی یاپمیه‌رق نهرك کنارینه قازدقلری یوالرله اکتفا ایدرلر .

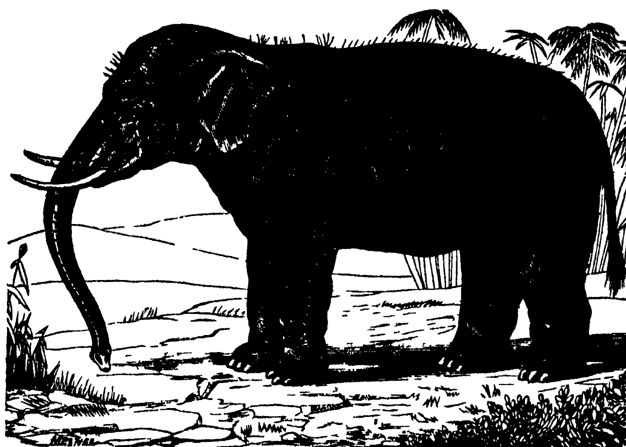
{ فیل وفیل دیشی }

۱۳ — اوت یین حیوانلردن برطاقلرینه قالین دریلی حیوانلر دینورکه بونلرك غایت قالین وسرت وهمان بسبتون چپلاق یاخود پك آز قیللی اولان دریلری برنوع زرهه بکزر هپسنك بچملری قبا ولتافتسز اولوب هر نه قدر بعضیلری قیزدقلری وقت قورقونج اولورسه‌ده ینه خویلری اولدقجه

---

(۱۲) قوندوز هانکی مملکتده بولنور ؟ بوحیوانلرك شهرتی نه ایله‌در ؟ قوندوزلر غلبه‌لقله نره‌لرده بولنور ؟ اوطوره‌جقلری یرلرینی نصل یاپارلر؟ قوندوزلر نه کونا اولانور ؟ قوندوزدن نه استفاده اولنور ؟ اوروپاده قوندوز بولنورمی ؟

ملایمدر ممهلی حیوانلرك اشبو طاقمنده فیل کرکدان صوایغیری بیان طوموزی عادی طوموز وتاپیر کبی حیوانلربولنور فیل (ش ۷٦) اسیا وافریقاده بولنوب یردن یوکسکلکی وسطی اولەرق اوچ یاخود درت مترەدر غایت بیوك اولان باشنده یوزینك هرایکی طرفنه طوغرو صارقمش اولان ایکی دانه

(شکل ۷٦)

کینش قولاق بولنوب یك کوچك اولان کوزلریده غایت پارلاق ولطیفدر فیلك یورویشی غایت آغیر وکورنشی قبا اولمغله برابر دنیانك اك عقللی حیوانلرندن بریسی اولوب کوزل معامله کوردیکی صاحبنی سورسەده فقط کندیسنه ایدیلن حقارت ایچوندە زیادە کین باغلار وکیننی بللی ایتمیەرك انتقام المق ایچون فرصتله فرصت کوزەدیر فیل اعضالرندن

کورونشجه الك عجیبی وبونکله برابر درلو درلو قوللانیلشنه کوره الك تحفی خورطومیدرکه بورنیله بورننك ایچنده بولنان بولمه‌نك اوزامه‌لرندن پیدا اولمشدر بوخورطومك اوزنلغی ایکی متره قدر اوله‌بیلوب اوجنده دخی پرمق کبی برچقندی بولندیغندن حیوان بونکله الك کوچك شیلر بیله مهارتله طوتوب یاقالار بونی پك قصد اولدیغی جهتله یه‌جکنی خورطومیله یا یردن طوپلایوب ویاخود اغاجلردن قوپاره‌رق اغزینه کوتورور خورطومك اکیلوب بوکیله‌بیلمه‌سندن طولایی فیل بونی استدیکی کبی هرطرفه اویناتوب اوزاتیر وبوسببله همان هیچ اویناميان بیوك واغیر باشنك اوینامامسنه چاره بولمش اولور فیلك اغزندن چیقوب الت مدافعه دینلن ایکی دانه غایت بیوك دیش اوست چکه کمیکندن چیقدرق اوکه طوغرو اوزانیلور بعض دفعه بربچق متره اوزونلغنده اولان بودیشلره فیل دیشی دینلورکه طاوله‌جلق ودامه‌جیلق صنعتلرنده قوللانیلور فیل دیشی پك چوق درلو ایشانورسه‌ده باشلیجه چرخده ایشلنه‌رك برچوق اوفاق اشیالر یاپیلور وعادی کمیکدن چوق سرت وچوق اغیر اولدیغندن بوندن غایت اینجه ایشلر یاپارلو ورنکیله پارلاقلغنی دخی غائب اتمیوب حالبوکه عادی کمیك ایسه سارارر وچابوق بوزیلور باجاقلری غایت قالین کورنشده آغیر اوله‌رق حقیقةً دیره‌که بکزه‌یوب ایاقلرینکده یالکز طرناقلری کورنمکله برابر فیل غایت خیزلی یورویوب قوشار و درت نعله کیدن برباركیر زحمتسزجه یتشوب ایوبسلندیکی وقتده

دخی کونده یوز اللی کیلومتره یعنی اوتوزسکز ساعتلك یرکیدر فیل باشلیجه یوك طاشیمق ایچون مکاری حیوانلری کبی قوللا ـ نیلوب کنیش اولان صرتنده ایکییك کیلوغرام یوك بولندیغی حالده غایت اغیر اولان بویوکلك التنده زحمتسزجه یورودیکی چوق دفعه‌لر کورولمشدر فیللر یبانی حالنده دائما قرق اللیسی بریره کله‌رك سوری هیئتنده کزرلر وسورینك اك باشلیسی اوکده کیده‌رك اوبرلرینه قلاغوزلق ایدوب یاورو ویك ضعیف اولانلرینی دخی کنج فیللر اورته‌لرینه آله‌رق دشمنلرندن خصوصیله اك دهشتلیلری اولان قپلانلره قارشو محافظه وحمایه ایچون ایوجه مدافعه ایتمکه حاضر درلر فیللر اولجه انسانه آلشمش اولان فیللر واسطه‌سیله طوتیلوب از زمانده انلرده کندیلرینی طوتان فیللر کبی آلشه‌رق ملایم اولورلر فیللره ییه‌جك مقامنه کونده اوتوزدن قرق کیلوغرامه قدر پشمش ویاچیك وصوایله قاریشیق برنج ویریلوب بوندن فضله اوله‌رق التمشدن یتمش کیلوغرامه قدرده اوت ویریلور والحاصل ایچمك ویقانمق ایچون بونلره برچوقده صولازمدر فیللرك یبانی حالنده ایکی

(۱۳) فایِن دریلی حیوانلرك اوصافی نه‌دن عبارتدر ؟ بو صنفده بولنان حیوانلرك باشلوجه جنسلری هانکیلریدر ؟ فیل نره‌ده بولنور؟ فیلك اشکالی نه‌در؟ خورطوم نه‌در ؟ فیله نه فائده‌سی واردر ؟ الت مدافعه‌لر نه‌لردر ؟ نصل ماده‌دن یاپلمشلردر ؟ فیل دیشی نره‌لرده بولنور ؟ فیل غایت خیزلی یوروین برحیوانمیدر ؟ فیل باشلیجه نه ایچون قوللانیلور؟ فیل یبانی حالنده نصل یاشار؟ فیللر نصل طوتولور؟ ونصل بسلنورلر ؟

عصر قدر یاشادیغی ادعا اولنمقده ایسه‌ده انسانه الشقین اولانلرینك عمرلری بوندن پك چوق قیصه اوله‌رق اللی سنه‌یی کچمز .

{ کرکدان وصوآیغیری }

١٤ — کرکدان (ش ٧٧) هندستانله جاوا ، سوماطرا وسیلان اطه‌لری کی اسیا قطعه سنك جنوب طرفلرنده بولندیغی کبی افریقا قطعه‌سنده دخی بولنور وفیل قدر یوکسك دکلسه‌ده

(شکل ٧٧)

بویی فیلدن اوزون اولوب یردن یوکسکلکی اك زیاده ایکی بچق متره اولدیغی حالده بوینك اوزنلغی تخمیناً درت متره‌در کرکدانك ارقه‌ده‌کی اوزون وبورننك اوجنه یقین اولانی کوچوکدر. کرکدان زیاده وحشی برحیوان اولوب یالکزجه

یاشار واصلا انسانه هجوم ایتمزسه‌ده اوزرینه هجوم اولندیغی وقتده‌ده کندیسنی کمال غیرتله مدافعه ایدر دریسنك قارنندن ماعدا اولان یرلری غایت قالین اولدیغندن قورشون کچوب ایشلیه‌مز وعادتا یاره‌لنمز برزره مقامنده‌در . صوآیغیری افریقا قطعه‌سنك انجق سنه‌غال برونی کینه قونغو حبش نوبیه ومصر علیا مملکتلرنده بولنوب وبیلدیکمز درت ایاقلی حیوانلرك الك بچمسز وچرکینیدر .

یرادیلیشی عجیب اولوب اوجنده غایت بیوك بر برون و اوزرنده‌ده غایت کوچك ایکی قولاقلری اولان باشی بوحیوانی تصوّر اولنه‌بیلدیکی قدر ثقیل ولطافتسز کوستررو باطاقلقلرده دائما یاری باتمش اولدیغی حالده نشئه ایله یوارلنور طورور . صو آیغیرلرینك سوریلری فیللرك سوریلری قدر غلبه‌لق اولمیوب قوتلی واکلی اولان دیشلرندنده بیاض برفیل دیشی چیقاریلورکه بوندن دیشجیلر ایکرتی وخصوصیله (اوزانور) [*] دنیلن دیشلری یاپارلر .

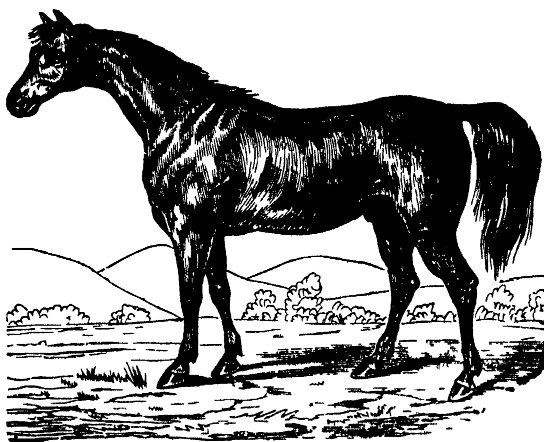
(١٤) کرکدان هانکی مملکتلرده بولنور ؟ کورونشده فیلدن نه فرقی واردر ؟ باشنك یاپیلیشنده خصوصی اوله‌رق نه واردر ؟ بوینوزی نه‌یه یارار ؟ بوبر یرتیجی حیوانمیدر ؟ صوایغیری صنایعه بر محصول ویررمی ؟

---

[*] (اوزانور)دیه چکه کمیکلرینه‌هیچ برتل ویای ایله طاقیلی‌اولمیوب یالکز دیش اتلرینك طوتدیغی ایکرەتی دیشلره دیردر.

{آت اشك قاطير}

۱۵ — انسانك كنديسنه بند ايتديكى حيوانلرك بلكه الك اسكيسى وهله هيچ شبهه‌سز الك قيمتليسى كنديسنك كچيرديكى تهلكه‌لوله كورديكى ايشلرده آيرلمز و يورولماز بر ارقداش اولان آتدر (ش ۸۰) انسان آتى پك اسكى زماندنبرى قوللانديغندن بو حيوانك وطن اصليسنى بيلمك همان ممكنسزسه‌ده فقط

(شكل ۸۰)

عربستانده چيقديغى احتمالى واردر آمريقانك كنيش چايرلقلرنده وحشى حالنده بولنان آتلرى اسپانياليلر امريقايى بولوب ضبط ايتدكلرى وقت بشقه يرلردن كتيرمشلردر آت

شمدیکی حالده هر مملکتده وانسانك اوطوردیغی هر عرضده حاصلی کندیسنك بسلنمسنه لازم اولان اوتك یتشدیکی هریرده تصادف اولنور وحشی آتلر عرب آتلری کبی. کوچك اولوب باشلری غایت سرت وکوزلریده بك پارلاقدر کندیلری چویك اولوب باجاقلری غایت قوتلی وحیزلی قوشملری سببندن برنجی بینك حیوانلریدر فقط انسان آنی کندیسیله برابر هر اقلیمه کوتورمسیله انسانه آلشمش تکمیل بشقه حیوانلر کبی آتکده بو حاللری دکیشوب میدانه برچوق جنس اتلر چیقارکه بو جنسلردن بعضیلری مخصوصاً بوك طاشیمق بر طاقلریده عسکر خدمتلری ایچون قوللانیلورلو حقیقت نارین باجاقلی اینجه واوزون بویونلی ضعیف وسیکیرلی ویاقیشقلی اولان بر انکلیز یاریش آتیله کوکسی کنیش باجاقلری قالین وزیاده اتلی اولان انکلیز بیراجیلرینك سمیز بر عربه بارکیری اراسنده باقیلرسه نه‌قدر چوق فرق واردر؟ بونکله برابر بوحیوانلرك ایکیسیده برجنسدن اولوب وبونوعك اصللرینی کیت‌کیده دکشدیروب بشقه‌لشدیرمق ایچون حیوان جنسلرینی کوزل صورتده چاتشدیرمق و وجودجه دخی اولان تربیه‌لرینی دخی کوزل اداره ایتمکه بوندن ایو برمثال اوله‌مز آت تخمیناً اوتوز سنه قدر یاشارلرسه‌ده تکمیل بومدت ظرفنده انسانه کوره‌جکی خدمتنه دوام ایده‌میوب ایش کوره‌جکی مدت‌انجق اون ایکی ویاخود اون اوچ سنه‌دن زیاده دکلدر دریسندن یوموشاق وقوی برمشین یاپیلوب سراجلقده قوللانیلور

یله سیله قنیه ومندرکی او اشیاسی طولدیرلدیغی کی بتاق ایپ الك کان یایی یاپیلور وقوماش طوقونور کمیکلرندن حیوانی کومور وباغرصاقلرندنده طوتقال چیقاریلور .

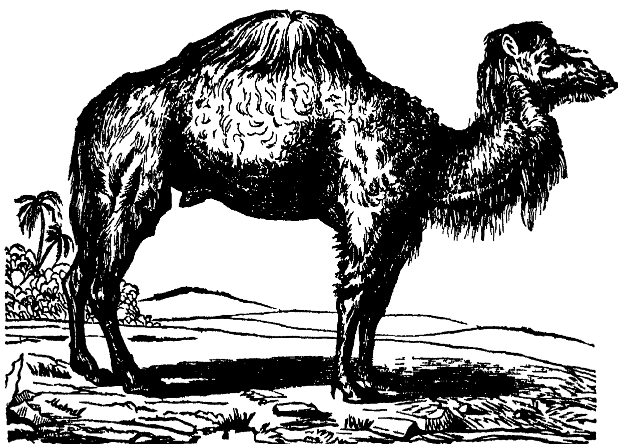
اشك آت قدر بیوك کوزل وقوتلی دخی اولمامغله برابر انسانه پك بیوك خدمتلر کورور غایت قناعت صاحبی وایش ایچونده چوق غیرتلی وصبرلی اولدیغندن پك فقیر اولوبده بربارکیر بسلیمکه قدرتی اولمین کویلیلرك یورولمز برخدمتکاریدر قناعت وپرهیزقارانغی سایه سنده وجودجه بارکیردن دها صاغلام وقوی البنیه اولدیغندن بارکیر قدر علتلره مبتلا اولماز تخمیناً اون بش ویاخود یکرمی سنه لك عمری واردر قاطیر آت ایله اشككك چاتشمسندن حصوله کلان برملز اولوب قولاقلریله قویروغی اشككکنه بکزرسه ده فقط براز قیصه جه در وبونك صرتنده ده اشكك صرتنده اولان خاچ بچمنده کی اشارت واردر انجق کورونیشیله باجاقلرینك بچمی وطور وحرکتلریله بارکیره بکزه یوب عنادیده ضرب مثل حکمنه کچمشدر زیاده ثبات ومتانت امنیت ایله یول یورودیکندن طاغلق مملکتلرده پك مقبول اولوب بویله اولان یرلرده یره قاینقسزین پك زیاده تهلکه لی یوللردن کچدیکی کورلمشدر افریقا قطعه سیله اسیا قطعه سنده جکتای بیانی اشك زردواوداوو دینلن برطاقم حیوانلر واردرکه بونلرك جمله سی اشکه زیاده بکزیوب حتی اشكك بووحشی صویلردن برینك ذریتندن کلمش اولمسی زیاده محتملدر .

{کویش کتیرن حیوانلر: دوه ، هجین دوه‌سی زرافه}

۱٦ — کویش کتیرن حیوانلرك ایچنـدن برچوغنك اوست چکه‌سنك اوك دیشلریله هم اوست وهمده آلت چکه ـ لرینك کوپك دیشـلری بولنمدیغی کی هضم آلتلریده بام بشـقه برشکلده‌در شویله‌که بونلرك معده‌لری برقاچ کیسـه‌دن مرکب اوله‌رق یدکلری یمکلر بوکیسه‌لرك الك کنیش اولان واشـکنبه دینلن پارچه‌سـنده براز طوردقدن صکره یکیدن چکـنه‌یوب وصالیا ایله‌ده قاریشـدیرمق ایچون حیوان بو یمکلری تکرار اغزینه کتیرر که کویش کتیرمه دیدیکلری حقیله اشته بودر صکره یمکلر اغزدن معده‌یه اینـوب وایچریسـنه کیرمکسزین اشکنبه‌نك یانندن کچه‌رك بشقه بر کیسـه‌یه کیروب طورورلر وبورادنده‌باغرصاقلره‌اینرلر کویش کتیرن حیوانلر پارمقلرینك اوجنده اولان‌طرناقلرینك اوستنه باصه‌رق یوریوب‌واوجلری طرناقلی انجق ایکی پارمقـلری اولدیغـندن ایاقلریده بوسـببدن

(۱۰) آتك چیقدیغی احتمالی اولان مملکت نره‌سیدر ؟ یبانی آتلرك اوصافی نه‌در؟ اولمش اتدن نه اسـتفاده اولنور ؟ صنایعه ویردیکی حاصلات نه‌لردن عبارتدر ؟ اشکك اوصافی نه‌در ؟ قاطر نه‌در؟ قاطر هانکی اوصافیله اشکی اکدیرر؟ هانکی اوصافیله اتی اکدیرر؟ نره‌لرده قوللانیلور ؟ اشکی اکدیروب یبانی حالنده بولنان بر طاقم حیوانلرك اسملری نه‌در ؟

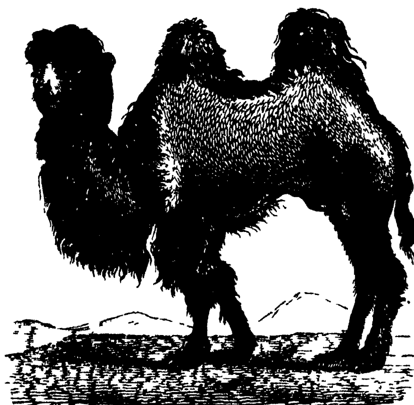
چتالدر دوه هجین دوه‌سی ومسك لچیسی کی بعصیلرینك باشلرنده بوینوزیوقسه‌ده بوك‌عکسنه اوله‌رق چوغنك‌بوینوزی اواوب بو بوینوزلو دخی کیك آلاصیغین وقاره‌جه‌ده اولدیغی کبی کاه هرسنه دوشه‌رك یرلرینه بشقه‌لری چیقار وکاه اوکوز قوج وکچیده اولدیغی کی هیچ دوشمز عادی دوه ایله هجین دوه‌سی برجنسدن‌اولوب یالکز فرقلری‌عادی دوه (ش۸۱)نك

(شکل ۸۱)

صرتنده ایکی اورکوج وهجین دوه‌سنك (ش۸۲) صرتنده ایسه براورکوج بولنمسنده‌در باجاقلری‌غایت یوکسك ویك‌زیاده خیزلی قوشوب خرسزلق ایدن عربلرك چولده بندکلری بر نوع دوه‌یه (ماحاری) دینلور عادی دوه ایراندن چیقمه

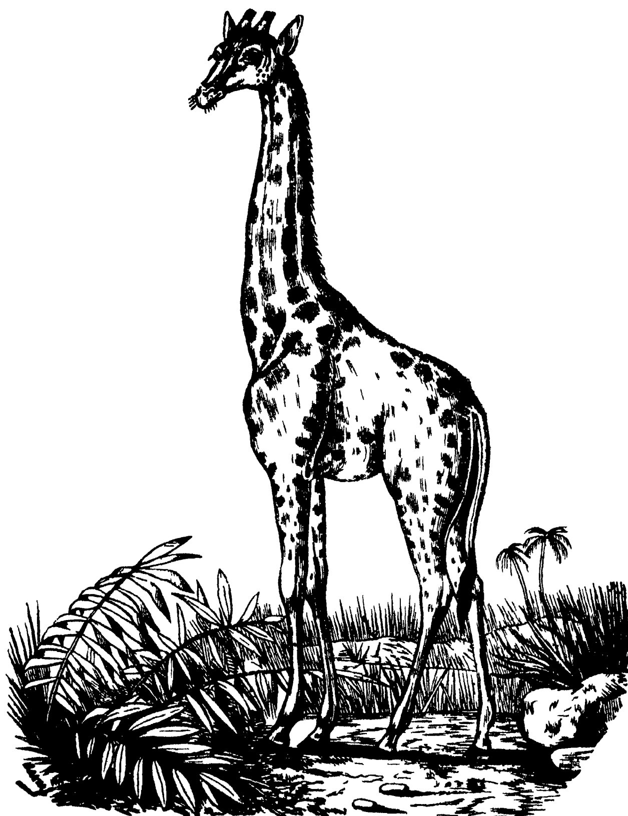
اولوب هجین‌دوه‌سی عربستانله مصردن چیقمه حیوانلردندر. قناعتکارلقلری ضرب مثل حکمنه کیرن بوحیوانلر اسیا قطعه‌سی ایله مصرك تجارتنده پك بیوك ایش کورورلر. شویله‌که ایاقلری پك یایوان اولدیغندن چوللره باصلدقجه اوینایوب ایاق التنده قاچان قوملرك اوستنده کندیلرینه قوتلی برتمل اولوب

(شکل ٨٢)

زیاده اولان قوتلری سایه‌سنده دخی پك اغیر یوکلری غایت اوزاق یرلره قدر کوتورورلر. یواش خویلی وصبرلی‌اولدقلر-ندن پك فنامعامله‌لرله قیزدیرلمدقلری مدتجه صاحبنك چکدیکی هردرلو مشقتلره کندیلری دخی قاتلانورلر وچوق ییه‌جك آلان غایت بیوك معده‌لریله بویییه‌جکلردن برازنی کویش واسطه‌سیله تکرار اغزلرینه کتیروب ازار ازار صرف ایتمه‌لری

سايه‌سنده ييوب ايچمكسزين اوچ درت كونلك يول كيدرلر .
ديشى دوه‌لرك سوتيده مقبول بر طعام اولوب كچه حالنه‌قونيلن

(شكل ٨٣)

تويلرندن دخى بر طاقم البسه‌لرله اولدقجه زياده قوتلى ايپلر
ياپيليرِ . زرافه (ش ٨٣) افريقا قطعه‌سنك اك تحف حيوانلرندن

بریسی اولوب افراط درجه‌ده اوزون وانجق تکمیلی بردن
اکیله‌بیلن بوینیله اوزنجه واوزرنده‌ده برقاچ سانتیمترواوزونلغنده
ایکی دانه کوچوك بوینوز بولنان باشی وقالچاسیله باشنك بردن
یوکسکلکلری اراسندن اولوب اوك ایاقلرینی ارقه ایاقلرندن
ایکی مثلی یوکسك کوسترن پك بیوك فرق زرافه‌یی غایتله عجایب
بر طور وهیئتده کوستریرلر .
زرافه‌نك بردن باشنك تپه‌سنه قدر اولان یوکسکلکی
بشدن التی متره‌یه قدر اولوب بونك یاریسندن زیاده‌سی
بوینونك اوزونلیغیدر زرافه طبیعی یعنی عادتا یورودیکی وقت
پك تحف برصورتده باشی اوك طرفه طوغرو اوینایوب
وجودیده ایکی طرفه صاللانیر قره اشکین دینلن خصوصی بر
رویشده واردرکه بونده بر طرفك ایکی ایاغی بردن یردن
قالدیرر وپك خیزلی قوشار کندیسی پك یواش خویلو وبسبتون
ضررسز برحیوان ایسه‌ده آتدیغی چفته‌لر تهلکه‌لی اولوب
بونکله برابر کندیسنی قوغالیان ات ییجی حیوانلره قارشو
مدافعه‌سی یالکز بوندن عبارتدر زرافه یا اغاجلرك داللرندن
قوپاردیغی یاپراقلری ییدرك ویاخودیردن بتن اوتلری اوتلیه‌رق
بسلنورسه‌ده فقط یرده‌کی اوتلری اوتلامق ایچون اوزون
بوینونی یره قدر اکمك لازم اولوب بوکاده انجق ایکی اوك
یاجاقلرینی آییره‌رق نائل اولور .

---

(١٦) کویش کتیرن حیوانلرك بشقه حیوانلردن نه فرقلری
واردر ؟ بو حیوانلرك معده‌لرینك یاپیلیشنده خصوصی اوله‌رق نه

کیك قاره‌جه آلا صیغین طاغ کچیسی

۱۷ — کیك (ش ۸٤) اوروپا اورمانلرینك اك کوزل حیوانلردن بریسی اولوب بوبومه‌سی کماله ایردیکی وقت یردن باشنك دپه‌سنه قدر اولان یوکسکلکی ایکی متره‌یه یقیندر . طوننك رنکی اسمر قومرال اولوب باشنده‌ده یوارلاق وبرازده کیرینتیلی وچقندیلی اوله‌رق کیك بوینوزی دنیلن داللی بوداقلی بر طاقم بوینوزلر واردرکه بونلر هرسنه دوشوب ودوشدکلری وقتده کیك بوسوسندن محروم اولمقدن اوتانیورمش کبی یکیدن بوینوز چقنجه‌یه قدر اورمانلرك اك صیق یرلرینه کیزلنیر . کیك باشنی ارقه‌یه دویروب وبوینوزلرتنیده صرتی اوزرینه یاتیره‌رق پك خیزلی قوشار وغایت یوکسك انکللری اوزرندن اتلایه‌رق آشار کیك آوی آت اوزرنده وآوکوپکلری واسطه‌سیله

واردر؟ ایاقلرینك یاپیلیشی نصلدر؟ کویش کتیرن حیوانلردن بوینوزسز اولانلری هانکیلریدر ؟ کویش کتیرن حیوانلردن هرسنه بوینوزلری دوشنلرك اسملرینی صاییکز ؟ کویش کتیرن حیوانلردن بوینوزلری دوشمنلری صاییکز؟ عادی دوه ایله هجین دوه‌سنك ارەسنده اولان فرق نه‌در ؟ عادی دوه هانکی مملکتده بولنور ؟ هجین دوه‌سی هانکی مملکتده بولنور ؟ بو حیوانلر نه خدمت کورورلر ؟ زرافه هانکی مملکتده بولنور ؟ یاپیلیشنده تحف اوله‌رق نه‌واردر ؟ طور وحرکتنده تحف اوله‌رق نه واردر ؟ اوزرینه هجوم اولندیغی وقت کندیسنی نصل مدافعه ایدر .

اولوب کیك قوتی توکنیجه‌یه قدر قوغالانیرکه بوحالده بعضاً
بوآوك تمام برکون سوردیکی واردر وقتاکه آزغین کوپك
سوریسنك کندیسنه یتشدیکی کوردیکی کبی کیك بونلره قارشو
جسورانه طاورانوب کوپکلر بوغونجه‌یه قدر ویاخود آوجینك
قورشون ویا بچاغیله اوریلوب اولونجه‌یه قدر بوینوزلریله

(شکل ٨٤)

کندیسنی مدافعه ایدر. دیشی کیکك باشنده بوینوزلری یوقدر.
قاراجه (ش ٨٥) کیکدن کوچوك رنکیده دها قویدر بوینوزلری
پك قیصه اولوب اوجلری چتال ایسه‌لرده داللی بوداقلی
دکلدرلر دیشی کیك کبی دیشی قاراجه‌نکده باشنده بوینوز یوقدر
قاراجه‌نك اتنده پك مقبول برکوزل قوقو اولمغله برابر پك

لذتلی اولوب کیکك اتی ایسه بالعکس پك سرت وقاتیدر قاراجه ده

(شکل ۸٥)

کیك کی یا آوکوپکلریله ویاخود تفکله آولانور همان کیك

بیرکلکنده اولان آلا صیغین بیاض بنکلی اولوب بوینوزی
دخی داللی بوداقلی ایسه‌ده یاصی واکلی اولان اوج طرفنك
کنارلریده دیشلیدر بوحیوان فرانسه اورمانلرنده کیك قدر

(شکل ۸٦)

چوق بولنمزسه‌ده انکلتره اورمانلرنده بالعکس پك چوق بولنور.
طاغ کچیسی (ش ۸٦) آلپ طاغلرینك اك یوکسك واك دیك
تپه‌لرنده بولندیغندن آوی دخی بوسببدن زیاده تهلکه‌لیدر

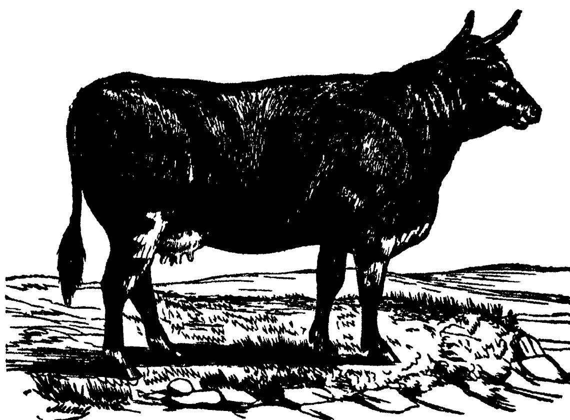
بوخصوصیله کندیسی غایت وسوسه‌لی برحیوان اولدیغندن انجق اوچوروملرك یقینلرنده‌کی کچیدلرده بوصویه کیره‌رك یاقالانه‌بیلیر توبی بوزقیر رنکنده اولوب بوینوزلریده کوچوك واوجلری اکری اوله‌رق النندن عموداً چیقمشلردر دریسندن طاغ کچیسی دباغلری غایت یوموشاق وپك مقبول برکودری یاپوب بوندن فضله اوله‌رق اشبو دری مناسب صورتده دباغلانمش قویون وکچی دریلرینك یرینی دخی پك اعلا طوته‌بیلیر پیره‌نه طاغلرینك طاغ کچیلرینه (ایزار) دینلور .

{ اوکوز مانده }

۱۸ — اوکوز انسانه آتك کوردیکی قدر چوق واهمیتلی ایشلر کورور اغیر وفقط متانتله اولان یورویشیله اتلرینك پك زیاده قوتلی اولمسی سببندن زحمتلی اولان چفت سورمه ایشنده پك زیاده یارایوب اتنك لذتلی وبسلیجی اولمسی دخی بوحیوانی انسانك عادتی اوزره کندیسنه بیه‌جك ایدندیکی حیوانلرك برنجی صره‌سنه قور اوکوزك ارککنه بوغا ودیشیسنه

(۱۷) کیکك بویی نه قدردر؟ بوینوزینه نه دیرلر ؟ بوینوزی نصل یاپلمشدر ؟ هرسنه دوشرمی؟ کیك نصل اولانور ؟ کیکك دیشیسنه نه دیرلر ؟ کیکله قاراجه ارمسنده نه‌فرق واردر؟ قاراجه نصل اولانور؟ الاصیغنك بوینوزلرینك یاپیلیشی نصلدر؟ طاغ کچیسی نره‌لرده بولنور؟ بوینوزلری نصل یاپلمشدر ؟ ایزار دینلن حیوان نه‌در ؟

اینك (ش ٨٧) دینلوب کنج ویاوروولرینه‌ده دانا وبوزاغی دینلور واوکوز دیه‌ده خاصة بوریلوب تناسله یعنی نوعنی اوره‌تمکه استعدادی قالمیان ارکك بوغالره دیرلر اوکوزك الننده ایچی قوف وبراز اکری ایکی دانه بوینوز واردرکه بونلر کندیسی ایچون قوتلی برالت مدافعه اولوب اکر اوزرینه هجوم اولنور وقیزدیریلورسه اوحالده اوکوز باشنی اکه‌رك دوشمننك

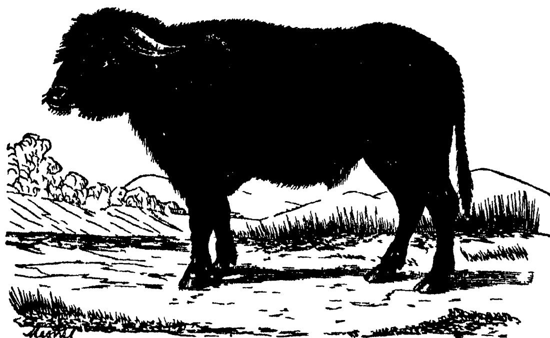

(شکل ٨٧)

اوزرینه صالدیریر وقورقونج اولان بوینوزلریله برکره چارپه‌رق دشمننی هوایه فیرلادیر بوغا دوکوشلرینه اسپانیالیلرك اول درجه‌ده مراقلری واردرکه بونلر حقیقة کندیلرینك ملی شنلکلری صره‌سنه کچمشدر اوکوزك بوینوزلری هرسنه دوشمیوب قیرلدیغی وقده دخی یرلرینه تکرار بشقه بوینوز

سوروب چیقماز اوکوزك قوتی اك زیاده کوکسیله بوینونك انلرنده اولوب بوجهتله اغر یوکلر چکمك ویاخود چفت سورمکده قوللانلمق استنیلیرسه بشقه براوکوزله چفت قوشیلهرق اوکوزك ایکیسی بردن بویونلرینه ویابوینوزلرینه کچیرلمش بر بویوندوروغه باغلانورکه ضپانك دمیری بو بویوندوروغه باغلی اولدیغندن بوحالده اوکوزلر صپانی چکمك ایچون چبالامهلریله تکمیل قوتلرینی صپان دمیرینه ویریرلر بونکله برابر بویوندوروق برینه تاصمه قوللانمق دها اولادر چفت حیوانلری قرباجله اداره اولنمیوب اوکندیره دینلن واوکوزلری دورتمك ایچون قوللانیلن اوزرن واوجی سیوری بردکنکله اداره ایدهرك سورولور اوکوز چابوق ییوب صکره راحتجه کویش کتیریر عادی یورویشی اغر اولوب انجق قورقار ویاخود قیزارسه اولوقت خیلیجه خیزلی قوشهبیلیر اویقوسی ازوغایت خفیفدر وجودجه پك قوتلی اولمغله برابر چابوق صوغوق آلوب مهلك نزلهلره پك قولای طوتولور اوکوز تخمیناً اون بش سنه یاشار سهده بویاشه کلنکه براقلمیوب کسمك ایچون مرعا ویا آخورلرده بسلنوب سمیرتیلیر بوغانك اتی سرت وهضمی کوج اولوب خاصة سمیرتمك ایچون بسلنیلن اوکوز واینکك اتی ایسه بالعکس اعلا ونفیسدر دانا اتی دخی هر نه قدر از لذتلی واز بسلیجی ایسهده ینه پك اعلادر اینکك صاغیلان سوتی ایچلدیکی کبی پینیر وتره یاغی دخی یاپیلیر آت کبی اوکوزکده بوینوز دری وکمیك کبی وجودینك بعض طرفلری صنایعده قوللانیلور شویلهکه

بوینوزلرندن چامت بوینوزلوی یاپیلوب اگر بوینوزلوی چرخده ایشلنیر ویاخود حرارتله یوموشادیلیرلوسه بر چوق شیلرده قوللانیله بیلیرلر دریسندن قوندره جیلرك قوللاندقلری ویداله وکوسه‌له کبی شیلر یاپیلوب طرناق وکمیك ودری پارچه‌لرندنده طوتقال چیقارلدیغی کبی حیوانی کومور دخی یاپیلور حتی قانی بیله شکرلرك تصفیه‌سنده شروبلری براقلتمق ایچون قوللانیلور . مانده (ش ۸۸) اوکوزدن دها قوتلی

(شکل ۸۸)

اولوب بیوك ویووارلاق اولان باشنده ایکی دانه قیصه بوینوزله بر نوع یله‌سی واردر ورنکیده اکثریا قیره چالار سیاهدر مانده افریقا وهندستاندن چیقمه ظن اولنوب وایتالیایه برچوق زماندن بری کتیریلوب تربیه ایدیله‌رك اوکوز یرینه قوللانلمقده‌در . فرانسه‌ده مانده انجق (لاند) ایالتنده بولنورکه بوده اورایه ایمپراطورلق زمانده کتیریلوب امتزاج ایتدیرلمشدر

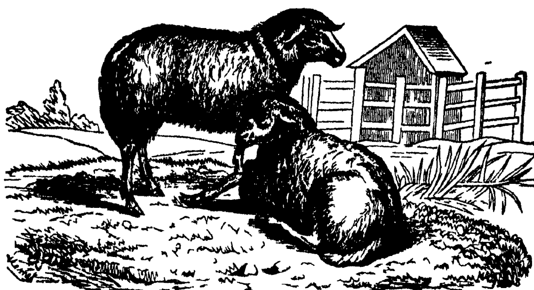
بوحیوان أصلا اخوره قپادلمیوب انجق ایچنه‌کیره‌رك طورمسنی سودیکی باطاقلق وصولاق یرلرده ایستدیکی کبی کزمك ایچون سربست اوله‌رق صالیویرلملیدر امریقاده دخی (بیزون) دینلن برنوع یبانی اوکوز واردرکه حالا شمدی‌یه قدر تربیه‌ایدیلوب انسانه الشدیریله‌مامشدر.

{ قویون اسپانیول قویونی یوك }

١٩ — قویون (ش ٨٩) انسانه الشقین اولان حیوانلرك اك یواش خویلو واك ضررسزی‌در قویونك ارککنه قوچ دینلورکه باشنده اکری واوزری دالغه‌لی بوینوزلری اولوب دیشیسنك یعنی ماریه‌نك بوقدر ونصل‌که اصل اوکوزدیدیکمز حیوان بورلمش بوغا ایسه عینی اصل قویون دیدیکمز حیوانده بورلمش قوچدر قوچ قویون کبی ملایم اولمیوب کندیسنده حالا یبانی‌قویونك غوغاجی‌خویی اولوب وبرسوریده‌ده اکثریا

(١٨) اوکوزی بوقدر مقبول قیلن اوصافی نه‌در ؟ بوغا اینك داناواوکوز نه‌یه‌دینلیر؟ اوکوزك بوینوزلری هرسنه دکیشیرمی؟ اوکوزك قوتندن اکثریا نه استفاده اولنور ؟ بویوندروق قوللانمق تاصمه قوللانمه‌دن دها اولامی‌در ؟ اوکوز خیزلی قوشه‌بیلیرمی ؟ صحتنك قوتی اتلرینك قوتیله متناسبمیدر ؟ اوکوزك یالکز یمك خصوصنده‌می انسانه فائده‌سی واردر ؟ دری وکمیك کبی لاشه‌سنك بقیه‌لرندن نه استفاده اولنور ؟ مانده نه‌در ؟ نره‌ده بولنور ؟ انسانه الشقمیدر ؟ بیزون نه‌در ؟ انسانه الشقمیدر ؟

ایکی قوچك باشلرینی اکوب بربری اوزرینه آتیله‌رق وشدتله
طوس اوروب دوکوشه‌رك غوغا ایتدکلری نادر دکلدر
فقط قویونله ماریه تربیه ایله کندیلرینی مدافعه وکندی خوایج
ضروریه‌لرینی تدارکدن عاجز ایسه‌لرده بونکله برابر اولدقجه
سربست یاشادقلری طاغلق مملکتلرده قویونلر اولقدر احمق
اولمیوب کندیلرنده یبانی جنسه مخصوص اولان فراست وغیرت
براز واردر قویونك تویلرندن طوقومق ایچون یوك یاپیلوب
دریلریده دباغلنه‌رق کودری باپیلور سودندن بر قاچ درلو

(شکل ۸۹)

پینیر یاپیلوب اتی دخی دانا اتندن دها ایودر عادی قویون
اسپانیول قویونی ویباغی قویونی کی قویونك برقاچ جنسی
اولوب بوجنسلری دخی چاتشدیره‌رق بر چوق جنس قویون
میدانه کلمشدر عادی قویونك یوکندن یاپیلان قوماشلر قبا اولوب
بوحیوان اك زیاده کسلمك ایچون بسلنور قویون انجق تمام
بیویوب کماله ایردیکی وقت یعنی اوچ ویاخود درت یاشنه

کلدیکنده سمیرتمکه یاشلانور اسپانیول قویوننده‌ن عادی قویونك بربچق مثلی یوك چیقوب واپیك کبی اینجه اولدیغندن طوقومه ایچون پك مقبولدر فقط تویننك چوقلغی اتلرینك بیومسنه مانع اولدیغندن کسوب تمکه پك یرامز بالعکس یپاغی قویونلری سمیرتمکه پك قابلیتلی اولوب پك زیاده بیورلو بونلرك یوکی اسپانیول قویونی قدر چوق دکلسه‌ده فقط اینجه واکیرمکه زیاده الویرشلی درلو بوقویونلرك اك مقبوللری انکلتره‌دن کلیر وچاتشدیرمقله بوجنس قویونلری میدانه چیقاران انکلیز چیفتجیسنك اسمیله (دیزلی) قویونلری دنیلیر بونلرك اصل جنسی (روسیللون) شهرندن چیقمه‌در قویونلرك یه‌جکلری شیلر ویره‌جکلری حاصلاتك طبیعتنه کوره دکیشوب مثلا عادی قویون آز برشیله قناعت ایدرك وچوبان کوپکلرینك محافظه‌سی آلتنده اوله‌رق قیرلرده اوتلار اسپانیول قویونی ایسه اغیل وماندیره‌لرده یه‌جکی هم بول وهمده منتظم اوله‌رق ویرلملیدر وکندیسنه تخمیناً کونده بربچق کیلوغرام بولافله اوت لازمدرحالبوکه یپاغی قویونلری چابوق بیویوب وچابوقده سمیردکلری ایچون دها زیاده قوتلی وبسلیجی یه‌جکه محتاجدرلر.

---

(۱۹) قویون جنسندن نه حیوانلر واردر؟ قوچ ماریه قوزی قویون دیمکله نه اکلاشیلیر ؟ دیشی قویون ارکك قویوندن نصل ایریلدیلیر ؟ قویون صاغلغنده انسانه نه‌کبی خدمتلر کورور؟ قویون اولدکدنصکره انسان نره‌سندن استفاده ایدر؟ اسپانیول قویونلرندن چیقان یوکك جنسی نصلدر ؟ سمیرتمك ایچون هانکی درلو قویونلر مقبولدر ؟ قویونلر نصل بسلنورلر ؟ هر جنس قویون بر درلومی بسلنور؟ قیرلردن زیاده اغیل وماندیره‌لرده بسلنان قویونلر هانکیلریدر؟

{کچی کشمیر کچیسی}

٢٠ — کچی (ش ٩٠)لوك باشلرنده بوینوز وچکه‌لرنده دخی صارقیق کوچك بر صقال بولنوب دینج تحف طبیعتلی اولدقلرندن قاریشیق بولندقلری قویون سورولرینی قارمه

(شکل ٩٠)

قاریشق ایدرلر ویاخود چوبانلر کورمکسزین سوریدن آیریله‌رق کیدوب کنج اصمه چوبوقلریله اغاج فدانلرینی وسائر یکی دیکلمش هربر شیلری خراب ایدرلر اشته بو سببدن کچی انجق همان هیچ زراعت ایدیله‌مدیکی جهتله محصولاته ضرری طوقونه‌میان طاغلق مملکتلرده ویاخود چوراق و فونده‌اق مملکتلرده بسلنور کچینك خصوصیله تکه دنیلن ارککیله ایوجه بیومش کچیلرك اتی سرت ولذتسز اولوب بونلرك ایچندن

حقیقةً ینیله‌بیله‌جك ات اوغلاق دنیلان یاورو کچینك اتیدر
کچینك دریسندن سختیان و کچی دریسی یاپلدیغی کبی جنوب
طرفلرنده ایچلرینه شراب وزیتون یاغیله بر طاقم بشقه یاغلر
قونیلان طولومل‌رده یاپیلور کچی سودی خفیف وهضمی قولای
اولوب هکیملکده چوقجه قوللانیلور وباغیله قایماغی آزایسه‌ده
خصوصیله فرانسه‌ده (اوورنیی) ایالتنده ینه بوندن پك اعلا
پینیرلو یاپیلور اکریلمش کچی توینده‌ن درلو درلو قوماشلر
یاپیلور فرانسه‌یه یکی کتیریلن (تیبت) کچیلرینك هرسنه یکیدن
چیقان اوزون تویلرینك التنده خاو کبی غایت اینجه بر طاقم
تویلر واردرکه کشمیر شاللری دنیلن اعلا شاللر اشته بو اینجه
تویلرله یاپیلور وفی الحقیقه بواینجه تویلرك الك ایولری واك
چوغی کشمیر کچیلرندن چیقاریلوب هرنه قدر بوتویلرفرانسه‌نك
یرلی کچیلرندن دخی چیقارلمقده ایسه‌ده جنسی پك اشاغیدر
انجق فرانسه‌نك یرلی کچیلریله (تیبت) وکشمیر کچیلرینی بربریله
چاتشدیرمقله هم یرلی کچیلرندن آلنان حاصلات آرتمش وهمده
جنسی ایولشمشدر وبرده اوزون وغایت اینجه تویلری اولان
انکوری کچیلری دخی فرانسه‌نك اقلیمنه آلشدیرلمشدر کشمیر
کچیلرینك اینجه تویلری تماماً بیومه‌سندن اعتباراً حیوانی هر
صباح دقتله طرایه‌رق اشبوتویلر طوپلانور بوندنماعدا بواصولك
بر فائده‌سی دخی بوحیوانلرك الك زیاده اوزون تویلرینه مصر
اولان حیوان کهله‌لرنده حیوانی قورتاروب وتمیزجه برحالده
طوتمقدر .

کچینك بوینوزلری اوکوز بوینوزی کبی چرخده ایشلنور ویاخود دها ایوسی صیجاق صوده زیاده‌جه طوتدرق ایکی یاپراغه آیریلورلرکه صکره بو یاپراقلرده حرارتله یوموشادلدیغی حالده تضییق ایله یاپیلوب ایجلشه‌بیلورلر بوینوز قیرینتیلری باغه کبی اریدیلوب قالبه دوکیلور واوحالده دوکمه طراق والات وادوات صاپلری کبی بر چوق شیلر یاپیلور بوینوز اینجه لوحه حالنه کتیریلیرسه شفاف اولمسی جهتله کوچوك جام لوحه‌لرك یرینی طوته‌بیلیر بوینوزك طبیعتی قیللرله طرناقلرك جنسندندر .

{ قوشلر }

۲۱ ــ قوشلرك ایچریده‌کی اعضالرینك یاپیلیشی ممه‌لی حیوانلرککندن پك آز فرقلی وقانلرینك جولانیله نفس آلوب ویرمه‌لری بربرلرینك عینی اولوب انجق هضم الاتلرینك یاپیلیشنده برآز فرق واردر قوشلرك دیش یرینه بوینوز طبیعتنده برر غاغالری اولدیغندن اکر یدکلری ییه‌جکلر معده

(۲۰) کچینك یاپیلیشی نصلدر ؟ کچینك ارککنك آدینه نه دیرلر ؟ یاوروسنه نه دیرلر ؟ کچینك طبیعتی نصلدر ؟ کچینك اتی قویون اتی کبی ینیرمی ؟ سختیان نه‌در ؟ کچینك انسانه نه فائده‌سی اولور ؟ کچینك تویلری نه ایشه یارار ؟ کشمیر شاللری دنیلن شاللر نه ایله یاپیلیر ؟ بو کشمیر یوکی نصل تدارك اولنور ؟ کچینك بوینوزلرینك برفائده‌سی وارمیدر ؟

بولی اوزرنده بولنوب اتلی وقالین واچنده‌ده قوشلریه‌جکلرینی ایوجه ازوب اوکوتدکلری قانسه دنیلن آلت اولمسه هضم تمام اولمیوب بك اکسیك قالیر قوشلرك هضمی دها قولایلاشمق ایچون یدکلری یملرله برابر حتی اسمیدرك برطاقم چوق طاش پارچه‌لریده یوتارلر قوشلر یومورطه‌دن پیدا اولورلر یعنی دیشی قوشلر کندیسندن یاورو چیقه‌جق یومورطه یومورطلایوب یاورودخی قوش یومورطلادقدنصکره برازوقت یومورطه‌نك اوستنده قولوچقه یاتمقله چیقار یاورو یومورطه‌دن چیقنجه‌یه قدر یومورطه‌نك ایچنده کندیسیله برابر بولنان ماده‌لرله بسلنوب وقتی کلدیکی کبی یومورطه‌نك قبوغنی قیرار وتویسز اوله‌رق یومورطه‌دن چیقار تویلری چیقوب ویه‌جکنی بوله‌رق کندی باشنه یاشاینجه‌یه قدر یاورونی اناسی محافظه ایدر قوشلر اوچق ایچون یرادلمشلردر شویله که قناد شکلنده اولان اوك آیاقلرنده قوتلی وسرت تویلر بولندیغندن بونلرله قوشلر کندیلرینه نقطهٔ استناد اولان هوایه چارپارلر ایچی بوش وهوا ایله طولو اولان کمیکلرینك خفیف واتلرینك دخی قوتلی اولملری قوشلرك اوچه‌لرینی قولایلاشدیریر تویلری پك پارلاق ورنکلرینده دراو درلو اولوب سسلرینی پك زیاده اوزاته‌بیلوب فوق العاده کوزل مقاملرده ویریرلر. قوشلرك یه‌جکلریله عادتلرینه کوره یاپیلیشی وبچمی دکیشن غاغا وطرناق وپنچه‌لرینه باقه‌رق التی صنفه آیرمشلردر ، بو التی صنفدن برنجیسی ات یین ویاخود یرتیجی دنیلن قوشلردرکه پنچه‌لریله

غاغالری پك قوتلی اولدقلرندن جانلی برشکاره هجوم ایدرك پارچه‌لیه‌بیلیرلر. ایکنجیسی سرچه جنسندن اولان قوشلردرکه اوصافی دها ایوجه بیلنمین بر چوق طائفه‌لره ایرلمشدرلر. اوچنجیسی خروس کوکرجین ککلیك کبی طاوق جنسندن اولان قوشلردرکه غاغالرینك دیبلری یوموشاق اولدیغندن قولای طانیلورلر. دردنجیسی یشیل اغاج قاقان وپاپاغان کبی اغاجلره طرمانوب چیقان قوشلردرکه پارمقلرینك ایکیسی اوکده وایکیسی ارقه‌ده اولوب حالبوکه بشقه قوشلرك اوچ پارمغی اوکده وبرپارمغی ارقه‌ده‌در. بشنجیسی اوزون باجاقلی قوشلر اولوب بونلرك یوکسك اولان باجاقلری بسبتون تویسز وپارمقلریده اینجه وارالری آچیق اولدیغندن باطاقلقلرك کنارلرنده کزه‌بیلیرلر. التنجیسی ایاقلری آووج ایچی بچمنده اولان قوشلردرکه بونلرك اوزون اولان پارمقلرینك آرالری بردری ایله برلشه‌رك اکیلوب بوکیله‌بیلن بر کورك بچمنده اولدیغندن پك مکمل یوزرلر. یرتیجی قوشلرله بطاقلق کنار. لرنده کزن قوشلرك اتی لذتسز اولوب ییله‌جك قوشلر سرچه وخصوصیله طاووق جنسندن اولان قوشلرله ایاقلری آووج ایچی بچمنده اولان قوشلردرکه بونلر یا اولرده بسلنورلر ویاخود آولانورلر قیرلانغیچ بیلدیرجین انجیر قوشی اوردك وقازکبی قوشلرك برچوغی موسملره کوره بولندقلری یرلری براقوب سوریلرله بشقه یرلره طاشندقلری کبی اکثریسیده صوغوقلردن قاچوب هواسی دها ملایم اولان یرلره کیدرلر.

{ قره قوش }

٢٢ — قره قوش (ش ٩١) قوشلرك پادشاهی كبی عتبار اولنور و برقاچ درلوسی‌واردركه صاری قره‌قوش‌دنيلن الك‌بيوكينك بويی تخميناً برمتره اولوب قنادلرينی ايوجه آچديغی وقت بو آچيق اولان قنادلرينك ايكی اوجلرينك اراسی دخی همان ايكی‌بچق متره قدردر قره‌قوش يواسنی اكثريا قياتپه‌لری وآيری قله وبرجلرله ايصسز خرابه‌لقلرده دوز اوله‌رق بربرينه كچمه اغاج داللريله ياپوب اوستنی دخی فونده وسازلرله اورتر قره‌قوش ياپديغی بريوايی تكميل مدت عمرنده قوللانديغی ادعا اولنمقده ايسه‌ده بونك تحقيق واثباتی خيليجه كوجدرقره‌قوش ايكی نهايت اوچ يومورطه يومورطلايوب و ياورو چيقارمق ايچونده ديشيسی‌بويومورطه‌لرك اوستنده‌اوتوزكون قولوچقه‌يه ياتار قره قوشك قوتی اول درجه‌ده‌دركه مثلا قويون وكچی

---

(٢١) قوشلرك هضم آلتلرنده خصوصی اوله‌رق نه واردر؟ قانسه نه‌در؟ قوشلر يومورطه‌دن پيدا اولور ديمكله نه اكلاشيلور؟ قوشلرك اياقلرينك ياپيليشی نصلدر؟ قوشلرك تكميل كميكلرينك ايچی نيچون بوشدر؟ قوشلرك صدا جهتندن خصوصی اولان اقتدارلری نه‌در؟ قوشلر صنفلره نصل ايريلورلر؟ التی صنفك اسمی نه‌در؟ بو التی صنفك هر برينك نمونه‌لری نه‌در؟ اوده بسلنن قنادلی حيوانلر بو صنفلرك هانكيلرندندرلر؟ آوقوشلری‌هانكی صنفلردندر؟ سياح قوشلردن برقاچ درلوسنك اسملرينی سويليكز؟

كبى جثه‌لى حيوانلرى پك قولاى قاپه‌رق هوايه قالديروب
شكارينك اوزرينه دخى‌هواده براز دوندكدنصكره صالديرر

(شكل ٩١)

شكارى كنديسنه قارشو طورديغى حالده بونى قوتلى پنچه‌لريله

اوروب یره ییقـار وغاغالیـه‌رق دخی سرسملتوب کوزلرینی قرارتیر صکره اکرشکاری پنجه‌سنده کتوره‌میه‌جك درجه‌ده اغیر ایسه اولدیغی یرده پارچه‌لر قارتالك آچلغه تحملی زیاده اولوب ایچلرندن بعضلرینـك اوچ هفته‌یه یقـین آچ قالدقلری کورلمشـدر قره قوش یاورو ایکن طوتلدیغی حالده تربیـه ایدیله‌بیـلیرسه‌ده وحشی خوینی براقیوب براز قیزدیغی وقت حدتله صاحبینك اوزرینه بیله آتیلیر بعض مملکتلرده قره‌قوشك برقاچ درلوسنی تربیه ایله آوطوتمغه الشدیررلر ایشته بووجهله عادی طوشان واطه‌طوشانیله تلکی‌وبیان کچیسنی آولامق ایچون طبقی شاهین وطوغان قوللاندیغی کبی قیرغیز تاتارلرینده‌قره‌قوش قوللانیرلر شویله‌که آوجی آت اوزرنده بولنه‌رق قره قوشـك دخی باشنه برقوقولته باشـلغی کچیرلمش اولدیغی حالده یاالکرك اوکنده ویا آوجینـك اوموزنده طورور آو کوزکدیکی کبی آوجی‌قره‌قوشك باشـنده قوقولته‌یی چیقاریر که قوش درحال فیرلایوب هوایه چیقـار وصکره دوادن شکارینك اوزرینـه هجوم‌ایدر وصاحبی‌کلوبده آلنجیه‌قدر قره قوش اشبوشکاری قویویرمیوب طوتار قیرغیزلرك بوآوه‌بك زیاده مراقلری‌اولوب بونلرك عندندن بوقوشـلرك قیمتی کندی آتلرندن بیـك قات زیاده‌در .

---

(۲۲) الك بیوك قارتاللر قنادلرینی الك چوق آچدقلری وقت قنادلرینك ایکی اوجلرینك آراسی نه قدردر ؟ قارتال اکثریا یوواسنی نره‌لره یاپار؟ یوواسنی یاپمق ایچون نه قوللانیر ؟ قارتال قاچ یومورطه

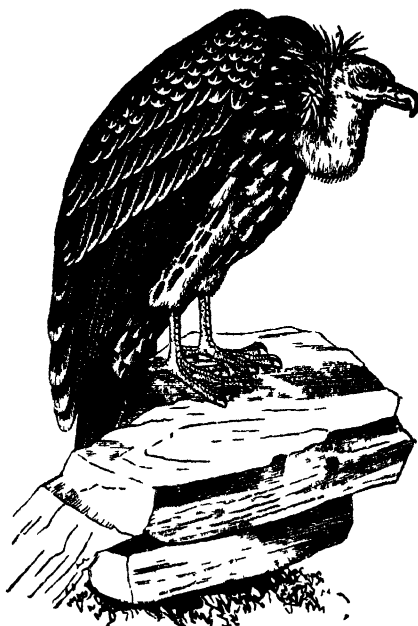
{ آق بابا طوغان شاهين }

۲۳ -- آق‌بابا (ش ۹۲) نك قره‌قوشدن فرقى بويونك اوزون واكيله بيلمسيله براز كرك باشنده وكرك بويوننده توى بولنمامسندن اولوب وجودجه دخى قره‌قوشدن بيوكدر .

بناءً عليه رخ وياخود امريقاى جنوبيده واقع قورديلير طاغلرينك بيوك آق باباسى دنيلان قوشك ايكى قنادلرينك اوجلرينك آراسى بش متره قدردر بعض دفعه غايت بيوك وهيبتلى اولان بوقوش الك يوكسك طاغلرك تپه‌لوندن برقاچ يوز متره دها يوكسكده هواده طوره‌رق همان كورينور كورنمز برنقطه كبى كورينور قرالى آق بابانك بويى برچق متره اولوب قنادلرينك اوجلرينك اراسى اوچ بچق متره‌دن زياده واغرلغى دخى اوتوز كيلوغرام قدردر آق بابالر الك زياده اسكى دنياده بولنوب قره قوشلركبى بونلردخى يوالرنى اوچوروم وايصسز طاغ تپه‌لرنده ياپارلر وسنه‌ده دخى انجق بردفعه يوموروطلارلر آق بابالر شكارلرنى طاغلرده آولايوب واووه‌لره انمه‌لرى دخى صوغوقلرك شدتيله شكارلرى اولان حيوانلر طاغلردن اووه‌لره طوغرو انمه‌لريله كنديلرينه شكار بولمق ايچوندر اكر كنديلرى

يوموروطلار؟ نه قدر وقت قولوچقه‌ده ياتار ؟ قارتالك قايه‌بيلديكى الك بيوك حيوانلر هانكيلريدر؟ قارتال تربيه ايديلوب بسلنه‌بيليرمى؟ انسانه الشه‌بيليرمى ؟

حانلی شکار بوله‌میوبده اوکوز ویا مارکیر کبی اولو بر حیوان لشنه راست کلیرلرسه همان سوری ایله لشك اوزرینه هجوم ایدرك بر آنده تکمیل اتلرینی ییه‌رك لشك یالکز کمیکلرینی براقیرلر واکثریا بیوك محاربه‌لر اواورکن سوریلرله برچوق

(شکل ۹۲)

آق بابا محاربه میدانك اوستنده هواده طوروب بکلرلر ومحاربه بتدیکی کبی هوادن سوری ایله اواولرك اوزرینه اینرلر مصرکبی لشلرك چابوق چورودیکی صیجاق مملکتلرده

آق بابالر لشلری ییوب اورته‌دن قالدیردقلرندن کرچکدن بیوك برایش کورورلر واقعا بونك ایچون اسکی مصرلیلر آق بابایی ده مقدس قوشلر صره‌سنه قویمشلردر وعینی سببدن طولایی آق بابایه امریقاده دخی طوقونلمیوب حمایه اولنور طوغان ایله شاهین شمال روسیه ایله ایرلانده اطه‌سی ونوروج کبی اوروپانك شمالی طرفنده چیقمه ایسه‌ده فرانسه ایله اوروپانك مرکزنده بولنان مملکتلرك اکثریسنك هواسیله امتزاج ایدوب وکندیسیله کیدیلن آوه دخی شاهین وطوغان اوی (ش ۹۳) دینور شاهین ایله طوغان هرنه‌قدر قره‌قوش وآق بابادن بك چوق کوچوك ایسه‌ده فقط جسارت واوجه جهنده بونلردن هیچ بروجهله اشاغی قالماز برنجی قوشلرك چوغنده اولدیغی کبی شاهینکده دیشیسی ارککندن دها بیوك ودها قوتلی ایسه‌ده آوه ارککی قدر چابوق الشمز اوللری بالتعجیل وطورنه قوشلریله حتی چیلاق کبی برنجی قوشلریله شاهینله آولنورلر ایدیسه‌ده فقط بویله شاهینله آواولامق اکثر برلره چوقدن بری ترك اولنمشدر.

---

(۲۳) قره قوشله آق بابا بربرلرندن نصل ایرد ایدیلیرلر ؟ رخ قوشی نصل قوشدر؟ بولندیغی یر نره‌سیدر ؟ قنادلرینی آچدیغی وقت ایکی قنادلرینك اوجلرینك اراسی نه قدردر؟ قرالی آق‌بابانك قنادلرینك اوجلرینك آراسی نه‌قدر ؟ بووالرینی نره‌لره یاپارلر؟ یالکز جانلی شکار-لرله‌می بسلنورلر؟ آق‌بابالر نه‌کبی بیوك ایش کورورلر؟ اسکی مصرلیلرله مکسیقالیلر آق بابایی نه سببدن مقدس قوشلر صره‌سنه قویمشلردر ؟ طوغان وشاهین نصل قوشلردر؟ بیوکلکلری نه قدردر؟ شاهینك هیچ بر فائده‌سی وارمیدر ؟

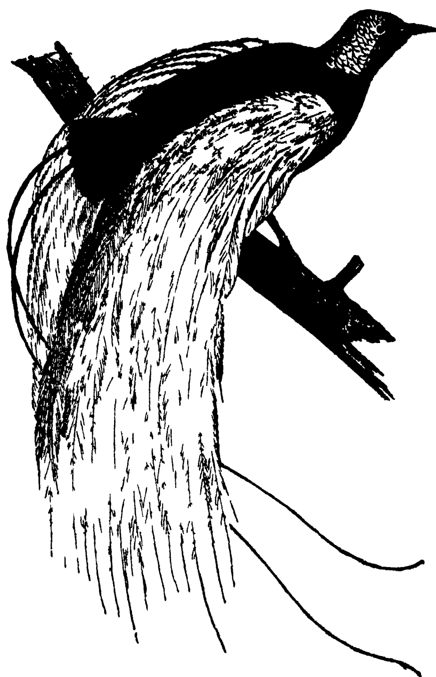

(شکل ۹۳)

{ جنت قوشى سينك قوشى قناريه طوطى }

٢٤ — سرچه قوشى صنفندن اولان قوشلر بك چوق اولوب ايچلرندن فارغه كبى بعضلرى يارى بچق ات يين طاقمندن و آردخ قره طاوق تارلا انجير يالوه بلبل سقا اسپينوز اوتلكن قوشلرى كبى اك چوغيده دانه وبوجكلرله بسلنن طاقمدندر قناريه ايله جنت قوشى و سينك قوشلرى دخى سرچه قوشى صنفندن اولوب برچوق زمان كندى اوزرينه دائر بك تحف مصاللر سويلنيلن جنت قوشى (ش ٩٤) اسكى زمانده كويا اياقلرى بولنميه‌رق دائما هواده طورور وديشيسى يومورطه‌سنى اوچاركن يومورطلايوب اويومق ايچونده قويروغنده اولان ايكى دانه اوزون تويلرله‌اغاجلره صاريلوب صاللانه‌رق اويور ديه ظن اولنور ايدى بو تحف وعجايب اولان ظنلره سبب ايسه (مولوك) اطه‌لرنده سورولرله ياشايان بوقوشك برچوق وقت اوروپاده جانليسنى كوروب طانيمدقلرندندر . جنت قوشى يك كوچك اولوب باشنك رنكلريده يك پارلاقدر قنادندن صارى واسمر رنكده اوزون بر طاقم تويلر چيقمشلردركه بونلرك قالقوب قبارمسيله قوش بيوك كورينوب قويروق صوقومندن چيقان ايكى دانه اينجه واوزون تويلر دخى قويروغى اوزون كبى كوستريرلر . مناطق حاره‌يه يقين اولان

يرلرده سينك قوشی (ش ۹۵) دنيلن قوشلردن پك چوق بولنور تويی بولنديغی وقتاك بيوكی براشك اريسی بيوكلكنده اولان بوقوشلرك تويلرنده اك پارلاق مجوهرلرك پارلاقلقلريله

(شكل ۹٤)

اك كوزل چيچكلرك رنكلری بوانوب حقيقةً اوچان مجوهرات ديمكه لايقدرلر بوقوشلر چيچكدن چيچكه اوچوب قونه‌رق وبوجكلری طوتوق ايچون قوغاله‌يه‌رق هوادە سينك كبی

ویزلدایوب دونرلو یاخود کندیلرینك اونی قدر بیوك قوشلر
ایله کرتشکله وقاره بیلانلره قارشی یووالرینی جسورانه مدافعه
ایدوب حیزلی وشدتلی
اولان هجوملری ایله
دشمنلرینی شاشیرته‌رق
قاچیریرلر . قناریه قوشی
قناریه اطه‌لرندن چیقمه
اولوب ظن اولندیغنه
کوره اوروپایه میلادك
اون دردنجی عصرینك
اورته‌لرینه طوغری
کتیرلمشدر قناریه قفس
کبی قپالی بر یرده پك
اعلا بسلنه‌بیلدیکی کبی

(شکل ۹۵)

تعلیم ایتدیرلمکه دخی استعدادی واردر. کندیسنه اوکره‌دیلان
مقاملر یا ایصلقله ویاخود قناریه آرمونیکی دنیلن اینجه وکسکین
سسلی برآرمونیکله چالنه‌رق اوکره‌تیلیر قناریه‌لرك برطاقلری
دخی کوچك برطوپ طولدیروب آتشله‌مك واولو تقلیدی
یاپمق کبی بر چوق کوچك تعلیمله‌ده آلشدیرلمشلردر ایتالیا
ایله یونانستان اورمانلرنده باشلی باشنه اوله‌رق بر قاچ درلو
قناریه بولنورکه تقلید ایتمك طبیعتی سایه‌سنده هرزمانکی

ارقداشلری اولان بلبل ایله باشدن قارەنك اوتمەلرینی عیناً تقلید ایدر. پاپاغانلە اوزون قویروق پاپاغان وطوطی قوشلری سرچه قوشی صنفندن اولمیوب اغاجلره طرمانوب چیقان قوشلر صنفندندرلر قوشلرك هپسندن زیادە انسانك سسنی تقلید ایدن پاپاغان اولوب بعضاً تعجب اولنەجق صورتدە اچیق واکلاشیلیر لاقردیلر سویلر. باقر قارغە ایلە صقسغان انجق ایصلیق چالارکی اوتوب قره صیغیرجغك دخی هر نه قدر لاقردی سویلەمکه الشمغه استعدادی وارسەدە انجق بوغوق سسلی برآدم کبی بوغوق سسلە اوتر بوطرفلره درلو درلو ویك پارلاق رنکلی یك چوق نوع پاپاغان بولنان امریقادن کتیریلیر .

{ قیرلانغج سالانغان }

٢٥ قیرلانغجلر سرچه قوشی جنسندن اولەرق

(٢٤) سرچه قوشی جنسندن اولان قوشلرك بر قاچ دانەسنك اسملرینی سویلیکز ؟ بونلرك هر وقتکی بیەجکلری نەدن عبارتدر ؟ جنت قوشی هانکی مملکتدە بولنور ؟ یاپیلیشی نصلدر؟ بو قوشه دائر نه کبی مثاللر اویدورولمشدر؟ بوتحف ظنلره سبب نەدر؟ الك کوچوك اولان قوشلر هانکیلریدر ؟ بونلرك دقت ایدیلەجك نەلری واردر ؟ قناریه قوشی بوطرفلره نەلردن کتیریلیر ؟ بوقوش سربست اولەرق اصل چیقدیغی مملکتدن بشقه یرلردەدە بولنورمی ؟ پاپاغانلر نەلردن کتیریلیر؟ پاپاغانلر سرچه قوشیجنسندنمیدرلر ؟ پاپاغاندن غیری لاقردی سویلەمکه الشمغه استعدادی اولان بشقه قوشلردە وارمیدر ؟

یربرلوندن تویلرینك رنكلریله آییرد ایدیلن بر قاچ دراوسی
اولمغله برابر همان هپسی اوزون بیاض بنكلی سیاه تویلیدر
قیرلانغج اوتمیوب خصوصیله ارقداشلریله هواده طولاشدیغی
ویاخود یوجكلری طویمق ایچون یره یقین اولەرق اوچدیغی
وقت كسكین كسكین باغیریر وبعضاً اوق كبی طوسطوغرو
ویاخود همان كوزله فرق ایدیله‌میه‌جك درجەده هواده بیك
درلو حركتلر یاپەرق پك حیزلی اوچار واوچاركن‌ده یرده
كزینن بوجكلری قاپدیغی كبی یرده بیكمش اولان صولردن
دخی صوایچر قیرلانغجلر اكثریا كندیلرینه زیاده بكزه‌ین طاش
قیرلانغجلریله برابر قاریشق اولەرق سوری سوری كزرلر
فقط طاش قیرلانغجلرینك ایاقلری اول درجه قیصه‌دركه یره
قونوبده تكرار اوچمق استدكلری وقت زیاده زحمت چكرلر
قیرلانغجلرله طاش قیرلانغجلری بایقوش ویا آنمجه‌كبی یرتیجی
برقوش كوردكلری وقت كسكین سسله یربرلرینی چاغرەرق
بریره طوپلانیرلر وسوری ایله دشمنلرینك اوزرینه یوریوب
بوحالده همان دائما دشمنلرینی قاچیریرلر صوك بهارك ایللك
صوغوقلری باش كوستردیكی كبی قیرلانغجلر سوری ایله بزم
مملكتلری براقوب دها صیجاق مملكتلره كیدرلر وایلك بهار
كلوبده هوالرده ایوجه دوزلدیكی كبی قیرلانغجلر كیتدكلری
اوزاق یرلردن ینه بوطرفلره دونەرك براقدقلری عینی یرلره
وحتی اكثریا اولكی سنەدكی یوالرینه كلیرلر وبویله كچن سنه
براقدقلری یوالرینه تكراركلن قیرلانغجلر خصوصیله براقدقلری

یوالرینه اوقرلانغجی دینلن جنســندندر چینلیلرله ژاپونیالیلرك وحتی هندلیلرك بیله پك زیاده سودكلری قرلانغج یوالری یالكز اوراده بولنـان و (سالانغان) دنیلن بر نوع قیرلانغجك یواسیدر .

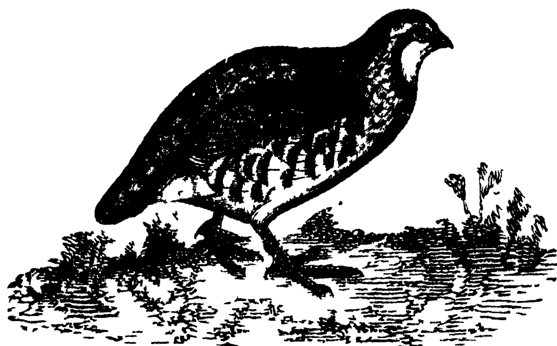
{ آو قوشلریله اوده بسلنن قنادلی حیوانلر }

٢٦ — قاز اوردك كبی صوده یوزنلرندن ماعدا اوله‌رق خروس طـاووق طاووس بج طـاووغی وهندی كبی اوده بسلنن‌قنادلی حیوانلرك اك چوغی‌دحاجیه یعنی طاووق‌صنفندن اولدیغی كبی ككلیك بیلدیرجین چالی خروسی وسولون كبی كوپكله آولانان آوحیـوانلریده بوصنفدندر . عادی كـكلكله چیل دینلن ككلیك (ش ٩٦) هنوز سورولمش واكیلمه‌مش تارلالرله اورمانلرده بولنور وتونكده تونكله‌میوب انجق تارلا اولكلریله چالیلرده یاتار واكثریاده بریاخود ایكی دانه دیشی ككلیك اركیكلریله برآرایه كله‌رك جمعیتله یاشارلر. بیلدیرجین

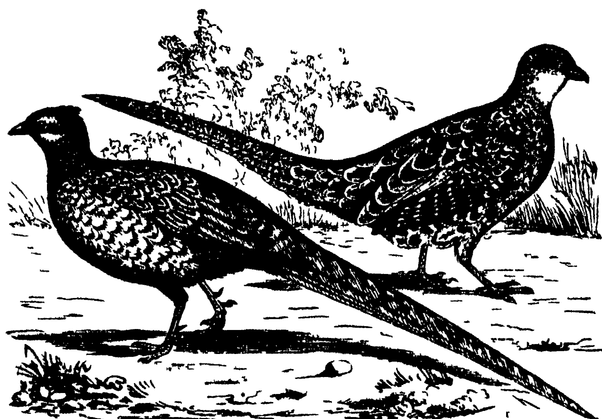
(٢٥) قیرلانغج قوشلرك هانكی صنفندندر؟ نصل اوچار قرلانغجه اك زیاده بكزه‌ین قوش هانكیسیدر ؟ طاش قرلانغجلرینك ایاقلرینك یاپیلیشنده دقت ایدیله‌جك نه‌لری واردر؟ قرلانغجلرله طاش قرلانغجلری یرتیجی برقوشه قارشونصل طورانورلر؟ بزم مملكتلرده بولنان‌قرلانغجلر صوك بهارده نه اولورلر ؟ چین وژاپونیاده یوواسی دینیلن قرلانغج هانكی نوعدندر ؟

ککلیکدن دها کوچوك اولدیغی کبی اتیـده دها لذتلی و دهـا یاغلیدر و بزم مملکتلرمزده اصـلا دائمی اولهرق طورمیوب قیش یاقلاشدیغی کبی بیلدیرجینلر دکز کنارلرنده طوغروکلیرلو و بورادنده قیش وایلك بهاری کچیرمك ایچون اعیر اوچار کبی

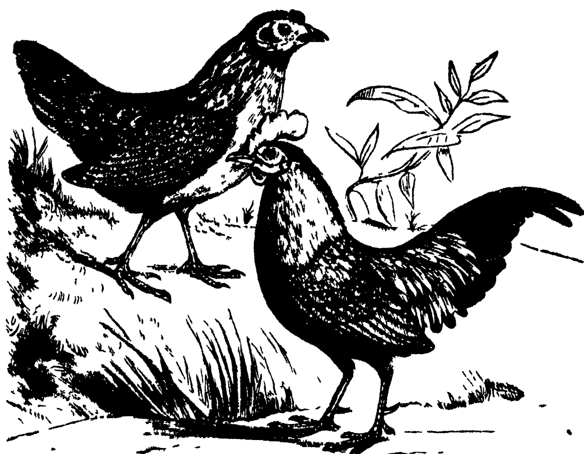
(شکل ٩٦)

کورونمکله برابر آق دکزی اوچهرق کچوب اوریقایه کیدرلو. سولون (ش ٩٧)ك اصلی اناطولیدن چیقمه ایسه ده خصوصیله عادی سولون بشقه مملکتلرك اورمانلرینه ده پك اعـلا الشمش والتون سواونی ایسه بیلدیکمز قوشلرك اك کوزللرندن بریسی بولنمشدر سولون هنوز اولدیرلدیکی وقت اتی سرت ولذتمز ایسه ده انجق بیاطلایوب یوموشامق ایچون دوقعه باشلایه جق قدر برزمان براقیلدیغی حالده کندیسنه مخصوص اولهرق پك زیاده مقبول اولان کسکین بر لذت پیدا ایدر . خروس

(شکل ۹۷)

(ش ۹۸) پارلاق تویلی درلو درلو رنکلی واطواری عظمتلی اولمغله برابر حاصلی کندیسنی اك زیاده غوغاجی قوشلر صره‌سنه قویان یکیملکیله‌مشهور اولوب ومعلوم اولدیغی‌اوزره انکلیزلرك عندنده اك مقبول واك زیاده سوەکلری اکلنجه خروس دوکوشلریدر خروسك دیشیسی اولان طاووق سکزدن اون ایکی دانه‌یه قدر یومورطه یومورطلادقدنصکره بونلرك اوزرنده یکرمی بر کون قولوچقه‌یه یاتار بو طاووق یومورطه‌لری وجودی اولدقجه بسلین بر ییه‌جك ایسه‌ده‌لرده بالعکس طاووق وخروس اتنده وجودی بسلمك خاصه‌سی آزدر طاووقله خروس آرپه وداری‌کی حبوبات دانه‌لریله بوجکلری وحیوانلرك هضم ایده‌میوبده کوبره‌لرینك ایچنده

(شکل ٩٨)

بولنان آرتقلرنی ییه‌رك یاشارلر. هندی (ش ٩٩) نك دخی طاووق کبی هم یومورطه وهم اتی ینوب کندیسیده اوده بسلنن قنادلی حیوانلرك اك بیوکی واتیده بونلرك ایچندن اك لذتلی اولانیدر هندی بسلمك قولای اولوب ایوجه بیویه‌رك تام کمالنی وقوتنی بولدیغی زمان حتی قیشین صوغوق وقارلی هوالرده بیله کیجه‌یی اچیقده کچیروب یاته بیلیر وات یین حیوانلرك کوچوکلرندن

(شکل ٩٩)

اولوب بعض دفعه کومسلرده پك بیوك زیانکارلقده بولنان صنصار وکلنجك کبی حیوانلره

جسورانه قارشو طوره‌رق چوق دفعه‌ده بونلرى قاچيرديغى واردر. طاووس (ش ١٠٠) قوشنك هيچ بر فائده‌سى

(شكل ١٠٠)

اولميوب يالكز سوس ايچون بسلنور واولاری هر نه قدر يرلو ايدی ايسه‌ده فقط بكدن زياده صوفره‌لرده سوس يرينه بولنديريليردی پك كوچوك اولوب دائما عظمتله طوتديغی باشنده يكرمی درت دانه كوچوك تويدن عبارت برصورغوج واردر كوكسی ايله بوينينك تويلرينك زمينی قويو وپارلاق ماوی رنكده اولوب اوزرنده‌ده هرطرفه دوندوردكجه كوكرجين كوكسی كبی درلو درلو پارلاق رنكلر كوسترن التون يالديز صاريسی ويشيل رنكلر واردر قويروغی دخی حقيقةً بركبر وغرورله آچوب يايار كه بوحالده آكی ايكی متره‌يه يقين اولديغی كبی اوزرنده اولان بر طاقم رنكلردخی كوز قماشديره‌جق درجه‌ده غايت پارلاق كورينور. اسكی زمان آدملری طاووس قوشنه اساطير الاولين اركاننذن اولان (ژونون) ك قوشی كبی باقوب اعتبار ايتمكله برابر كبروغرورك تمثال مجسمی كبی صايارلر ايدی.

(٢٦) طاووق جنسندن اولان واولرده بسلنن قنادلی حيوانلر هانكيلريدر؟ طاووق جنسندن اولديغی حالده آولانان قوشلر هانكيلريدر؟ ككليكك عادتلری نه يولده‌در؟ بيلدرجينك عادتلری نصلدر؟ قيش ياقلاشديغی كبی بيلدرجينلر نه اولورلر؟ سولون هانكی مملكتدن چيقمه‌در؟ خروسك طبيعتی نصلدر؟ برطاووق قولوچقه ايچون قاچ يومورطه يومورطلار؟ طاووق جيو جيو چيقارمق ايچون يمورطه اوزرنده قاچ كون قولوچقه ياتار؟ طاووق نه ايله بسلنور؟ اوده بسلنن قنادلی حيوانلرك اك بيوكی هانكيسيدر؟ هندی نه ايچون مقبول اولوب ارانير؟ طاووس قوشنك برفائده‌سی وارميدر؟ طاووس قوشنك اشكالنی تعريف ايديكز؟ طاووس قوشی نه‌نك علامتی كبی اعتبار اولنوردی؟

{ کوکرجینلرله قومری }

٢٧ - کوکرجینلرك پك چوق درلوسی اولوب بونلردن عادی اوکوکرجینی آرپه، چودار، بولاف و بورچاق دانه‌لری ییدرك کومسلرده یاشار. بیانی ویاخود جامع کوکرجینی دینلن کوکرجینلرك رنکی قورشونی‌یه چالار ماوی اولوب قوله بچمنده‌یاپلمش کوکرجینلکلرده اوطورورلرسه‌ده ییه‌جکنی کندیسی بولمق ایچون تکمیل کوندوزین اوتده بریده‌طولاشوب کوکرجینلکه انجق کیجه تونکلمه‌ك وقولوچقه‌یه یاتمغه کلیر وبتون قیش داری وآرپه‌کبی دانه‌لرله بسلنه‌رك کوکرجینلکده قپالی طورور. تحته‌لی دنیلان کوکرجینلر اورمانلرده یوکسك اغاجلرك اوزرنده یاشایوب یووالرینده بو اغاجلرك اوستنه یاپار واصلا قوله بچمنده‌کی کوکرجینلکلره الشدیریلوب بسلنمدیکی کبی کومسله کومس ایچنده یاپلمش کوکرجینلکلرده ایسه هیچ طورمزلر اصل او کوکرجینی دنیلوب بیوك قفس بچمنده وکومس ایچنده مخصوصاً آیریجه یاپلمش کوکرجینلکده بسلنیلن کوکرجین اوبر کوکرجینلرك هپسندن ایری اولدیغی کبی یمك ایچونده الك مقبول اولانیدر. بوجنس کوکرجین پك قولای الیشوب وبر یرده‌ده بر قاچ کون اوطورورسه ارتق اوراسنی اصلا براقماز یواش خویلو وتمیز تویلو اولمغله برابر هر بر حرکتنده اولان لطافت وملایملکی سببندن کرك

بیوك قفسلرده بسلنیلن قنادلی حیوان وقوشلرك الڭ کوزللرندن بریسیدر. پوسته کوکرجینلرینه کلنجه بونلرك کوزلرینك اطرافنده اوزری تویسز بر دائره اولوب ورنکلرینك دخی قویو اولمسیله اوبر جنس کوکرجینلردن آییر ذایدیلور. بو حیوانلر طوغدقلری یرلری اولقدر زیاده بیلوب سورلرکه اکر یوز وحتی ایکیوز ساعتلك قدر اوزاق یرلره کوتوریلوبده صالیویریلورسه اوچوب یوکسلهرك کوك یوزینده طوغرو چیقارلر وصکره طبیعتك سوقیله اصلا یاکلمیەرق طوغدقلری مملکته طوغرو ایناننلیەجق درجەده برحیزله اوق کبی اوچارلر وبو وجهله بر ساعتده اون بش ساعتلك یر اوچوب الڭ حیزلی کیدن شمندوفر قطارلرینیدەزحتسزجه کچرلر. بو پوسته کوکرجینلری مکتوب طاشیمق ومحاصره التنده اولان بر شهرله خبرلشمك ایچون پك چوق دفعەلر قوللانیلوب (پارس) شهری دخی محاصره اولندیغی اثناده بو جنس کوکرجینلرك کوردکلری خدمتی متشکرانه اولەرق برچوق زمان خاطرلیەجقدر .

امریقای شمالیده سیاح کوکرجین (ش ١٠١) دنیلن بشقه بردرلو کوکرجین دها واردرکه حسابسز سورولرله بر یردن بشقه یره سفر ایدرلر. بوکوکرجینلره دائر اولان مشاهدەلردن طبیعیوندن سوزینه امنیت اولنەبیلیر بر ذاتك مشاهدەسنی سویلرلرکه بو ذات مجتمعۀ امریقادەواقع (اوهیو) نهری کنارلرنده راست کلە کوردیکی بر سوریدەکه کوکرجینی برقاچ یوزمیلیون تخمین ایتمشدر. بوسوری تخمیناً ایکی بیك متره کنیشلکنده

کرچکدن بربلوط کبی اولوب اوچ ساعت قدر کونشی اورتوب قپامشدرکه بوحالده سورینك بویی دخی تخمیناً ایکیوزاللی بیك متره قدر اوله‌بیلدیکنه کوره بوبیوك سوریده‌کی کوکرجینلر برمیلیار دخی اعتبار ایدلمش اولسه صحیحاً ینه طوغرو اولمیوب اکسك سویلنمش اوله‌جقدر. بوکوکرجین سوریلرندن بریسی براورمانه قوندقلری زمان اغاجلرك اوزرینه اول درجه

(شکل ۱۰۱)

شدتله صالدیررلرکه برآنده داللر قیریلوب یاپراقلر قوپاریلور ویردخی کوکرجینلرك مردار قوقولی قازوراتلریله قاریشیق دال ویاپراق قیرندیلریله طولارکه برقصرغه‌ده بوندن زیاده خراب ایتمز وبیوك زیانه سبب اولمز امریقانك یرلی اهالیسی بویله برسورینك یورغون اوله‌رق براورمانه قوندیغنی کوردیکی زمان کیجه‌یی بکلرلر وکیجه کلدیکی کبی مشعله‌لرله کیدوب کوکرجینلری غفلتله باصارلر بوحالده کوکرجینلر شاشیروب کوزلرینده مشعله‌لرك آیدنلغیله قماشدیغندن شاشقنلقله راست کله

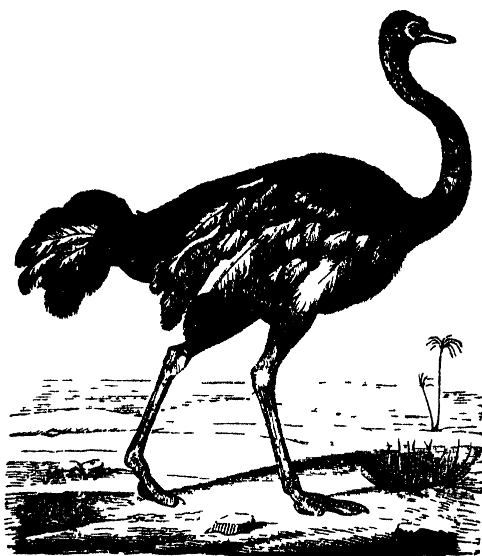
اوتهيه بری‌یه اغیر برصورتده اوچارکن آوجیلرده اللرندەکی صوپەلرینی اطرافنه صاللايوب اورەرق يوزلوجه اولديررلر. قومری‌دخی کوکرجین جنسندن اولوب هرنەقدر اورمانلرده یبانی‌یاشامقده ایسەده فقط چابوق‌آلیشور و کندیسیدەصداقتك تمثالی کبی اعتبار اولنور . فی الحقیقه بونك ارککیله دیشیسی اولنجەیه قدر بربرلرندن آیرلمیوب قولوچقه یومورطەلرینك اوستنده دخی ارککله دیشیسی نوبتله یاتارلر وبریسی کندیلریله یاورولری یومورطەدن چیقدقدن صکره یاورولرینەده لازم اولان ییەجکلرینی آرامغه کیتدیکی زمان اوبری یووادەقالوب اکر یاورولر دها يومورطەدن چیقمامشلر ایسه یومورطەلرك اوستنده یاتار وا کر یاورولر یومورطەدن چیقمشلر ایسه یاورولرینه باقار .

{ دوه قوشی }

٢٨ — دوه قوشی (ش ١٠٢) بويی ایکی مترەیه یقین بیوك بر قوش اولوب بوینی اوزون‌و تویسز وباشی کوچوك

(٢٧) عادی‌او کوکرجینك اوصافی نەدن عبارتدر؟ یبانی‌کوکرجینك اوصافی — یبانی کوکرجینلرك ، اصل او کوکرجینلرینك ، پوسته کوکرجینلرینك اوبر کوکرجینلردن فرقی نەدر ؟ بوکا نەدن پوسته کوکرجینی دیرلر؟ شمالی امریقاده بولنان تحف بردرلو کوکرجینلرنصل کوکرجینلردر؟ سیاح کوکرجینلر نصل اولانورلر؟ قومرو نەدر ؟ قومرولر غلبەلق سورولرله یاشارلری ؟

اولديغی كی كوزلرينك باقيشی دخی هر نه قدر طاتلی ايسه‌ده احمقجه‌در غاغه‌سی قيصه وياصی اولوب وجوديده بيوك وصرتی قبه‌ليدر باجاقلری ايسه اتلی و بوينی كی تويسز واوزون واياقلرينك پارمقلری دخی اوت يين حيوانلركی ايكی دانه‌در

(شكل ١٠٢)

قنادلری پك قيصه اولوب هر نه قدر دوه قوشی بونلرله اوچه‌مازسه‌ده فقط بوقنادلرك اوزرنده بولنان بيوك وكوزل تويلر كنديلرينی سوسله‌مك ايچون قادينلر عندنده پك‌مقبولدر دوه‌قوشلری افريقا قطعه‌سنك مركزنده بولنور وبريره طوپلانوب بعض‌دفعه‌خيليجه غلبه‌لق سورولرله قوملی چوللرده

طولاشوب کزرلر بونده قوشی سوریلری اوزاقدن عادتا انسان الدانه‌جق صورتده برسواری بلوکنه بکزرکه آرا صره کاربانلر بونلردن فوق العاده قورقوب تلاشده دوشرلر دوه قوشی چاقیل طاشی دمیر حاصلی هرنه‌یه راست کلیرسه ییوب هضم ایدر دیه آدی چیقمشسه‌ده حقیقتده کندیسی نهایت درجه‌ده آچ کوزلی اولدیغندن فرقنه وارمقسزین ییه‌جکلریله برابر بویله طاش ودمیرکی شیلریده یوتار فقط هضم ایده‌میوب بونلر معده وباغرصاقلرینی طولاشه‌رق قازوراتلریله برابر طیشاری‌یه دفع اولوب چیقارلر. دوه قوشلری جنوب افریقا چفتجیلرینك اکینلرینه‌پك‌بیوك‌ضررلر ویروب مصر بوغدایله بوغدای تارلالرینی بسبتون خراب ایدرلر وپك حیزلی قوشمه‌لری سایه‌سنده هر نه درلو قوغالانسه‌لر قورتیلوب قاچارلر وخصوصیله روزکار ارقه‌لرندن اسدیکی وقت قیصه قنادلرینی اچوب یلکن کبی قوللانه‌رق اك حیزلی قوشان اتلریده کچرلر ایسه‌ده بونکله برابربوواسنك اطرافنده دونرکن یاقه‌لمق‌ایچون صیقشدیره‌رق وتاب وتوانی بسبتون کسیلنجه‌یه قدر قوغالامق ایچون یدك حیوانلرینه مخصوص یریر منزل نقطه‌لری ترتیب ایدرك طوتیله بیلورلر دوه قوشی یومورطه‌لرینی چولك پك صیجاق اولان قومنه وبعضاده تپه‌سی سیوری کوچوك بر تپه‌جك اوستنه یومورطلارکه بووجهله قولوچقه‌یه یاتمق بك قولای اولور چونکه کوندوز یر پك صیجاق اولدیغندن حیوان یومورطه‌لرك اوستنده یاتمیوب انجق کیجه‌لری یاتار .

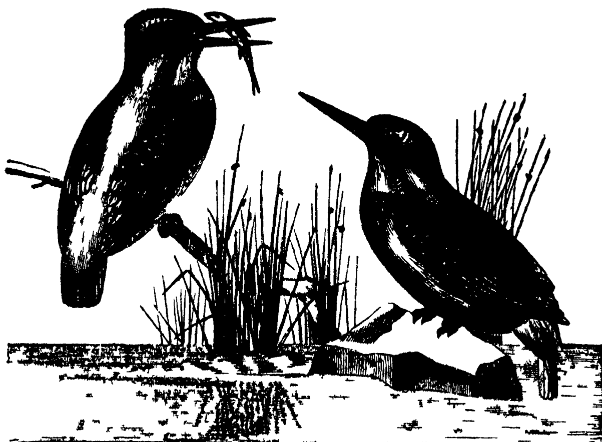
دوه قوشنك منسوب اولدیغی اوزون ایاقلی قوشلر صنفنده
برچوق قوشلر دها واردرکه بونلرك باجاقلریله بویونلری
و حتی غاغالری بیله‌ییه‌جکلرینی باطاقاق ویا قوم ایچندن
طوتوب آله‌بیلمك ایچون غایت اوزوندرلر اشته‌طورنه
بالقجیل لیلك (ش ۱۰۳) وشهه‌سز بیلان وکرتنکله

(شکل ۱۰۳)

کبی یرده سورونن حیوانلره دشمن اولدیغی سببدن اسکی
مصرلیلرك مقدس قوشی اولان قره لیلك ایله چوللوق

صو چوللوغی قیز قوشی امیرجك قوشی (ش ۱۰٤) کبی بر طاقم قوشلر هپ بو صنفدندرلر .

(شکل ۱۰٤)

{ قره بطاق پوپلا قازی قاز قوغو قوشی اوردك }

۲۹ — ایاقلری آووج ایچی بچمده اولان قوشلرك

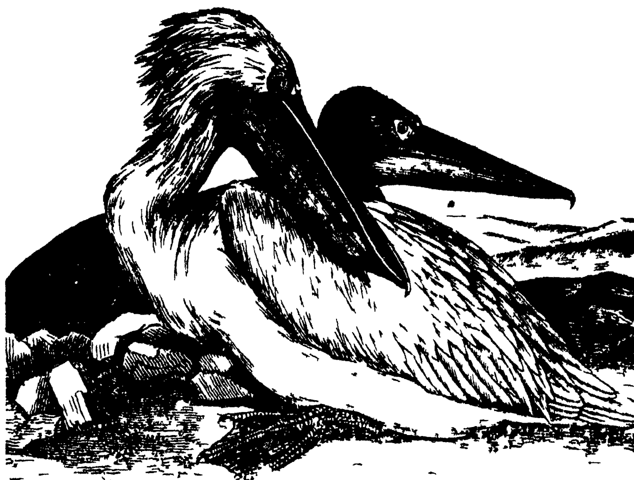
(۲۸) دوه قوشنك اوصافی نه‌در؟ هانکی مملکتده بولنور؟ یالکز باشنه‌می یاشار ؟ دوه قوشنك هربرشیئی هضم ایتدیکی صحیحمیدر ؟ ضررلی برحیوانمیدر ؟ دوه قوشی نصل اولانور؟ قولوچقه‌یه یاتمسنده دقت ایدیله‌جك نه واردر؟ دوه قوشی هانکی صنفدندر ؟ اوزون باجاقلی قوشلرك باشلیجه نوعلری هانکیلریدر؟ اوزون باجاقلی قوشلرك هپسنده بولنان اوصاف نه‌در؟

هپسنك غاغالری یاصی اولوب پارمقلریده آرالرنده اولان بردری
ایله بربرلرینه بتیشیك اولدقلرندن ایاقلری عادتا بر كورك
بچمنده‌در ایمدی حیوان صو ایچنده صوبی ایتەرك ایلرولملك
ایچون ایاقلرینی ارقه‌یه طوغرو كتیردیكی حالده ایاقلری یلپازه
كبی اچیلوب آیریله‌رق بركورك حالنه كلوب بالعكس اوكه
طوغرو كوتوردیكی حالده بوزیلور قاز اوردك بیلدیرجین
اوردكی قوغو قوشی قاشقجی قوشی آلباتروس بالقجیلی و
پوپلا قازی كبی برچوق قوشلر بوصنفدن اولوب بونلردن
قازله اوردك یبانی اولدقلری وقت قیشین اوطورمق ایچون
بوطرفلرده‌كی نهرلوله باطاقلقلرك كنارلرینه كلیرلر و انسانه بر
چوق وقتدنبرو آلشدیریله‌رق كندیسی ایچون بسلیجی بر
ییه‌جك اولورلر بیوك باغچه‌لرده‌كی حوضلرده ادالی یوزمه‌سی
وتویلرینك دخی پك پارلاق بیاض اولمسیله مشهور اولان
قوغو قوشی (ش ١٠٥) طاووس قوشی كبی انجق سفاهت
ایچون بسلنور قوغو قوشی اولوركن غایت كوزل اوتدیكنه
دائر برچوق مصاللر اویدورولمغله برابر سسی قازواوردكلك
سسندن دها خوشجه اولمدیغی كبی اصلاده اوتمز عادی قاز
جنسندن اولان پوپلا قازی اسقوچیا ایله نوروج و ایزلانده‌ده
بولنوب كندنسندن اایاق یورغانی ویا اورتیسی یاپیلان وپوپلا
دنیلن تویلر بوقوشك بیوك تویلرینك التنده بولنان خاو كبی
اینجه تویلردر پوپلا قازی یواسنی قنادلریله قارننك التنده
كندیسنك قوپاردیغی اینچه تویلرله دوشه‌دیكندن بوتویلراكثریا

(شکل ١٠٥)

حیوانك یومورطلادیغی یواسندن طوپلانورسه‌ده حالبوکه یواسیده دائما واریلوب یاقلاشمسی پك کوچ اولان اوچوروم قیاقلر اوزرینه یاپدیغندن بو یوپلا آوی اولدقچه تهلکه‌لیدر قاشقجی قوشی (ش ١٠٦) بك وجودجه بیچمی قازه بکزرسه‌ده غاغاسی پك اوزون اواوب الت غاغاسنده یوواسنه کوتوره‌جکی ییه‌جکلرینی طوپلایوب بریکدیردیکی بیوك کیسه‌یه بکزردیدن برشیئی واردر بوقوش آتاق فداکارلغك بر نمونه‌سی اولمق

(شکل ۱۰٦)

اوزره کوستریلوب حتی غاغاسیله یانلری ییرته‌رق یاورولرینی
کندی قانیله بسلردیه ادعا ایدیلردیسه‌ده بوحیوان یاورولرینه
آنجـق لازم اولان ییـه‌جکلرینی کتیروب ویریر وهرنه‌قدر
صیقجه‌صیقجه‌تویلرینك‌التنی غاغاسیله قارشدیردیغی‌کوریلورسه‌ده
بوده تکمیل قوشلر وخصوصیله صو قوشـلرینـك یاپدیغی کبی
یا یوواسـنی دوشـه‌مك اوزره اینجـه تویلر قوپاره‌ق ویاخود
تویلرینك اوستنه سورمك اوزره یاغلی بر ماده آرامق ایچون
قارشدیریر قره بتاق (ش ۱۰۷) قبیلرده بولنان قبا بچملی آغیر
وطوپال یورویشلی بیوك بر قوش اولوب قیش یاقلاشدیغی
کبی قبی بویلرنجه طاغیله‌رق نهرلره کیررلر ویك چوق بالق

یدکلرندن همان نهرلرده‌کی بالقلری تیزیرلو اوبورلق وآج کوزلولکده بوقوشه نظیر بولنمیوب خصوصیله چین کی

(شکل ١٠٧)

برچوق مملکتلرده‌ده تربیه ایله‌یه‌رك آوه آلشدیریلورسه‌ده فقط توتدیغی آولری یه‌مك ایچون بوینه برحلقه کچیریلور.

(٢٩) آیاقلری آووج ایچی بچمده اولان قوشلرك اوصافی نه‌در؟ بوصنفدن اولان قوشلرك باشلیجه نوعلرینك اسملرینی سویلیکز؟ قوعو قوشنك برفائده‌سی وارمیدر؟ قوعو قوشنك اوتمه‌سنده دقت ایدیله‌جك برشیئی وارمیدر؟ پوپلا توپی نه‌در؟ بو توی هانکی قوشدن چیقار؟ اوقوش نره‌لرده بولنور؟ باشقجی قوشی نه‌در؟ بوقوشك دقت ایدیله‌جك نه‌سی واردر؟ بوقوش یاورولرینی قانیله بسلدیکی صحیحمیدر؟ قره بتاق نه‌در؟ قره بتاق چینده نه یاپیلیر؟

{ سیاح یعنی طولاشان بالقلر : رینغا ساردالیا }
{ خامسی مورینا اورکینوس یعنی استاوریت }
{ آزمانی مرسین ویاین بالقلری }

٣٠ — بالقلر صوغوق قانلی حیوانلر اولوب قوشلرله ممه‌لی حیوانلر کبی آق جکرلریله دکل انجق باشلرینك ایکی طرفلرنده بولنوب غلصمه ویاخود بالق قولاقلری دینلن بر نوع اتلی ساچاق کبی اعضالرله نفس الوب ویریرلر بالقلره لازم اولان هوا طوغریدن طوغری‌یه قولاقلرینه تماس ایدن یعنی طوقنان صویك ایچنده قاریشیق اولەرق بولنوب قولاقلریده برنوع سرت قپاقلرله محافظه اولنمشلردر بالقلرك یوره‌کلریده قوشلرله ممه‌لی حیوانلرك یوره‌کلرینه بکزه‌میوب ایچنده بری (اذین) وبری دخی (بطین) اولمق اوزره ایکی بوشلق واردر (حالبوکه قوشلرله ممه‌لی حیوانلرك یوره‌کلرینك ایچی ایکیسی اذین وایکیسی بطین اولمق اوزره دردە بولنمشدر) که بالغك وجودینك هرطرفندن طوپلانوب کلن سیاه قان غلصمه یعنی قولاقلرینه کتمك ایچون یوره‌کندن طولاشوب کچروقولاقلرینه کیدن قان دخی صوده قاریشیق اولان هوانك تأثیریله تمیزلنوب قیرمیزیلشدقدن صکره ایکنجی دفعه اولەرق تکرار بر دها

يوره‌كندن كچمكسزين قولاقلرندن طوغريجه وجودينك هر طرفنه طاغيليرو وبو حالده بالقلرك يوره‌كلرى قوشلر وممه‌لى حيوانلرك يوره‌كلرينك صاغ طرفنده بولنان پارچاسنك خدمتنى كورمش اولور حاصل كلام بالقلر يومورطه يومورطليان حيوانلردن اولوب هپسيده پك چوق يومورطه يومورطلارلرسه‌ده بوراده انجق سياح يعنى طولاشمه طبيعتى اولنلرله بولندقلرى يرلرى براقوب بشقه يرلره طاشنان ويا‌خود وجودلرينك بعض طرفلرينك ياپيليشى بشقه بالقلردن فرقلى اولمقله مشهور اولان بعض نوعلرى سويلنه‌جكدر طولاشان بالقلرك باشليجه نوعلرى رينغا ساردااليا مورينا ويا‌ين كبى بالقلر اولوب بونلردن رينغا بالغى قطبلره اك يقين اولان دكزلرده بولنان بربالق ايسه‌ده بورالردن دها معتدل اولان دكزلره طوغرو غايت بيوك سورولرله اينوب حزيران آينه طوغرو اسقوجيانك كمى ايشليه‌بيلن قيبلرينه كليرلركه بونلرك كوموش كبى پارلايان سوريلرى دكزك برقاچ ساعتلك يرينى قاپلارلر رينغا بالغى سوريلرى بوراده برطاقم اوفاق سوريلره آيريله‌رق تكميل انكلتره قيبلرينى طولاشورلر وصكره تكرار يكيدن بر بريره طوپلانوب بحرمحيطى كچه‌رك امريقا قيبلرينه قدر كيدرلر وبورالرده‌كى تكميل كوچوك ليمانلرله نهر اغزلرى كبى يرلره طولارق يومورطلادقدنصكره (ترنو) اطه‌سنه قدر چيقوب صكره بورادنده كلدكلرى يره دونرلر رينغا بالغى بويله اوزون اوزاديه طولاشديغى‌اثناده برطاقم بشقه بالقلرله دكزقوشلرى

کبی برچوق دشمنلرله اولامق خصوصنده رینغا بالغنك دشمنلرندن اشاغی قالمیان انسان بیله بو بالغك سوریلرندن پك چوق اولایه‌رق تلف ایدوب بعضاً ده بو سوریلری بسبتون بتیروب محو ایدرلرسه‌ده فقط قدرت الهیه بو قیمتلی حیوانك نسلنك کسلمامسی ایچون فوق العاده صورتده چوق یومورطه احسان بیورمشدرکه بو یومورطه‌لردن بر دیشی رینغا بالغنده التمش بیك دانه‌یه‌قدر بوله‌بیلیر بونك کبی دها کنج ایکن پك چوق اولانوب تلف ایدیلن تکمیل بشقه بالقلرك یومورطه‌لری دخی پك چوق اولوب ومثلا بر مورینا بالغنده اوچدن درت میلیونه قدر یومورطه بوله‌بیلدیکی واردر فرانسز بالق آوجیلری ایسه رینغا بالقلرینك فرانسه قییلرینه کلسنی بکلمیوب بونلری آولامق ایچون اسقوچیا قییلرینه قدر کیتدکلری کبی حتی دها زیاده شمال طرفلرینه بیله کیدرلر سارداليا بالغی رینغا بالغندن چوق کوچوك اولوب وهرسنه‌ده بر کره‌ده رینغا بالغی کبی بیوك سوریلرله طولاشورسه‌ده انجق دها جنوب طرفلرینه طوغرو اینوب کلدیکندن آق دکزده پك چوق بولنور.

خامسی بالغیده سارداليا بالغی کبی بیوك وطوپلو سوریلرله مایسه طوغرو طیش دکزدن آق دکزه کچوب وتکمیل اسپانیا، فرانسه وایتالیا قییلرنده‌کی کورفزلرله لیمانلره طولارلر. خامسی بالغی کیجه آولانوب بونك ایچون بالقجیلر بندکلری قایقلرك باش طرفلرنده اتش یاقارلر وخامسی بالقلری ایسه اتشك ایشیغنه

کلوب طوپلاندقلرندن بوحالده آغ ایله حسابسز خامسی بالغی طوتیلور.

مورینه بالغی یاز ابتداسنده امریقای شمالیده (ترنوو) اطه‌سنك قومسال یرلرنده آولانوب بالقجیلر اغستوس نهایتنه طوغرو دونرلر واکر مورینه بالغی آوینه مخصوص اولان کمیلرینی طالدیررلرسه بالقجیلر بوندن اولده دونرلر. هر سنه بربری اوستنه یکرمی ویا اوتوز میلیون مورینا بالغی آولانوب وطوتولدیغی کبی همان باشی کسیله‌رك قارنلری یاریلور وهر طرفی یعنی هم ایچی هم طیشی طوزلانور.

اورکینوس بالغی بالعکس صیجان ومعتدل دکزلرده بولنور. بیوك بربالق اولوب حزیرانه طوغرو آق دکزه کیرر وفرانسه‌نك (پرووانس) ایالتی قییلرنده پك چوق آولانوب بر آغده‌ده یدییوزدن سکز یوزه قدر اورکینوس بالغی طوتولدیغی چوقجه واردر . اتی اولدقجه آغیر و بسلیجی و هضمی کوججه اولوب یاتازه ایکن ویا طوزلایوب زیتون یاغنده طوردیره‌رق ینور .

مرسین بالغی اورکینوس بالغندن دها بیوك بربالق اولوب بعض دفعه نهرلرك اغزلرندن یوز ساعت یوقارولرینه قدر چیقدقلری واردر .

یاین بالقلرنده عینی مرسین بالغی کبی نهرلرك پك یوقاریلرینه قدر چیقوب صو چاغلایانلرینی بیله آشوب کچرلر وبراق اولان کوچوك نهرلرده چفتلشدکدن صکره تکرار دکزه اینوب

پیدا اولان یاورولرده وقتی کادیکی کبی بونلرك ارقه‌سی صره اینزلو . یاین بالقلری اك زیاده نهرلرك اغزلرنده آولانوب و برکونده‌ده بعضاً ایکی بیکدن اوج بیك دانه‌یه قدر طوتولدیغی واردر .

طورنه، سازان، چامور ، قیا بالقلری کبی درلو درلو دره بالقلری یااولطه ویاآغ ایله اولانوب آلاابالق کبی بعضیلرنده اتشله آولانور وهپسیده تازه ایکن ینور .

{ کوپك بالغی قلاغوز بالق }

۳۱ — کوپك بالغی (ش ۱۰۸) دکز جانوارلرینك اك تهلکه‌لی واك برتیجیسی اولوب همان تکمیل صیجاق مملکتلرك دکزلرنده بولندیغی کبی آق دکزده دخی بولنور . هر نه قدر

(۳۰) بالقلر نصل نفس آلوب ویریرلر؟ بالقلرده قانك جولان ایتدیکی التلرك یاپیلیشی نصلدر؟ بالقلر یاورولرینی جانلی اوله‌رقمی طوغورورلر ویا یمورطه‌می یومورطلارلر؟ سیاح یعنی طولاشان بالقلرك باشلیجه نوعلری هانکیلریدر؟ رینغا بالقلرینك اوروپا دکزلرنده دولاشمه‌لری نه یولده‌در؟ فرانسز بالقجیلری رینغا بالقلرینی یالکز فرانسه قییلرنده‌می آولارلر؟ ساردالیا بالغی نره‌ده آولانور؟ خامسی بالقلری نصل آولانورلر؟ مورینا بالغی نره‌لرده آولانور؟ مورینا بالغنی آولامق زمانی نه وقتدر؟ اورکینوس بالغی هانکی دکزلرده بولنور ؟ مرسین بالغی نصل بالقدر ؟ یاین بالغی دکز بالقلرندن بر بالقمیدر؟ یاین بالغی باشلیجه نره‌ده آولانور؟ یاین بالقلری دائما نهرلرك اغزلرنده طوروررلرمی؟ خصوصیله نهر بالقلری نصل اولانورلر ؟

بویی درتدن بش مترهیه قدر ایسه‌ده اله کچیریلن کوپك بالقلرینك ایچلرنده بعضاً یدی یاخود سکز مترهیه قدر اوزونلقده اولانلری کورولمشدر . قورقونج اولان اغزینك داماغیله چکه کمیکلرنده التی صره دیشلر واردرکه کوکلری اولمدیغندن کوپك بالغی شکارینی قاچرمامق ایچون ایسته‌دیکی وقتده بونلری یا ارقه‌یه طوغرو یاتیریر ویاخود اوکه طوغرو

(شکل ۱۰۸)

طوغرو اتوب قالدیریر . بورنی اغزینك اوك واوسته‌طوغرو اوزامش بك سیواك برچقندی یاپدیغندن شکارینی یاقه‌لمق ایچون یان طرفنه یاتار . بوجنوارك اغزی زیاده آچیق کوزلری وحشی وحشی پارلاق وقوتلی قناذلرینی دخی اوینانه‌رق شکارینك اوزرینه صالدیرمسنی کورمکله بیله انسان قورقو ودهشتندن اولدیغی یرده بوز کی طوکوب قالیر . جنوبی امریقا ویاخود امید بورنی قیبلرنده قره‌غول بکلین کمیلرك

اطرافنده همان دائما برسوری آچ کوپك بالغی طولاشورکه بونلر کمینك اوستندن آتیلان اك از بربیه‌جکی ویاخود کمینك اطرافنده‌کی صولرده دکزه کیروب بیقانمق استین تدبیرسز کمی طائفه‌سنی یمك ایچون درت کوزله کوزلیوب بکلرلر . هر نه قدر بعضاً کوپك بالغنك یان طرفه دونمسندن وقت قازانیله‌رق دکزه قضارا دوشن ویا بیقانمق ایچون کندی استکیله کیرن طائفه‌یه دکزده بوزرکن کیدن بر ایپ آتوب ویوقاری‌یه چکوب کمینك ایچنه آلمق وبو وجهله کندیسنی قورتارمق قابلسه‌ده فقط بویاردیمك تام‌وقتنده یتشدیکی‌نادردر . بعضاًده دکزده بولنان انسانك یانده‌سلاح بولنورسه، بوجنوار حیوانك آلتنه دالوب النده‌کی قمایی قارننه صاپلایه‌رق کندیسنی قورتاره‌بیلیر. بالناکبی کوپك بالغندن‌ده یاقمق ایچون قوللانیله بیلن بریاغ چیقاریلور .

قلاغوز بالق دنیلوب کوپك بالغنك بولندیغی دکزلرده بولنان واوزونلغی اوتوز سانتیمتره اولان کوچوك بر بالق واردرکه همان دائما کوپك بالغیله برابر طولاشوب اشبو جنوارده شکارینی کوستریر وقلاغوزلق ایدر ظن اولنور .

---

(٣١) کوپك بالغی هانکی دکزلرده بولنور؟ بویی نه قدردر؟ چکه کمیکنك یاپیلیشی نصلدر؟ شکارینی یاقه‌لامق ایچون صوایچنده نه‌وضعیت الیر یعنی نصل طورور؟ نیچون یان طرفه یاتار ؟ اله کچیریلن بر کوپك بالغندن نصل اولورسه اولسون براستفاده اولنورمی ؟ قلاغوز بالغی نصل بربالقدر؟

{زواخف یعنی یرده سورنن حیوانلرله قوربغه‌لر}

{قاپلومبغه وباغه}

۳۲ — یرده سورونن حیوانلرك همان هپسنك ایکیشر
چفت یعنی دردر دانه ایاقلری وارسه‌ده‌فقط ایاقلر یان‌طرفلرنده
بولندیغندن بوجنسدن اولان حیوانلر انجق سورونه‌رك
یعنی قارنلرینی یرده سوریه‌رك یوریه‌بیلیرلر ؟ ایچلرندن
بعضلرینك ارقه ایاقلری بولنمیوب والحاصل مثلا ییلان‌کبی بر
چوقلرینکده هیچ ایاغی یوقدر برطاقملرینك ایسه یوره‌کلرینك
ایچی ممه‌لی حیوانلرککی کی درده بولونمش اولدیغی حالده
برطاقملرنده بطینلرك اراسنده اولان بولمه بولنمیوب ایکی بطین
برلشدیکندن یوره‌کلرینك‌ایچنده اوچ اویوق یعنی بولمه واردر
یرده سورونن حیوانلرك هپسی آق جکرلریله نفس آلوب
ویریرلر برچوق وقتلر یرده سورونن حیوانلردن آییرد
ایدلمیه‌رك ایکیسی برصنفدن اولمق اوزره کوستریلن قوربغه‌لر
بیودکجه شکللرینی دکشدیرمه‌لری سببندن یرده سورونن
حیوانلردن اساساً فرقلیدرلر شویله‌که قوربغه‌لر طوغدقلری
وقت آق جکرلری بولنمیوب یالکز صوده یاشامق اوزره
غلصمه یعنی بالق قولاقلری کبی آلتلری وارسه‌ده فقط یواش
یواش آق جکرلری پیدا اولوب بیودکجه غلصمه‌لریده

بوزولوب کوچوله‌رك غائب اولور وبو حالده هواایله یاشایان
حیوانلردن صاییلیرلر بونکله برابر قوربغه‌لر آراصره صویك
یوزینه چیقوب نفس المق شرطیله صو ایچنده‌ده یاشایه‌بیلیرلر
قوربغه‌لرك ایچلرندن بعضیلرینك آق جکرلری بولندیغی حالده
غلصمه‌لریده غائب اولمیوب یعنی هم آق جکرلری وهمده
غلصمه‌لری برلکده بولورکه اشته حقیقةً ذو المعیشتین یعنی
هم صو ایچنده وهمده هواده یاشایان حیوانلر بونلردر یرده
سورونن حیوانلر قوربغه‌لر کرتنکله‌لر وتومساحلرله ییلانلردن
عبارت اولمق‌اوزره درت‌طاقمه آیریلور قاپلومبه‌لرك (ش۱۰۹)

(شکل ۱۰۹)

چوغی دکز ویا طاتلی صو کنارلرنده یاشایوب ایاقلریده پك
قولای یوزه‌جك برهیئتده یاپلمشدر یومورطه‌لرینی قوم‌اوزرینه

بومورطلادیغندن بومورطه‌لرده یاورو پیدا اولوب چیقمسی
قومه اوران کونشك صیجاقلغیله‌در قاپلومبغه‌نك وجودی
کنارلری بربرینه یاپشق وعادتا برقوطو کبی ایکی قابوق ایچنده
اولوب یالکز باش وقویروغیله درت ایاغنی چکمك ایچون
دلیکلر واردر وهرنه زمان قاپلومبغه طوتولمق استنیلورسه
بواعضالرینی یعنی باش وقویروغیله درت ایاغنی ایچری‌یه
چکرکه بوحالده ایچندن قاپلومبغی‌یی چیقارمق ایچون اشبو
قوطی قیرمه‌دن بشقه چاره یوقدر (باغه) قاپلومبغه‌نك
صرتنده‌کی قابوقدن یاپیلور شویله‌که بوقابوغك اك اوستنده‌کی
پارچه‌سی چیقاریلوب آلته‌رق قاینار صوایچنده یوموشادیلور
واولوقت نه یاپیله‌جقسه اکا کوره یا اکیلوب بوکیلور ویاخود
بالعکس صیقشدیریله‌رق یاصیلتیلیر باغه ایصیتلدیغی حالده یومو
شایوب وکندی اوزرینه اکیله‌رله یاپیشه‌بیلیر وکوچوك چکمجه
یلپازه انفیه قوطوسی شکر تبسیسی وطراق کبی سفاهته دائر
هر درلو اشیا یاپیلیر باغه‌نك قیرنتیلرندن دخی استفاده اولنور
شویله‌که بوقیرنتیلر اریدیلوب لوحه حالنه قونیلیر وصکره بو
لوحه‌لر عادی باغه‌کبی ایشلنه‌رك هر شی یاپیلیر هر جنس
قاپلومبغه‌نك صرتنده‌کی قبوق باغه یاپمغه الویریشلی اولمیوب
اك ایو باغه افریقانك دکز کنارلرنده بولنان وهند قاپلومبغه‌سی
دینلن برجنس قاپلومبغه‌نك صرتنده‌کی قبوقدن یاپیلیر قاپلومبغه‌نك

برقاچ درلوسنك وخصوصیله اصلی امریقادن چیقمه اولان نوعنك اتندن دخی کرك اوروپالیلر وکرك امریقالیلر کندیلرنجه پك اعلا وعندلرنده پك مقبول چوربا پیشیریرلر بوجنس قاپلومبغه دکزده زبقنله اورارق ودکز کنارنده آب آکسز باصدیریلوب یاقه‌لندیغی وقت صرتی اوستنه چوریله‌رك طوتیلور قابلومبغه یاشادقلری یرلره کوره قاره قابلومبغه‌لری باطاقلق قابلومبغه‌لری نهر قابلومبغه‌لری ودکز قابلومبغه‌لری اسمیله درت صنفه آیریلورلر .

{ تمساح }

٣٣ — تمساحك (ش ١١٠) طیشاردن یاپیلیشی هر نه قدر کرتنکله‌یی اکدیریرسه‌ده بعض یرلری خصوصیله وریدی اجوفلر (سیاه قان وجودك هرطرفندن طوپلاندقدنصکره

---

(٣٢) یرده سورونن حیوانلرك ایاقلری وارمیدر؟ ایاقلری اولمیانلر هانکیلریدر ؟ یرده سورونن حیوانلرك یورکلرینك یاپیلیشی نصلدر ؟ یرده سورونن حیوانلر نصل وهانکی آلتلریله نفس الوب ویریرلر ؟ قوربغه‌لرك نفس الوب ویرمه‌لرینه مخصوص اولان التلرینك دکشمه‌سی نصل اولور؟ قاپلومبغه‌لر نره‌لرده یاشارلر؟ یاپیلشلرنده خصوصی اوله‌رق نه واردر؟ باغه دینلن شی نه‌در؟ باغه‌دن نه یاپیلیر؟ باغه نصل ایشلنور؟ کندیسندن مخصوصاً باغه چیقاریلان قاپلومبغه هانکی نوعدندر؟ قاپلومبغه یغیله بیلیرمی؟ یغیلن قاپلومبغه نصل اولنوب طوتولور ؟

ورید اجوف دینلن ایکی دانه بیوك سیاه قان طمارلریله یوره‌که کیرر) له شریان ابهر (قرمزی‌قان یورکدن‌شریان ابهر دینلن بیوك قیرمزی قان طماریله چیقوب وجوده‌طاغیلیر) اراسنده‌بولنان بریولدن‌طولایی کرتنکله‌دن فرقلی اولوب‌بویول سببیله حیوانك باش طرفیله اوك ایاقلرینه سیاه وقیرمزی قان قاریشیق اولەرق کلوب طاغیلیر بوندن‌ماعدا برده سورونن حیوانلرك چوغنده یوره‌کلر ینك‌صاغ وصول بطینلری بربرلریله براشدکاری ایکی بطین یرینه یالکز بر بوشلق یعنی بربطین بولندیغی بیله واردر تمساحك برقاج درلوسی اولوب امریقاده بولنان تمساحه (قایمان) هندستانك غانج نهرنده بولنانه (غاویال) ومصرده نیل مبارکده بولنان تمساحه‌ده (آلیغاتور) دینلوب بوی‌ده بعض دفعه سکز متره قدر واردر غایت‌بیوك اولان اغزیله اغزینی قاپادیغی حالده ینه میدانده قالان کسکین دیشلری وقانلی اولوب بربرینه پك یقین اولان کوزلریله بو حیوانك انسانه قورقو ودهشت ویرن وحشی بر کورونیشی واردر

(شکل ١١٠)

قاره‌ده کوج حال ایله انجق سورونه‌رك یوریه‌بیلوب وبیك مشقتله‌ده دونه‌رك یولنی دکشدیره بیلدیکی حالده صوده

بالعکس بك چابوق وقولای یوزر نهر قییلرینه کلمسی یا یومورطلامق ویاخود سازلرك آراسنه صاقلانه رق صو ایچمکه کلن انسان ویا حیوانلری کوزلمك ایچوندر ، تمساح هر یومورطلایشده یوز دانه قدر یومورطه یومورطلادیغندن اکر کرك یومورطه لرینی یین ویاخود یومورطه دن هنوز چیقوبده صکره دن قورشون بیله ایشله مین سرت قبوق اوزرنده دها پیدا اوله رق یاورولرینی یین بر طاقم دشمنلر عارض اولمسه بو قورقونج حیوانك نسلی دهشتلی بر صورتده چوغالیردی افریقانك سیاه عربلری تمساحك یومورطه لرینی وحتی اتنی بیله یرلرسه ده بونك تحمل اولنمز درجه ده مسکی اکدیر بر کسکین بر قوقوسی اولوب وحتی بو حیوانلرك یقین بر یرده بولنملری اشبو قوقودن اکلاشیلیر .

{ ییلان قاره ییلان بوآ }

٣٤ — ییلانلر ایکی طاقم اولوب بر طاقملری زهرسز ییلانلردرکه بونلر انجق چکه کیکلریله اتلرینك قوتلی اولملری سببندن قورقولی درلو دیکر بر طاقملری دخی زهرلی ییلانلردر

(٣٣) تمساح یرده سورونن حیوانلرك اك زیاده هانکیسنی اکدیر؟ بویی نه قدردر؟ اك قولای اولان حرکتی نصل ونره ده در ؟ تمساحك دیشیسی هر یومورطلایشده قاچ یومورطه یومورطلار ؟ تمساحلرك بك زیاده چوغالمه یشلرینك سببلری نه در ؟

که بونلر دیشلریله ایصیروب پیدا ایتدکلری یاره‌یه زهردن
اك تأثیرلی وهمان دائما اولدیریجی بر زهرآقیدیرلر قاره
ییلانله بوآ زهرسز ییلانلرك طاقمندن اولوب انلرك وچنغراقلی
ییلانله آسپیك دینلن بر نوع انكرك ییلانی زهرلی ییلانلر
طاقمندندر قاره ییلان پك ضررسز وتهلکه‌سز بر ییلان اولدیغی
حالده چفتجیلر بیهوده یره انی چوق اولدیریرلر حالبوکه بو
حیوان فاره تارلا فاره‌سی وکوستبك کبی برچوق ضررلی
حیوانلری تلف ایدوب محو ایدرك طوغریسی حقیقةً
چفتجیلره چوق ایش کوروب یاردم ایدر بوآ ییلانلرك اك
بیوکی اولوب بویی اون‌بش متره قدر وقالنلغی دخی بعضاً اك
قوتلی بر آدمك اویلغنك قالنلغی قدردر شکارینی چکنه‌یه‌رك
یه‌یوب و اکثریاده اشبو شکاری هرنه قدر کندیسندن پك
چوق بیوك ایسه‌ده بونك تکمیلنی بردن یوتار شویله‌که شکارینك
اوستنه صالدیروب یاقه‌لدقدنصکره بوکلوملری اراسندن چیقوب
بوغار وقوتلی بوکلوملریله‌ده خمور کبی یوغوردقدنصکره
اوزرینی مردار قوقولی صالیاسیله ایصلادیر بوحالده شکار
طور طوب وطانمز برکولچه حالنه کلدیکندن بوآ بوکلوملرینی
چوزر وچکه کمیکلرینك اوینامه‌سی سایه‌سنده پك زیاده
آچیلوب بیوبه بیلن غایت بیوك اغزینی اچوب شکاری لقمه
لقمه پارچه‌لامقسزین یواش یواش یوتارکه بویله‌جه کچی قویون
چیلان وحتی کنج بوغالوی بیله یدیکی واردر بوآ بیوکجه
برشکار یوتدیغی وقت الندن برشی کلمه‌مدیکندن کندیسندن

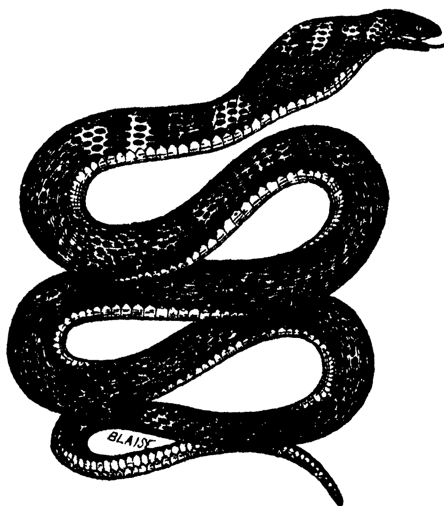
قوقلماز چونكه يوتديغى شكار ايله اغزينى طولديروب بوغازندنده اغز اغز كچديكندن چكه‌لرى كريلى قالوب بو جهتله اغزيله هيچ بر شى ياپامديغى كى كيچ واوزون اولان هضمى اثناسنده‌دخى بسبتون اويوشوق قالديغندن‌بوحالى دخى كنديسنى آوجينك الينه ومرحمتنه براقير بوآنك بو هضم اويوشقلغى مدتى پك زياده دكيشوب بعضكره ايكى ويا اوچ هفته بعض دفعه‌ده برقاچ آيدن عبارتدر .

{ انكرك چنغراقلى ييلان }

٣٥ – انكرك ييلانى (ش ١١١) قاره ييلاندن دها كوچوك اولوب باشى ياصى واوچ كوشه‌لى اوله‌رق چقنديلى قارنى سياه ودريسنك اوستنده‌ده باقلاوه بچمنده لكه‌لر اولمغله برابر قويروغيده قيصه‌جه‌اولديغندن قاره ييلاندن آييرد ايدلمسى قولايدر اوست چكه‌سنده ايكى دانه اوزون ديش واردركه اويناق اولدقلرندن استديكى‌وقتده بونلرى ياتيرير ويا طوغرلتور ايچلرنده اولوق كى اويولمش بريول اولوب بو يولك برطرفى ديشك اوجنه و اوبر طرفيده ايچنده غايت تأثيرلى بر زهر

(٣٤) ييلانلر صنفى نصل تقسيم اولنور؟ زهرسز ييلانلر هانكيلريدر؟ زهرلى ييلانلر هانكيلريدر؟ قاره‌ييلان ضررلى برحيوانميدر؟ بوا شكارينى نصل يير ؟ بيوك حيوانلريده ييه‌بيليرمى ؟ شكارينى يوتدقدنصكره كنديسى نه حاله كلير ؟ بو حال نه قدر زمان سوره‌بيلير ؟

بولنان دريدن بركيسه‌يه آچيليرانكرك بيلانلرى صيجاق ومعتدل مملكتلرده بولنوب شمال طرفلرى كبى صوغوق يرلرده اصلا بولنمزلر واك زياده قوراق يرلرقيا اوزرلرى قومسالر واكيلمه‌مش فونده‌لق وچاليلقلر واورمان كنارلرنده بولنور تموز وآغستوس آيلرى كبى غايت صيجاق اولان آيلرده زهرلرى غايت تأثيرلى

(شكل ١١١)

اولديغندن انجق اوقلرى زياده قورقوليدرلر قيش اثناسنده قيا آرالقلريله ياريقلرى وطوپراق ايچنده‌كى دليكلره صاقلانوب ياز كلنجه‌يه قدر اويوشوق برحالده قاليرلروهوالر صيجاقلشديغى كبى بولندقلرى يرلردن چيقوب وكونشك قارشوسنده سريلوب

یاتەرق شکار ایدینوب یدکلری کوچوك حیوانلری کوزلیەرك
بکلرلر انکرك ییلانی انساندن قورقوب قاچارسەدە فقط
قیزدیریلیر ویاخود ایاقله اوزرینه باصیلوب چکنندیکی حالده
یردن یره طوغریلەرق انسانی ایصیرر وچالیلرك اراسنه
قاچوب کیدر بویله بر انکرك ییلانی انسانی ایصیردیغی وقت
زهر یوقاری طرفلره طوغری یاییلمامق ایچون ایصیردیغی باجاغی
یارەنك اوست طرفندن صیقیجه صاروب باغلادقدنصکره بر
چاقی ایله یارەیی بیوتملی واغزینك ایچنده یارەسی بولنمیان بر
ادمه اشبو یارەیی امدیرتوب توکورتەرك (چونکه بو حالده
یارەیی امن ادم ایچون هیچ بر تهلکه یوقدر) صکرەده یارەنك
اوستنه (حامض فنیك) دوکلی ونهایت یارەنك اوزرینه
حامض فنیکلی صودە ایصلادلمش باصقی بزلری قویملیدر اکر
انکرك ییلانی انسانی پك صیجاقلردە ایصیرمش ایسه بوحالده
زهرپك زیاده تأثیرلی اولەجغندن یارەیی همەحال اتشده قیزارمش
دمیرله داغلاملیدر؟ بوطرفلردەکی انکرك ییلانلرینك زهری
کرك انسانلری وکرك حیوانلری نادر اولەرق اولدیروب
همان دائما زهرك تأثیری ایلولمەدن اوکی النور . امریقاده
بولنان چنغراقلی ییلانك قویروغنك اوجنده بوینوز طبیعتنده
برصره خلقه واردرکه هرسنه ییلان دری دکشدیردکجه بو
خلقەلر زیادەلشیر بوحلقەلرك بربرلوینه سورتونمسیله جیر
جیر ویا قوجه قاری زیرلدیسی دنیلن اویونجاغك سسی کبی

برسس چیقوب بوسس هرنه قدر ییلانك یاقلاشدیغنی بیلدیرر ایسه‌ده فقط صوغوق وخصوصیله یاغمورلی هوالرده حلقه‌لرك سسی چیقمدیغی کبی دها پك بیوك اولمیان چنغراقلی ییلانلرك قویروقلرنده‌ده دائما حلقه بولنمدیغندن بو ییلانه مخصوص اولان و ییلانك کندیسندن چیقان مردار برقوقو اشبو ییلانك یقین بر یرده اولدیغنه دها ایو وصاغلام براشارتدر چنغراقلی ییلان قیزدیرلمزسه انسانه پك نادر اوله‌رق هجوم ایدوب وغایت قورقولی اولان ایصیرمه‌سنه قارشو صوقدیغی باجاق ویا قولی درحال کسمه‌دن بشقه‌ده تأثیرلی بر چاره یوقسه‌ده فقط هر وقت بوده فائده ایتمیه‌رك ییلانك صوقوب زهرلدیکی ادمی قورتاره‌مز .

---

(۳۵) انکرك ییلاننك اوصافی نه‌در ؟ زهری نره‌سنده‌در؟ انکرك ییلانلری نره‌لرده بولنورلر؟ الك زیاده نصل یرلرده تصادف اولنورلر؟ زهرلری نه‌وقتلر الك زیاده تأثیرلیدر؟ قیشین نه اولورلر ؟ انسانی بر انکرك ییلانی صوقدیغی وقت نه یاپملیدر ؟ بونك زهرینه قارشو الك تأثیرلی علاج نه‌در؟ چنغراقلی ییلان نره‌ده بولنور؟ بوکا نه‌دن چنغراقلی ییلان دیرلر ؟ چنغراقلی ییلانك یقین بر یرده بولندیغی یالکز قویروغنده‌کی حلقه‌لردن چیقان سسدنمی اکلاشیلور ؟ چنغراقلی ییلانك صوقوب زهرله‌مسنه قارشو برچاره وارمیدر ؟

{ هوام یعنی كوچوك بوجكلر ایپك بوجكی }

۳٦ — ایپك بوجكی (ش ۱۱۲) (بومبیكس) دنیلن بر نوع كلبكك قوردی اولوب اصلی شرق وخصوصیله چیندن چیقمه وسنجاب رنكده اولان یومورطه ویاخود تخملریده همان برطوپلو ایكنه باشی بیوكلكنده‌در بو تخملر صوغوقده اویاتمدقلرندن اكر اوجاق اتشنك ویاخود كونشك صیجاقلغنه كوسترلمزلرسه صوغوق مملكتلرده پك چوق زمان صاقلانیله‌بیلیرلر صیجاق مملكتلرده ایپك بوجكلری كلبك حالنه كیرنجه‌یه قدر آچیقده بولنوب تخملرك اویاندیغی اغاجلرله اوستنده راحتجه یاشارلر فقط اولجه ایپك بوجكی یتشدیرمسنی بیلیوب بو صنعتی صكره‌دن اوكرندكلری صوغوق مملكتلرده ایسه ایپك بوجكلری بوجكلك دنیلان لیمونلق بر نوع قپالی وصیجاق بنالرده یتشدیریلیر ایپك بوجكی تخمدن یكی چیقدیغی وقت باشی سیاه ووجودی سنجابی كوچوك بر قورد اولوب زیاده حرصله یدیكی بیاض دوت اغاجنك یاپراقلریله بسلنور وتخمیناً برچوق آیده بویومه‌سی تمام اولوركه بوحالده یومورطه‌دن چیقدیغی وقت اولان جرمندن همان بوز اللی ویاخود ایكیوز دفعه دهابویوكسه‌دده انجق حیوانك برنوع اویوشوقلق حالنه كلدیكی بعض زمانلر اثناسنده اشبو بویومه‌سی كری‌یه

قالیر ایپك قوردینك بوبومه‌سی تمام اولدقده بر دال اوستنه

(شکل ١١٢)

یاخود کاغددن کولاه ایچنه ویاخود بردمت بودانمش اینجه

داللرك اوزرینه کیدوب برلشیر واورادہ وجوددن پیدا
اولوب چیقان ایپکله کندیسی ایچنده بولندیغی حالده حیوان
کندی اوزرینه یومورطه بچمنده برقابوق اوررکه براززمان
صکره بسبتون بوقابوغك ایچنده قپانوب قالیر قوزه دنیلن بو
قابوق تمام اولدیغی وقت ایپك قوردی برنجی دفعه اوله‌رق
شکلنی دکشدیروب ایاقلریله قنادلری وجودینك آلتنه قیوریلمش
اسمر وایری برسینك شکلنه کیرر ویکیدن بردفعه دها بسبتون
اویوشورقالیرکه بونك بوحالنه اویوشوق قورت دیرلر حیوان
یدی سکز کون بوحالده قالدقدنصکره ایکنجی دفعه اوله‌رق
بردها شکلنی دکشدیریر وقوزه‌یی دله‌رك میدانه کیجه کلبکلرینه
بکزه‌ین بیاض وایری برکلبك هیئتنده چیقارکه وجودك
قنادلرینه نسبتاً پك چوق بیوك اولدیغندن اوچامیوب انجق
قوزه‌دن چیقدیغی یرك اطرافنده یواش یواش سوروننه‌رك
یورور ایشته حیوانك دیشیسی بواثناده یومورطلامغه باشلایوب
ویومورطلادقدنصکره کرك ارکك وکرك دیشیسی یه‌جك
آرامقسزین پك چابوق اولورلر ایپك قوزه‌لرك اوستنده‌کی
ایپکلری یوماق یاپه‌رق چیقاریلوب بر کیلوغرام ایپك بوجکی
تخمندن بیك اوچیوز اللی غرام قوزه ویاخود یوز اوتوز
اوچ غرام ایپك چیقارسه اوایپك محصولی ایو اعتبار اولنور.

---

(۳٦) ایپك بوجکی هانکی مملکتدن چیقمه‌در؟ ایپك بوجکی حقیقة
برقوردمیدر؟ ایپك بوجکی کلبکی یومورطه‌لرینك بیوکلکی نه قدردر ؟

{ آری بال وبال مومی }

۳۷ — بال آریسی (ش ۱۱۳) نك یاپدیغی بال وجوده یارار ولطیف بر ییه‌جك اولوب چیقاریلان بالمومندن دخی جامع موملری کبی بیوك مومارله عادی کوچك مومار یاپلدیغندن بوحیوان پك اسکی زماندن بری انسانك ایشنه یارار باشنده خورطوم کبی برالت واردرکه بونکله چیچکلرك صولرینی چکوب امر وبو امدیکی صوده آری‌یه مخصوص اولان بر حال ایله وجودنده دکیشه‌رك کرك بال وکرك بالمومی اولوب وجودندن بوحالده چیقار وبالمومیله کوچك پتکلر یاپوب چیقاردیغی بالی بونلرك ایچنه قویار آرینك قارننده کیزلی بر ایکنه واردرکه صوقدیغی یره بو ایکنه ایله اولدقجه تأثیرلی بر زهر آقیدیرسه‌ده بوزهر اولدیره‌جك درجه‌ده تأثیرلی اولمیوب

بویومورطه‌لر نصل صاقلانیلیر؟ معتدل مملکتلرده بویومورطه‌لر یعنی ایپك بوجکنك تخملری نصل اویاندیریلیر؟ ایپك بوجکنك یتشدیرلدیکی بنالره نه دیرلر؟ ایپك بوجکی نه ایله بسلنیر؟ ایپك بوجکی نه قدروقتده بویور؟ بیوکلکی نه‌قدر اوله‌بیلیر؟ بیودکدنصکره نه اولور؟ قوزه‌نه‌در؟ قوزه‌نك ایچنده‌که ایپك قوردی نه اولور؟ ایپك قوردینك بو یکی‌حالی نه قدر سورر؟ اویوشوق قورد بوندنصکره‌نه اولور؟ کلبك نه اولور؟ قوزه‌لری نه‌یاپارلر؟ برکیلو غرام ایپك بوجکی تخمندن نه قدر قوزه ونه قدر ایپك چیقاریلورسه ایودر؟

فقط برایچ صقندیسی و برمکله برابر صوقدیغی یر زیاده شیشوب وزیاده سیزلار بر آری صوقوبده ایکنه سیده صوقدیغی یرده قالیرسه الك اولجه ایکنه‌یی چیقارمغه ویاخود هیچ اولمزسه ایکنه‌نك طیشاریده قالان اوجنی کوچوك برمقاصله کسمکه غیرت ایتملیدر . چونکه ایکنه‌نك طیشاریده قالان اوجنده

(شکل ۱۱۳)

ایچنده زهر بولنان دریدن کوچك برکیسه‌جك بولندیغندن صوقیلان یره دها زیاده زهر آقه بیلوب بوندنصکره یعنی ایکنه‌یی چیقاروب ویا کسدکدنصکره صوقیلان برسرکه‌لی ویا ایچنده عادی طوز اریدلمش صو ایله ییقاندیغی کبی ایچنه نشادر روحی قاتلمش صو ویاخود زیتون وبادم یاغلری کبی یاغلرله‌ده ییقانه بیلور آریلر کرك سربست ویبانی ویاخود مخصوصی قووانلرده بسله‌نلسون دائما سوری ایله یشایوب وآریلرك بویله بریره

طوپلانمه‌لرینه‌ده آری کومه‌لری دیرلر بر قوان استر طبیعی واستر سه مخصوصی یاپلمش اولسون ایچنده ارکك دیشی ویرده ایشچی آریلردن عبارت اولمق اوزره اوچ درلو آری واردرکه بال یاپمق ایچون چیچك طوپلامق اوزره قوواتلردن طیشاری چیقوب اوچانلر بو ایشچی آریلر اولدیغی کبی قوواتلرك ایچنده تکمیل ایشلری کورنلرده بونلردر ارکك آریلر اوبر آریلردن دها آزلق ودها ایری اولوب ایکنه‌لری‌ده یوقدر وقوواتلرده دخی چوق طورمیوب بر ویا ایکی آی صکره ایشچی آریلر بونلرك هپسنی اولدیره‌رك لشلرینی طیشاری‌یه آتارلر .

آری کومه‌لرنده بر دانه‌دن زیاده‌ده دیشی آری بولنمیوب اکر برقاچ دانه بولنورسه بونلر بربرلریله غوغا ایدرك ایچلرندن صاغ قالانی کومه‌نك بکی اولور ویاخود ایکی دانه بولندیغی حالده کومه ایکی‌یه آیریلور هر بر دیشی آری کندیسنه اویان آریلرله برطرفه چکیلوب کیدر ایشچی آریلرك بالمومی ایله یاپدقلری التی کوشه‌لی اویوقلره دیشی آری یومورطلایوب یومورطه‌لرندنده هر سنه بیکلرجه یاورو چیقار وبویاورو یویوبده آری اولونجه‌یه قدر بیه‌جکلرینی ایشچی اریلر بولوب کتیریرلر قوواتك ایشلری غایت ترتیبله کوریلوب اریلردن بعضیلری طیشارده چیچکلرك صولرینی امه‌که کیده‌رك برطاقلری‌ده کومجلرك اویوقلرینی بر صره‌ده یاپه‌رق ودیکر بر طاقلری‌ده چیچکلردن طوپلانیلان صولری اشبو اویوقلره طاغیده‌رق قوواتك ایشلرینی ارالرنده پایلاشمشلردر برقوواندن

ایچی بال طولو بر کومج آلنمق ایستنیلدیکی وقت آریلرك صوقامق ایچون انسانك اللریله یوزینی محافظه ایدن قالین قوماشدن یاپلمش بر اثواب کییلوب بونکله برابر بو اثواب کورمکه و حرکت ایتمکه زیاده مانع اولمامليدر فقط دها ایوسی بر دکنکك اوجنه یانمش بر بز پارچه‌سی طاقوب قووانك اغزینه طوته‌رق بونك دومانیله قووانك ایچنی توتسولەملیدرکه بو حالده آریلر دوماندن قاچوب وبکی اورته‌لرینه اله‌رق قووانك تپه‌سنه طوپلانیرلر وقووانك ایچنه کیرن دومانك تأثیریله‌ده سرسملدکلرندن اوچه‌میوب طوردقلری یرده یالکز قنادلرینی اویناتیرلر که اولوقت بونلرك صوقماسندن قورققسزین قووان قالدیریلوب ایچنده‌کی کومجلر آلنه‌بیلور .

آری کومه‌لری بولته‌رك برقاچ قووانه طاغیله‌بیلوب بونك ایچون‌ده اك زیاده قوللانیلان اصول دخی شو سویلیه‌جکمز اصولدر شویله‌که آریلرك چیچکلرك صولرینی طوپلامغه کیدنلری قوواندن چیقدقدن صکره قووانك ایچنده قالانلری توتسو ایله سرسملتیلوب وقووان براز اوزاغه کوتوریله‌رك التی اوستنه کتیریلور بو حالده قووانك اغزی یوقاری چورلدیکندن بونك اوزرینه بشقه قووان قپادیلوب آرالریده ایجه طیقانور او لوقت اشاغیده‌کی قووانه بواش یواش اورولورسه ایچنده‌کی آریلر چیقوب وبکلریده برابر اولدیغی حالده کیدوب یوقاریده‌کی قووانك تپه‌سنه طوپلانورلر واشاغیده‌کی قوواندە کوتوریلوب اسکی یرینه قونیلورکه اولجه چیچکلرك صولرینی طوپلامق

ایچون بونك ایچندن چیقان اریلر اسکیسی کبی کلوب ینه بو
قووانه طوپلانیرلر او برقووانه ایریلان اریلره گلنجه ایسه بونلر
کومجلرنی تکرار یاپمق ویکی قووانی کندیلرینه مناسب برحاله
کتیرمك ایچون درحال ایشه قویولورلر اگر بویله یاپلمیوبده
اریلر پك زیاده چوغالنجه یه قدر قووان کندی حالنه براقلدیغی
حالده آری کومه‌سی کندیلکندن ایکی بلوکه ایریله‌رق بر
بلوکی هرنه قدر قوواندہ قالیرسه‌ده اوبر بلوکی قاچه‌رق پك
اوزاق ویاناشیله‌مین یرلره قدر گیتملرینك احتمالی واردر بر
آری کومه‌سی ایو برحالده بولنمق ایچون کومه‌ده یکرمی ویا
یکرمی بشبیکدن زیاده آری بولندیرمیوب بونلرك یاپدقلری
بالده کونده تخمیناً بشیوزغرام قدردر کومجلرده‌کی بالی چیقارمق
ایچون کومجلرك اوبوقلرینك اغزلرنده‌کی قپاق کبی بالمومی بر
بچاقله اویوب ایچلرنده‌کی بالی سوزه‌رك اقیدرلرکه بو وجهله
چیقان بال خالص بالدر صکره کومجلر پارچه‌لنوب وینه
سوزه‌رك اقیدیله‌رق ایکنجی دفعه اوله‌رق بربال دها چیقا-
ریلورکه بو بال اولکندن دهاقویو وفقط او قدر لذتلی دکلدر
حاصلی کومجك قالان پارچه‌لری ازیله‌رك اشاغی جنسدن بر
بال چیقاریلوب شروب وشکرلی چورکلرله مسهل علاجلر
یاپیلور کری‌یه قالان بالمومی‌ایسه اریدیلوب ایچنده‌کی پیسلکلری
تمیزلمك ایچون بربزدن سوزولور وصکره قالبلره دوکیلورکه
بووجهله حاصل اولان خام بالمومی اولوب کندیسندنده صیر

وروغن و جلالی بویالو یاپلدیغی کبی دوشه‌مه تخته‌لری دخی جلالنور خام بالمومنك صاری رنکنی کیدرمك ایچون بر ما کنه ایله شریت کبی اینجه وکوچوك پارچه‌لره بولنه‌رك اچیق بریرده کونشك آلتنه قونیلورسه‌ده بو اصول ایله‌بالمومی ایوجه بیاضلاتمق ایچون برقاچ هفته لازمدر فقط فرانسه‌لی کیمیاکر (برتوله) نك کوستردیکی تدبیرلوله کنویر وخام قوماشلرك بیاضلادلمسی ایچونده قوللانیلان (قلور) غازی قوللانیلورسه بالمومی بر قاچ دقیقه مکمل اوله‌رق بیاضلانوب وبویله بیاضلانمش بالمومی دخی قالبلره دوکیله‌رك کندیلرندن جامع موملری کبی بیوك موملره عادی کوچك موملر یاپیلیر وفقط بونلر پك چابوق یانوب توکندکلرندن محذورلیدرلر .

---

(٣٧) بال آریسنك انسانه نه فائده‌سی اولور؟ بوآری نه یبه‌رك بسلنور؟ بال آریسنك ایکنه‌سی نره‌سنده‌در ؟ بونك صوقمه‌سندن حاصل اولان التهاب نصل ایو اولور؟ برآری کومه‌سی نه‌در ؟ بر قوواننك ایچنده قاچ درلو آری واردر ؟ ارکك آریلر نه اولورلر ؟ ایشجی آریلر نه ایش کورورلر؟ برقوانده دیشی اری قاچ دانه‌در؟ بر قوانده دیشی اری برقاچ دانه اولورسه نه اولور ؟ قوواندەکی بال کومجلری نصل النیر؟ پك چوق زیاده‌لشن براری کومه‌سنی ایکی‌یه ایيرمق‌ایچون نه اصول قوللانیلور؟ بویله الك زیاده اری بولنان برقواندن کونده نه قدر بال النه‌بیلیر ؟ کومجلرده‌کی بال نصل چیقاریلور؟ بال مومندن نه یاپیلیر ؟ بال مومی نصل بیاضلاتیلیر خام بالمومندن نه یاپیلیر؟ بیاض بالمومندن نه تاپیلیر ؟

{ قوندوز بوجکی قیرمز بوجکی لعل }

— ٣٩ قوندوز بوجکی فرانسه‌نك جنوب طرفلرنده پك چوق بولندیغی کبی بعضاً مرکزده‌کی ایالتلرنده دخی کوریلوب دیش بوداق ساقز ولیلاق اغاجلرینی سوریلرله قاپلامشلردر بوحیوان اسپانیا ایله ایتالیاده پك چوق یتشدیریلوب اجزاجیلرجه مقبول اولان قوندوزبوجکی دخی بوجنسدن اولانلردر زارکبی اینجه اولان ایچ قنادلرینك اوستنده‌کی بوینوز کبی قاتی قنادلرینك رنکی پارلاق ومنویشلیدر بوبوجکلرك پك کسکین وککرمسی برقوقوسی اولدیغندن اکر براغاج اوزرینه طوپلانمشلرسه قوقولری پك اوزاق یرلردن دویولور بوقوقوسیکیرلری پك قولای اویناپان ادملره شدتلی بر نوبتله بشقه بر طاقم اغرحاللر کتیردیکندن بویله اولان ادملر ایچون بعضاً تهلکه‌لی اوله‌بیلیروبوحاللرده خصوصیله اوزرنده قوندوز بوجکلرینك طوپلاندیغی اغاجلرك دیبنده اویوپان ادملرده کورلمشدر قوروودوکولمش قوندوز بوجکیسیکیرلوری پك زیاده اویناتان بعض علاجلرك ایچنه پك آز اوله‌رق قاریشدیریلور سیکیرلره تأثیر ایدن ماده حیوانك برآلتنده بولنمیوب وجودینك هر طرفنده واردر وحیوان اولدکدن صکره غائب اولمز دری‌یی قبارتوب وجراحته بندیرمك اوزره دریده لازمکلان کیجشمه‌یی پیدا

ایتمك ایچون دری‌یی قبارتیجی یاقیلرك اوزرینه دوكولمش قوندوز بوجكی توزی اكیلور قیرمز بوجكی هركسك خانم بوجكی دیدیكی بوجكك جنسندن اولوب واك زیاده مكسیقاده بوحیوانك بسلنمسی ایچون مخصوصاً اكیلن و (نوبال) دنیلن بر اوتك اوستنده بولنور بیوكلكی مرجك دانه‌سی قدر اولوب رنكیده بك قوبی اسمردر .

نوباللر صره ایله دیكیلور ویتشدیریلوب باقمه‌لریده بك ساده وقولای اولوب فنا اوتلری سوكوب چیقارمق ایچون یالكز برچاپالامقدن عبارتدر تشرین اول آینده نوباللرك یاپراغی اوزرینه لیفدن یاپلمش بردرلو یووا قونیلوب بویوانك ایچنده برقاچ دانه دیشی قیرمز بوجكی براقیلیر بودیشیلرك یومورطالا دقلری‌یومورطه‌لر بك‌چابوق یاطلایوب ایچلرندن برطاقم كوچك قوردلر چیقاركه بونلرك هربری صكره‌دن مكمل قیرمز بوجكی اولور وهر بر دیشی بك چوق یومورطه یومورطلادیغندن بك‌آز وقتده نوباللرك یاپراقلرینی بیكلرله قیرمز بوجكی قاپلار قیرمز بوجكی موسمنده بعضاً اوچ دفعه‌یه قدر طوپلانه بیلور قیرمز بوجكلرینی‌طوپلامق ایچون‌قالین‌اولان نوبال یاپراقلرینی اغزی كور برچقله قازیمق یتشوب بووجهله یره دوكیلن قیرمز بوجكلری اولدیریله‌رك صكره‌ده برفرونده قوریدیلور بویله قورودلمش قیرمز بوجكلری سرتلشوب سیاهمتراق بر طاقم كوچك دانه‌لر حالنه كلدكلرندن كندیلرنده حیوانك اولكی شكلی قالمیوب بونلرك اولجه قیرمز بوجكی اولدیغی

اکلاشیله‌مز لعل دنیلن کوزل رنك قورودلمش قیرمز بوجکندن یاپلدیغی کبی بویاجیلقده قوللانیلن آل قیرمزی بویاایله ارغوانی بویا دخی بوندن یاپیلور قیرمز بوجکی اوروپایه میلادك اون التنجی عصرینك ایلك سنه‌لرنده کتیریلوب شمدیکی حالده بونك یتشدیرلمسنه جزایرده‌کی فرانسز مهاجرلریده موفقیتله قویولمغه باشلامشلردر .

{ قرنجه‌لر }

۳۹ -- قارنجه‌لرده اریلر کبی اوچ طاقم اولوب بر طاقملری ارکك و بر طاقملریده دیشیدرکه بونلر قارنجه‌لرك اوره‌یوب نسللرینك کسلمامسنه خدمت ایدرلر دیکر اوچنجی بر طاقملری ایسه ایشجی قارنجه‌لردرکه بونلر قارنجه یواسنك یاپلمسنه لازمکلان شیلری طوپلایوب یوایی یاپـق و کرك یاورو کرك بیوك قارنجه‌لرك بسلنمه‌لرینه لازم اولان ییه‌جکلرینی طوپلایوب بریکدیرمك کبی قارنجه سورویسنك هر بر خدمتنی کورورلر

(۳۸) قوندوز بوجکی هانکی اغاج اوزرنده بولنور ؟ بر یرده قوندوز بوجکنك بولندیغی نصل اکلاشیلیر؟ بونلرك قوقوسنك وجوده بر ضرری وارمیدر ؟ نه فائده‌لری واردر ؟ قیرمز بوجکی نه در ؟ هانکی مملکتده بولنور؟ هانکی اوتك اوسننده بولنور؟ قیرمز بوجکلری نصل یتشدیریلیر؟ کندیلرندن‌نه یاپیلیر؟ قیرمز بوجکی یالکز مکسیقاده‌می یتشدیریلیر ؟

بوایشجی قارنجه‌لر هیچ طورمیوب برصره‌سی بوادن چیقسان برصره‌سیده یووایه دونن قارنجه‌دن عبارت یان‌یانه ایکی صره اولمق ویه‌جکلرینی تدارك ایتمك اوزره بربرلوینك آردی صره دائما کیدوب کلیرلر برطاقملری بعضا کندیلرندن دها بیوك اولان دانه‌لری بیك زحمتله یوارلایوب برطاقملریده برقاچ دانه‌سی بربره طوپلانه‌رق بر صمان پارچه‌سی و یاخود براوت ویااغاج فیلیزینی عربه سورکلر کبی سوروکلرلر بواثناده یواده قالانلر ایسه برآلتنده یوللر آچوب بو یوللره دستك قویمغه ویاورو قارنجه‌لره لازم اولان ییه‌جکلری ییغمق‌ایچون بر طاقم انبارلر یاپمغه دوام ایدرلر قارنجه‌لر الك زیاده طاتلی شیلر سیوب بوسببدن بال‌شکر ورچل‌کبی طاتلی شیلرصاقلاندیغی طولابلره سوریلرله طولارلر اغاج پیره‌سی دنیلوب کوچك ویشیل بربوجك اولان وخاصةً کول شفتالی بادم وچنار اغاجلرینك اوزرلرنده بولنان بربوجکی قارنجه‌لر پك تحف بر صورتده اولارلوسه‌ده انجق بونلری یمك ایچون آولامیوب وجودلرینك اوزرلرنده بولنان ضمغلی وطاتلی برماده‌یی آلمق ایچون آولارلر و بوآغاج پیره‌لوی یومورطه‌دن چیقدقلری دال ویا یاپراغك اوستنده‌ده نه‌قدر زیاده ثابت طوررلرسه قارنجه‌لرده بونلرك اوستنده‌کی طاتلی وضمغلی ماده‌یی اولقدر قولای‌صویوب‌چیقاریرلرقارنجه‌لرك‌اکینه‌ویردیکی‌ضرریك‌مبالغه ایدلمشدر چونکه قارنجه‌لر اصلا اغاجلرك یاپراقلرینی یمه‌دکدن بشقه یین بوجکلری اولدیروب همان اصلاده میوه‌لره طو-

قونەزلر وطوقونسەلر بیله بویلەاولان میوەلر اوکجەدن اشك اریسی وقولاغه قاچان کبی بشقه بوجکلرك طوقونوب بوزدیغی میوەلردر فقط یوالرینی اغاجلرك دیبلرنده قازدقلری وقت طوپراغی اشوب کوکلرك قبوقلرینی صویارلر وحتی بعض دفعه یر آلتندەکی یوللرینی آچمق ایچون کوکلری بیله کسرلر قیش یاقلاشدیغی کبی قارنجەلر یووالرینەقپانوب غایت درین براویقویه طالوب قالدقلری کبی یوالرینەقپانوب بیوتدکلری اغاج پیرەلری دخی بویلەجه قارنجەلرله برابر اویورلر بوحالده قارنجەلرك ذخیره طوپلایوب بریکدیرمەلری مخصوصاً قیش موسمی ایچون اولمدیغی اشبو بریکدیردکلری ذخیرەیی قیشین درین اویقولری اثناسنده یەمەلرندن اکلاشیلیر .

{ چکرکەلر چکرکەلرك ایتکلری زیانلر }

٤٠ — سوریه مصر ایران ایله اسیانك تکمیل جنوب وافریقانك‌ده بتون شمال طرفندەکی مملکتلره صو باصمەسی ویاتقین قدر خراب ایدوب ضرری طوقانان بربلا مسلطدر .

(٣٩) برقارنجه یواسنده قاچ درلو قارنجه واردر؟ ایشجی قارنجەلر نه خدمت کورورلر؟ قارنجەلرك اك زیاده سودکلری ییەجك نەدر ؟ قارنجەلر اغاج پیرەلرینی‌نه یاپارلر؟ قارنجەلر ضررلی حیوانلردن بریسمیدر؟ قارنجەلر قیشین نه اولورلر؟

بوبلا چکرکه اولوب حسابسز کومه‌لوله بلوط کبی کوك یوزینی
قاپلایه‌رق قوندقلری اکین تارلالوبله اغاجلری چیر چیلاق
برحاله کتیریرلر و بربیوك مسافه‌یه قدر یریوزینی قاپلایه‌رق
بولندقلرینی یوب بتردکجه همان ایلرولیوب قنادلرینك سسلریله
کوك یوزینی ایکلنه‌رك بشقه یرلری خراب و ویران ایتمکه
کیدرلر وکچدکلری یرلرده‌کی بتون یشیللکلرله اغاجلرك یاپراق
وطومورجقلرینی بسبتون یوب محو ایتدکلرندن بورالری الك
شدتلی اولان قیش زمانی کبی برحاله کلیر چکرکه‌لر بر مملکتی
براقوب بشقه بریره کیده‌جکلری وقت هوایه طوغری چیقوب
اینجه یوکسلیرلر و حسابسز کومه‌لری قره بلوط کبی کونشی
قاپلارلر چکرکه‌نك بویله بریره کیره‌سی برکت ویرسین نادر
اوله‌رق وقوعبولوب بوده خصوصیله چکرکه‌لرك چولده
براقدقلری تخم ویاورولری محو ایده‌میه‌جك درجه‌ده پك
خفیف وملایم کچن قیشلردن صکره اولورکه بوحالده چکرکه‌لر
پك غلبه‌لق اولوب چولده کندیلرینه یتشه‌جك قدر یه‌جك
بولمدقلرندن ناشی کوچوب یقین اولان مملکتلره کیررلر
چکرکه‌لرك ایلرولمه‌لرینك اوکنی الق اوزره ایصلاق اوت
ویا صمان یاقیلوب قارشولرینه بونك دومانی ویریلور ویاخود
یوللرینك اوزرینه خیلیجه درین عمودی خندقلر قازیلورسه
چکرکه همان دائما بوانکلری طولاشه‌رق کچدیکندن نافله یره
اوغراشلمش اولور مصر ایله سوریه‌ده اهالی‌یه مسلط اولان
بوقورقونج بلایی دفع ایتمك ایچون بعض کره امدادلرینه

جنوب وجنوب شرقی روزکارلری یتشیرکه بوروزکارلر
چکرکه کومه‌لرینی اوزاقلره سوروکلیوب کوره‌رق دکره‌اتارلر
وصکره طالغه‌لرك کتیروب تکرار کناره آتدیغی لشلریله دکز
قییسنك بتون قویلری طولار فرانسه‌نك جنوب طرفلری
وخصوصیله (پرووانس) ایالتنده دخی بوحیوانلرك ضررلری
طوقنوب مثلا (۱۶۱۳) سنهٔ میلادیه‌سنده (آرل) شهرینك
اطرافنی قاره بولوط کبی چکرکه کومه‌لری بتون بتونه خراب
ایتمشلردر بوچکرکه کومه‌لری اوقدر چوق ایدیکه چفتجیلرك
غیرتیله بونلردن بك چوغی اولدیرلدیکی و برچوغنیده قوشلر
اولایوب یدیکی حالده ینه هر بر کیله‌سنك ایچنده تخمیناً ایکی
میلیون چکرکه تخمی بولنمق اوزره اوچبك کیله‌دن زیاده
چکرکه طوپلانمشدر فضله اوله‌رق هرنه قدر بویله کوچجی
چکرکه کچدیکی یرلره زیان ویروب قتلق پیدا ایدرسه‌ده
انجق شرق اهالیسیده بو حیوانلری طوپلایوب سپیلره
طولدیررلر وطبقی ساردالیه بالقلرینی یاپدقلری کبی بونلری
صلامورە ایچنده قوریدیرلر بویله‌جه یاپیلان چکرکه‌لر شرق
اهالیسی عندنده پك مقبول اولوب بونك یوزندنده بیوك بر
تجارت ایدرلر .

(۴۰) چکرکه‌لرك اك زیاده ضرر ویردکلری مملکتلر هانکیلریدر؟
چکرکه‌لر نه‌کبی زیان ویررلر؟ چکرکه‌لردن اك زیاده هانکی زمان
قورتولور؟ چکرکه‌لرك ایلروله‌لرینك اوکی آلنمق ممکنمیدر؟ فرانسه‌یه
هیچ چکرکه کیرمه‌مشمیدر؟ شرق اهالیسی چکرکه‌لری نه‌یاپارلر؟

{ عقرب وزهرلی اوروجكلر تارانتول }

٤١ — اوروجكلرله عقربلر بوجكلردن آیری بر صنف اولوب هر نه قدر اكثریا بونلری برلشدیروب هپسنی برصنف یاپارسه‌لرده آرالرنده اولدقجه آچیق فرقلر واردر اشته بووجهله اوروجكلرك ایاقلری بوجكلردن برچفت زیاده اولوب همان هپسیده آق جكرلریله نفس آلوب ویریرلو حالبوكه بوجكلرده ایسه آق جكر یرینه (قصبه) دنیلن برطاقم یوللر واردركه هوا بویوللردن وجودلرینك هرطرفنه كیدوب طاغیلیر بوندنماعدا بوجكلرك باشلریله كوكسلری آیری آیری اوله‌رق بربرلوندن فرق اولنه‌بیلوب اوروجكلرك ایسه باشیله كوكسلری برپارچه‌دن عبارت اوله‌رق بربرلوندن فرق اولنه‌ مازلو عقربلرك وجودلری اوزونجه واوزرلرنده‌ده ینكجلركبی كبی قاتی برقبوق اولدیغی كبی التی بوغوملی اولان قویروقلرینك اوجنده دخی‌پك تأثیرلی برزهر پیدا ایدن بركیسه ایله برلشمش سرت وسیوری چنكل كبی برشی واردر ایاقلری بش چفت اولوب ایكی اوك ایاقلریده قیصقاجلیدر عقربك كرك قوت وكرك بیوكلكجه بربرلوندن پك چوق فرقلی بر قاچ درلوسی اولوب دنیانك هر طرفنده بولنور ویلانلر كبی بونلركده بولندقلری مملكتلر نه قدر زیاده صیجاق اولورسه صوقمه‌لریده

اول قدر زياده تهلكه‌لى اولوب اكثرياده طاش التلرينه كيزلنيرلر فرانسه‌نك جنوب طرفلريله اسپانيا وايتاليا كبى اوروپانك صيجاق مملكتلرنده بولنان عقربلرك بويى نهايت التى وياسكز سانتيمترەيى كچمزسه‌ده فقط افريقاده بولنان عقربلردن بر طاقملرينك بويلرى يكرمى‌بش ويا اوتوز سانتيمتره قدر اوله‌بيلوب چنغراقلى ييلانله صاغر ييلان كبى بونلرك صوقمه‌لرى دخى مهلك يعنى اولديريجيدر اورومجكلره هركس حقسز يره ضررلى بر حيوان نظريله باقارلرسه‌ده (تارانتول) دنيلوب ايتاليانك (تارانتا) شهرى طرفلرنده بولنان وكنديسنه دائر پك چوق قورقونج روايتلر ايديلن اوروجك بسبتون ضررسز دكلسه بيله اولومه سبب اوله‌جق درجه‌ده دكلدر چونكه اشك آريسى كبى بواوروجكك صوقديغى يرده‌ده بر التهاب پيدا اولور بوالتهابده طوزلو صو ويانشادر روحيله بيقانه‌رق زياده‌سيله خفيفلنوب آزاله بيلور اكر بوده يتشمزسه اوحالده صوقيلان يرك اوزرينه كافورى توزى اكيلمش كوچوك بر يهلوان ياقيسى ياپشديريلور هرنه‌قدر بزم طرفلرده‌كى اوروجكلرك حتى اك بيوك واك قورقونجلرينه بيله طوقونمقده حقيقة قورقيله‌جق بر تهلكه يوقسه‌ده بونكله برابر مثلا مخزنلرده‌كى ايرى اوروجك كبى قراكلق ورطوبتلى يرلرده بولنان اوروجكلردن صاقنمليدركه بوده انجق بر از اينجه ونازك دريلى ادملرى صوقدقلرى وقت پيدا اولان كوچك بر سيويلجه‌دن قورتلق ايچوندر .

{ استریدیه صدف وانجو آوی }

٤٢ — استریدیه (ناعمه) یوموشاق وجودلی دنیلن حیوانلردن بریسی اولوب یاپیلیشی بالقلرك یاپیلیشندن بسبتون بشقه بردرلودر آناسندن آیرلدیغی وقتده اوزرنده دهاقبوق بولنمدیغندن دکرده سربستجه یوزرسه‌ده فقط بر از صکره بر قیایه یاپیشوب قالیر وبوراده کندیسندن کیرجلی برماده‌حاصل اولورکه حیوان آولاندیغی وقت ایچنده قپالی اولدیغی ایکی دانه قابوق اشبو کیرجلی‌ماده‌دن پیدا اولور استریدیه(دراق) دنیلن تیموردن یاپلمش کورکلرله قیالردن قوپاریله‌رق آولانور وصکره صویی براق وطوزلو حوضلره کوتوریلوب براقیلیر که بوراده استریدیه‌لر دکزدن چیقارلدقلری وقت همان دائما دکز صوینی اکدیرن لذتلرینی غائب ایدرك دها کوزل برلذت

---

(٤١) اوروجکلر هوام یعنی بوجکمیدرلر؟ بوجکلرله اوروجکلرك اراسنده نه فرق واردر؟ عقربلرك کندیلرینه مخصوص اوله‌رق‌نه‌لری واردر؟ عقربلرك قاچ چفت ایاقلری واردر ؟ اوروجکلرك ایاقلری قاچ چفتدر ؟ بوجکلرك ایاقلری قاچ چفتدر ؟ عقرب تهلکه‌لی بر حیوانمیدر ؟ صوقدیغی التی نره‌سنده‌در ؟ عقرب هانکی مملکتلرده بولنور؟ ممالك عثمانیه‌ده‌ده بولنورمی ؟ اوروجك تهلکه‌لی برحیوانمیدر؟ (تارانتول) دنیلن اوروجك نه‌در ؟ بو اوروجکلرك صوقدقلری یره نه علاج قونیلور ونصل باقیلیر ؟

پیدا ایدرلو استریدیه آولانان یرلرك مشهورلری فرانسەده (قانقال) و(مارن) شهرلریله بلچیقاده (اوستاند) شهریدر یشیل استریدیەلرك رنكلری صكرەدن قوندقلری حوضلرده پیدا اولوب بوده كندیلرینه مخصوص اولەرق ویریلن یەجكك تأثیرندندر دكزدن چیقاریلان چفته قبوقلی حیوانلرك یك چوغنك قابوقلرینك ایچنده هركسك صدف دیدیكی بیاض دوز سرت وعلایم السما رنكلرینی عكس ایتدیرن اولدقجه قالین بر طبقه واردر تجارتده بولنان صدف خاصة (آویكول) دنیلن استریدیه جنسنك قبوغندن چیقاریلوب وبوجنس استریدیه آق دكزده بولنورسەده فقط خصوصیله اسیا قطعەسنك دكزنده پك چوق واردر بونلرك قبوقلرندەكی صدفی چیقارمق ایچون كسكین برآلتله قبوغك اوزرنده بولنان كیرینتیلی چیقنتیلی یری قازینوب تمیزلنور وبووجهله چیقاریلان صدفلەده شكرلمه قوطولری دوكمه وتسبیح كبی برچوق اشیا یاپیلور انجولر عینی صدف طبیعتنده اولمغله برابر كندیلریده صدف چیقاریلان استریدیەلرك ایچنده حیوانك وجودندن سوزولوب آیریلەرق پیدا اولورلر بو حالده اكر قبوغك ایچنده طبیعی اولمیەرق یبانجی بر جسم بولنورسه بو جسم بولندیغی یرده حیوانك دریسنده بركیدشمه پیدا ایتدیكندن بوكیدشمه سببیله حیوانك وجودندن سوزولوب آیریلان انجو چابوق وزیاده سوزولوب آیریلور وبو حالده آیریلان انجو كوچك یبانجی جسمی بر چكردك مقامنه قویەرق اطرافه طوپلانوب یووارلاق بر بچم

آلیر اینجو چیقاریلان استریدیه‌لر سیلان اطه‌سی کنارلرنده پك چوق بولنوب شباط مارت نیسان ایلرنده آولانورلر شویله که هر بر دالغیج الندە آولایه‌جغی استریدیه‌لری قویمق اوزره بر طوربه ایله بر اوجنی کندی صندالنده‌کی کورکجیلرك بری طوتدیغی اینجه بر ایپ اولدیغی حالده دکزك دیبنه اینر وقولایلقله اینمك ایچون کندیسیله برابر صافره مقامنده وبر ایپله باغلی برطاش واردرکه بوطاشك باغلی اولدیغی ایپك بر اوجیده ینه صندالده‌کی آدملرك النده‌در دالقیج دکزه اینر اینمز همان اطرافنده‌کی استریدیه‌لری طوپلایوب بویله‌جه اوچ درت دقیقه دکزك دیبنده قالدقدنصکره اینجه ایپی صاللارکه بواشارت اوزرینه کندیسنی درحال یوقارویه چکرلر هر بر دالقیجك کونده اللی التمش دفعه تکرارلدیغی بوایش یعنی دکزك دیبنه دالەرق استریدیه آولامسی قولایجه اکلاشیله‌جغی اوزره اك زحتلی ایشلردن بری اولوب وبردالغیج دکزدن چیقدیغی اثناده بورنیله قولاقلرندن قان بوشاندیغیده چوق کره‌لر کورلمشدر استریدیه‌لر آولاندقدنصکره ایچنده اینجو بولنمیانلری تکرار دکزه آتیلوب کری‌یه قالانلریده طوپلانوب چقورلره طولدیریلورکه بو حالده پك چابوق اولدکلرندن اچیلوب ایچلرنده‌کی اینجولر چیقاریلور آق کفال بالغنك اوزرنده‌کی پوللری نشادر روحنده اریته‌رك پارلاقلغی وکورونیشی صدفه بکزر برخور پیدا اولورکه بوندن کوچوك یووارلاق

دانه‌لر بچمده اولمق اوزره قالبلره دوكيله‌رك يالانجى اينجو ياپيلور .

{ سونكر مرجان }

٤٣ — سونكرلر (ش ١١٤) دراو درلو واكثريا يك تحف بچمده صومحلوقلرندن اواوب الك زياده دكزلرده بولنديغى كبى قوللانيلان سونكرلركده الك مقبوللرى دكزدن چيقاريلان سونكرلردر سونكرلرك بيوكلك وبچملريله طيانقلى والاستيق اولملرى يعنى صيقلوب كوچولدكدن صكره براقلديغى وقت تكرار قباروب اسكى بيوكلكنى بولملرى سببندن هر بر ايشمزه يارارلر سونكرلرك الك بيوك والك كوزللرى صيجاق مملكتلرك دكزلرنده چيقارلديغى كبى اطه‌لر دكزلرنده يك چوق بولنوب براز درينجه اوله‌رق دكر ايچنده‌كى قياله ياپشقدرلر سونكرلر قوللانلمزدن اول اوزرنده‌كى مادهٔ حيوانيه ايله ياپشق اولان بشقه برطاقم اجنبى جسملردن تميزلمك ايچون بول صوايله ييانوب

(٤٢) استريديه نه‌در ؟ هر وقت اوزرنده‌كى قبوغى وارميدر ؟ بو قبوق نره‌دن پيدا اولور؟ استريديه‌لر نصل اولانورلر ؟ استريديه حوضلرى نه ايچوندر ؟ اوروپاده استريديه اولنان يرلرك مشهورلرى نره‌لريدر؟ يشيل استريديه‌لرك رنكلرى نره‌دن پيدا اولور؟ صدف نه‌در؟ صدف استريديه‌نك هانكى جنسندن چيقاريلير ؟ صدفدن نه ياپيلير ؟ اينجو نه‌در؟ نصل پيدا اولور؟ كنديلرندن اينجو چيقاريلان استريديه‌لر نره‌لرده بولنورلر؟ بو جنس استريديه‌لر نصل اولانورلر ؟ يالانجى اينجو نصل ياپيلور؟

صکره (قلور) ایله‌ده بیاضلادیلور مرجان بر نوع پولیپ مسکنیدر یعنی بونده یاپیلیشلری پك ساده (پولیپ) دنیلن غایت کوچوك حیوانلر اوطورورلو مرجان براغاج بچمنده اواوب کوتوکی طرفندن غایت قوی اوله‌رق برقیایه یاپشـق ورنکیده قیرمزی ویاخـود کل رنکنـده وطبیعتیده کیرج طبیعتنده‌در اوزرنده اولان نهایتسز کوچك دلیکلرك هر ریسنده برپولیپ بولنوب

(شکل ١١٤)

مرجان دنیلن کیرجلی ماده‌یی‌ده اشبو پولیپ دنیلن کوچوك حیوانلر افراز ایدرلر یعنی مرجان بوحیوانلرك وجودلرندن سـوزیلوب ایریله‌رق پیـدا اولدیغی کبی مرجان اغاجنك هر طرفنیده زارکبی اینجه بردری قاپلامشدرکه بودری اشبوکوچك حیوانلرك هپسنك اره‌لرینی برلشدیردیکندن جمله‌سنك حیاتی مشترك یعنی یاشایشلری بربرینه باغلیدر شـو وجهله‌که بونلردن

برینك یدیکی ییه‌جك ایله هیپسی بردن بسلنور مرجان قیالوه اکثریا باش اشاغی یعنی کوتوکی یوقاری و داللری اشاغیده اولمق اوزره یاپشقدر مرجان افقی اوله‌رق یرلشدیرلمش و وبربرینه مقاصواری کچیرلمش ایکی دانه دمیر قولندن عبارت برماکنه ایله آولانوب بوماکنه‌نك التنده‌ده ایچنه مناسب مقدار صافره قونولمش بر آغ واردر اشبو دمیر قوللر ایله مرجانك کوتوکی یاپشدیغی بردن قیریلوب آغك ایچنه دوشرکه‌ماکنه ایله برابرآغ صودن چیقارلدیغی وقت مرجان آغك ایچنده بولنور مرجان آق دکز قییلرنده پك‌چوق بولنوب وکندیسندن زینته یعنی سوسه دائر برچوق کوچك اشیالر یاپیلور مرجان پك چوق زمانلر برطاقم اساسسز خاصیتلر اسناد اولنوب ومثلا بویو ونظردن صاقلاردیوبافارلو ایدیسه‌ده حقیقت حالده بونك بوخاصیتی خیالدن عبارت برطاقم خسته‌لقلره قارشی علاج صاییلمسی قدر اساسسزدر .

(٤٣) سونکو نه‌در؟ نره‌لرده بولنور؟ نصل حاضرلنور؟ مرجان نه‌در ؟ نه بچمده‌در ؟ نه‌رنکده‌در ؟ یاپلدیغی ماده نه طبیعتده‌در ؟ نره‌لرده بولنور؟ قیالردن نصل قوپاریلور؟ مرجاندن نه یاپیلور ؟